

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది సోమవారము } No. 75
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనవత్పర జ్యేష్ఠమాస బహుళ తృతీయ 3. } సంచిక ౭౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

చదువుడు

జగత్సృష్టిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రవేశముల కిది అమృతమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి
యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును పెంచుచును. పుష్కలముగ గలుగుమంటను పొంద్రోలును, బట్టలను మాన్పును.
రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన ముహూసగలదు. ఉపయోగించిన
తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియొచ్చిన
ను గలిగించును. వేనకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలు
గు అపారమైన ఆత్మగృహీతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి
యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాళిచందు భండారి, ఆమృతపర్య పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు
పెరుగుటకు, అందముగ నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి.
మూలముగా 4 బొట్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకును మరలను. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర ర్పు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

పాచ్చిరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి సాగరిగయందు
దుకాణమునందు తప్పక దొరుకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుఱుకుల తిక్కనరకము నిచ్చి “ఇది పర
పము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార
తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని,
స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజావంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వాగిందరికీచాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు
మలయందు కొని మిక్కిలను వేసిని కొత్తగా కోసిన పువ్వుములలై మీదుట్టు
త్రక్కలకు వ్రేలాన వ్యాపించును.

దీని నిజమని వాడుడు: తరువాత మిత్రమును దీని వేనాదురుగు
1 బొట్ల బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
2 ” ” 1-4-0 ” 0-5-0 ”
కాపిల్ బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 0-2-0

పోల్ వండు:— అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మనూరు మార్కెట్టు, బొంబాయి

క్రొనుధియేటరు 225కి

26-6-26 శనివారము నుండి 29-6-26 మంగళవారము వరకు.

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 8 గం 15, రా॥ 9 గం 30 ని

ప్రతి కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని

ప్రత్యేక మాటినిగలదు

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారి

మిక్కిలి ఆద్యుతమైన సీరియలు నందు

మాడవ భాగములోని 8 భాగములను

“టి బౌ లెట్”

ప్రదర్శింతురు. 16 ఉపకథలు లేక 32 భాగములు గలవి. దివ్య
మైనట్టియు, బ్రహ్మాండమైనట్టి కథ. భయము, ధైర్యము,
సాహసము మొదలగునవి మీ కండ్లు చెరుకునట్లు చేయును.

“రాజగుట” 2 రిల్యు గల హాస్యము ను ప్రసేధి జమ్మి
అశ్రేష్ఠధాన ప్రాప్తిను సరించును.

జమ్మి

వైద్యరత్న. పండిత

డి. గోపాలాచార్యులు,

పి. వి. యస్, అండ్.

వి. యం బి. గారి.

భృగువటి,

మహాల మూత్ర

మగ్గునుండి చీము

నత్రే ప్రపంచముగైడి

తెలుపు, పక్షులు, ఎరువు, నీరు

మరుక, బొట్టబొట్టగా మూత్రము

నకు నరములు బోవుట, బీగడిదొల,

మూత్రము వచ్చినట్లువుండుట, ఇటువంటి లక్షణముల

గల తెగరోగముల బోగొట్టును. నూతనముగ పంధిని

చిన తెగరోగమును 36 గంటలకాలములో పొగొట్టును

బుడ్డి 1 కి ర్పు 6-12-0 ఆయుర్వేదాశ్రమము

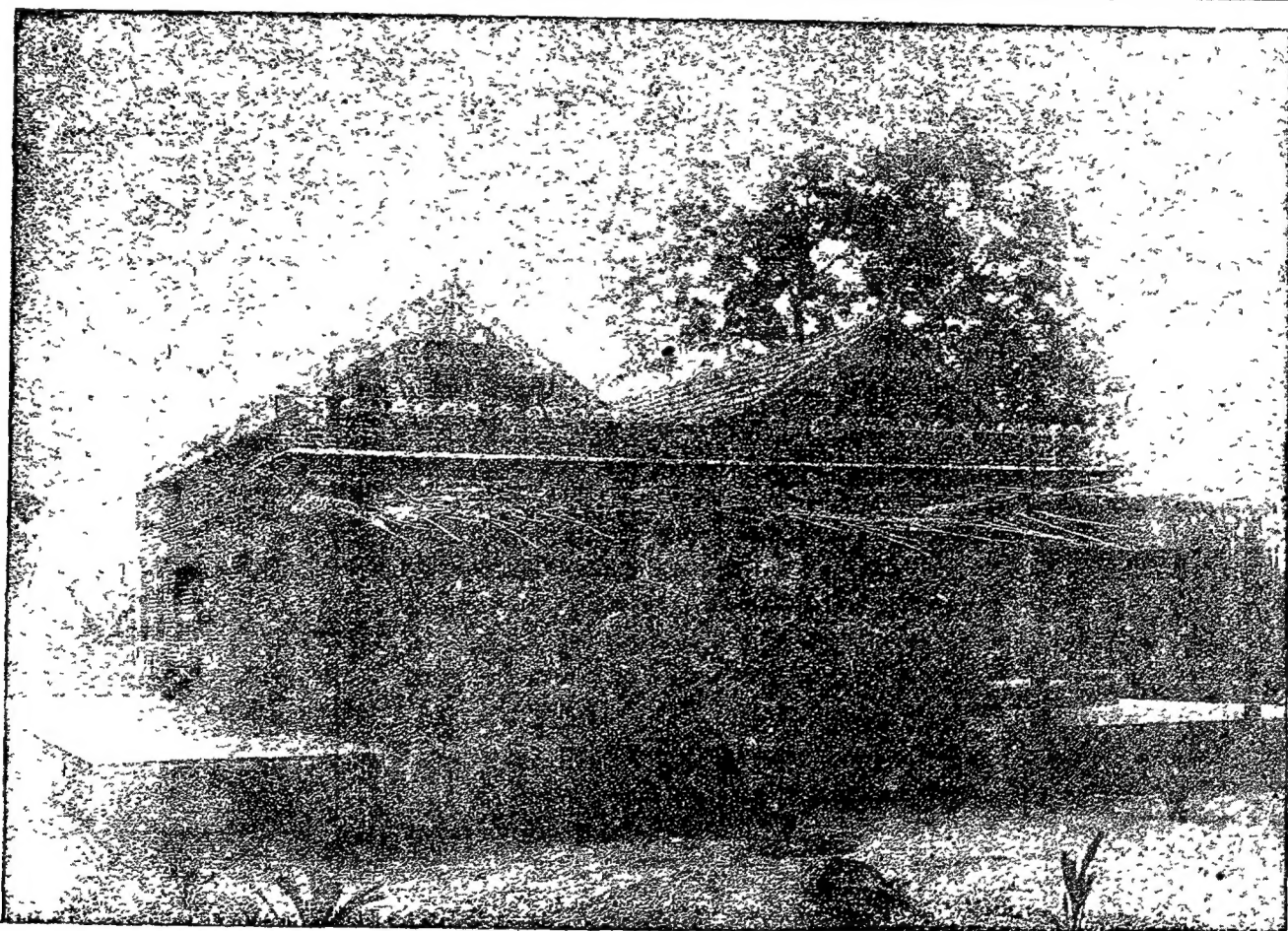
151 గోవిందస్వామినివీధి, బాంబాయి

183 బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్

నెల్లూరు మండలపు ఆది ఆంధ్రమహాసభ
అగ్యక్షు లగు నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు (యం. యల్. సి) ఉపన్యసించుట

(ఎ. రత్నా అండు కో)

పల్లిపాడు ఆశ్రమమునందలి నూతన రుస్తుంజీ గాంధీభవనము

(ఎ. రత్నా అండు కో)

ఇక్కడ నెల్లూరుమండల సభలు జరిగెను

తెలిఫోను పుట్టుపూర్వోత్తరము

రుగ్బీ, జూన్ 24—నేడు తెలిఫోను జూబిలీ ఉత్సవము నుజరుపుచున్నాము. పర్ ఆఫీసుల లాజికారు ఉపన్యసించిరి తెలిఫోనుకు జనకుడని పిలువబడు ప్రొఫెసర్ అలగ్జాండర్ గ్రాహం తెల్లగారిని వారాపత్రికలన్నియు గొనియాడుచున్నవి. ఇతడు ఎడింబర్గ్ దేశీయుడు. దురదృష్టవశమున బహిరస్త్రీని కట్టుకొనుట తటస్థించెను. ఆమెకు వినిపించునటుల ఒకయంత్రమును కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నించి సాధించెను. చాలదూరమునుండి, వినుటకు వీలగు యంత్రము నొకదానిని కనిపెట్టెను. దీనిని అమెరికాలో పేటెంటు చేసెను. భార్యా భర్తలిరువురును జేయుచుండిరి 1877 లో ఈయంత్రమును ఇంగ్లండులో ప్రవేశపెట్టెను. ఆమరుసటి సంవత్సరము జూనులో ఇంగ్లండు మొదటి తెలిఫోను కంపెనీ రిజిస్టరు చేయబడెను. లండను నగరములో కోల్చును వీధిలో 1879 ఆగష్టులో మొదటి గళ్యేంజి కార్యాలయమును నెలకొల్పిరి. 12 గురకంటె తక్కువైన చందాదారు లుండిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

శ్రీయుత కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారు, నెల్లూరు జిల్లా స్థానికసంఘసభ్యులచే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము (సెనేటు)నకు ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత రెడ్డిగారికి 64 వోట్లును, వార్తిప్రత్యర్థికి మూడు వోట్లు మాత్రము వచ్చెను.

నెల్లూరు కళావంతుల సంస్కరణసంఘము

ఈనెల 19 వ తేదీ సాయంత్రమున నెల్లూరునందు కళావంతులలో ప్రముఖులందరను శ్రీయుత చెరుకూరు స్వసేవి హంగారి యాధిపత్యమున నొకసభ గావించిరి. కళావంతుల దుస్థితినిగురించి సంఘాభివృద్ధినిగురించి పెక్కుమందియుపన్యాసముల

నొసర్చి స్వకీయ సంఘ సంస్కరణావశ్యకతా ప్రబోధమును చక్కగజరిపిరి. అంతట నొక పురసంఘమేర్పరుపబడి శ్రీయుతులు పట్నం మీరాస్వామిగారు, కందికట్టు వేములుగారు, యా వెంకటచలంగారు, నుద్దులన బ్రహ్మశ్యాంగారు, కందికట్టు నుబ్బయ్యగారు, బొద్దికూర వెంకటరత్నంగారు, కడనూతల నరసింహంగారు, కార్యనిర్వాహకులుగా నిర్ణయించబడిరి. శ్రీయుత చెరుకూరు స్వసేవిహంగారు సంఘాభివృద్ధికై నిరంతరము పాటుపడుచు సంఘ ద్రవ్యసహాయమున పేషింపకనే మిక్కిలి తీవ్రమైన ప్రచారమునకుగడంగి, సంఘసేవకై తనకత్తిని వినియోగించుట మిక్కిలి ప్రవీణము. నెల్లూరునందువలెనే ననేక గ్రామములందు, సంఘములను స్థాపించి, సంఘోద్ధరణకై శ్రీస్వసేవిహంగా రొనర్చు ప్రయత్నములకు సాయపడి యెల్లరును ప్రోత్సాహ పరచవలయునని కళావంతులసేమి కళావంత సంఘాభివృద్ధిభిమానుల సేమి మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

రామి శెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య
సంఘసభ్యుడు

ఖద్దరును విక్రయించుట

దవిడరాష్ట్రమున హాకింగు

1924 ఆక్టోబరుమొదలు 1926 మార్చి నెలఖర్చువరకు 18 నెలలలోను దవిడరాష్ట్రమున ఖద్దరును విధులవెంట తిరిగి అమ్ముట (హాకింగువలన) జరిగిన పని వివరము.

హాకింగులసంఖ్య 10 మందికి తక్కువలేకుండను 18 మంది కి హెచ్చుగాకుండ నుండెను. వారిలో కొందరుస్థిరలగు నువ్వోగులు. తక్కినవారు తాత్కాలికముగా నియమింపబడినవారు. నన్నపురి, తంజావూరు, మన్నార్గూడి, వేలం, కడపూరుపట్నం దానిపట్టుపట్ల గ్రామములు, కోయంబుతూరు పట్నం, అవానీ లలో కొన్నిగ్రామములు, పోలాచీలలోను, గోవిందాపాలెం, ధర్మపురం తాలూకాలలోను మొదటినుండియు హాకింగు జరుగుచున్నది. ఈకోడు, మాయవరములలోను తిరునల్వేలి జిల్లాలోను యీవత్సరమే హాకింగు ప్రారంభింపబడినది.

గ్రామములలో అమ్మకము రు. 28449-2-0

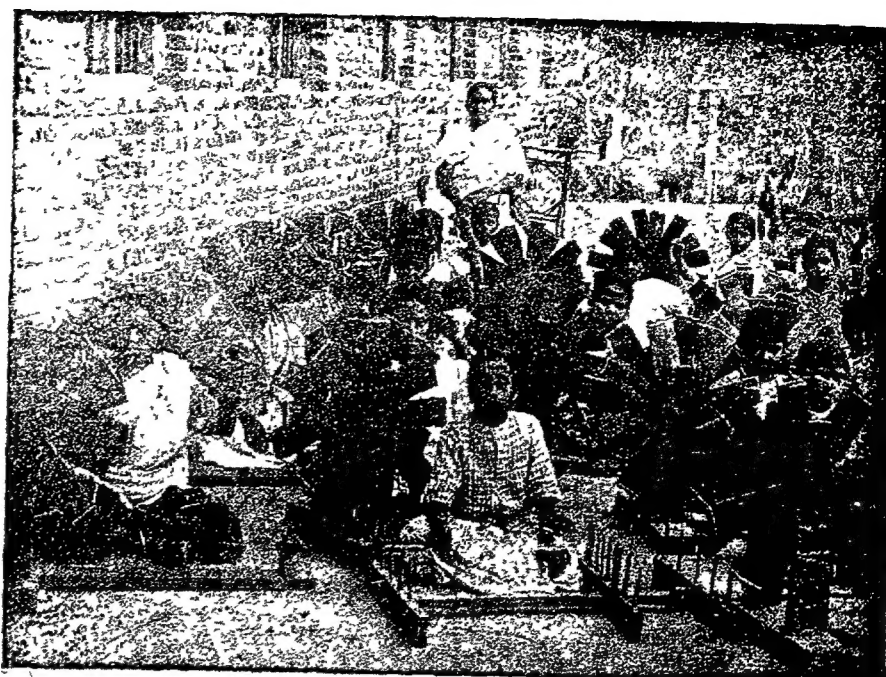
పట్టణములలో రు. 28678-11-0

మొత్తము రు. 47127-13-0

నగదుసొమ్ము ధరానకు కట్టినవారివేగాని హాకిరుగా నియమింపగూడదను నిబంధనయుండుటవలన నట్టివారు హెచ్చుమంది దోరకనికారణముననే కొద్దిమందిని మాత్రమే నియమింపవలసి వచ్చినది. ప్రావిసరికోటు వ్రాయించుకొని కూడ కొందరికిబట్టల నిచ్చిరిగాని వారిసంఖ్య అత్యల్పము. పట్టణములలో కొంత ప్రచార మిదివరకే జరిగియుండెను గాన అచటి హాకిరులు బట్టలను విక్రయించుటలో అధికమగు కష్టము లేదు. గ్రామములలో నటులకాదు. కొందరు హాకిరులు తిమ్మనైపుణ్యమువలన గూడ హెచ్చుమొత్తముల నమ్ముగలిగిరి చెన్నపురిలో నొకహాకిరు రెండు చీటిఫండుల నెర్పరచెను. ఒక్కొక్క నిధిలో 10-50 మంది సభ్యులుండిరి. ప్రతి సభ్యుడును నెలకు ఎనిమిది అణాలనియ్యకలెను. ఎందరు సభ్యులుందురో అన్ని నెలల వరకును అందరును నెలకు 8 అణాలవంతున చీటికట్టుచునే యుండవలెను. ఒక్కొక్క నెలలో చీటి మొత్తము ఒకరికి వచ్చుచుండును. ఆసొమ్ముతో ఖద్దరుకొని ఆ సభ్యుని కిచ్చుచుండును. ఇది సహకారపద్ధతిని కొనుట. సొమ్మునక మొత్తముగా నీయనక్కరలేదు. నెలకు 8 అణాలవంతున 50 నెలలలో తీర్చవచ్చును. 25 రూపాయల వెలగలబట్ట హొక్కసారి లభించును. పట్టణములందు పని చేయు హాకిరులకు ఆదాయము నెలకు 15 20 రూపాయలు ముట్టును గ్రామములలో పనిచేయు హాకిరులకు 15 రూపాయలు గిట్టుటకూడ కష్టమే. అతడు 20, 30 మైళ్లు నడిచిపోవలసియుండును. కోయంబుతూరుజిల్లాలలో సంతలలో ఖద్దరు బాగుగా అమ్మకమగుచున్నది. కాని తక్కినజిల్లాలలో నటుల జరుగుటలేదు పోలాచీతాలూకాలో హాకిరులు తిరువూరునుండి బట్టలతీసి కొని 40, 50 మైళ్ల దూరము వెళ్లవలెనుగాన వారు ఒంటెబద్దబండిని పెట్టుకొందురు. చాల గ్రామములను తిరిగిదరు. సంచార ఖద్దరు దుకాణముని చెప్పవచ్చును. బండి పెట్టుకొనకుండ కూలి వాండ్రచేత మోయించినను నెలకు 10 రూపాయలు ఖర్చును. 15 రోజుల కొకసారి మరల ప్రధానస్థానమునకు వచ్చి బట్టలను తీసుకొనుచుండవలెను. ఒకహాకిరు నెలకు 400 రూపాయల వెలగలబట్టలకంటె హెచ్చుగా అమ్ముజాలడు. గ్రామములలో ప్రచారము సరిగాజరుగలేదు. అందువలన నిపుట హాకిరులు ప్రచారముగూడ చేయవలసివచ్చుచున్నది. ఇప్పుడు గ్రామములలో హాకిరులవలననే ప్రచారము జరుగుచున్నది. కొందరు హాకిరులు యితరుల సహాయమున కొరకుండనే పనిచేయుచున్నారు. మరి కొందరు యితరులసహాయముగూడ బడయుదురు. కొన్నిగ్రామములలో ప్రజలు చాలఉత్సాహముతో కొందురు, కొన్నిచోట్ల కొనరు. ధర హెచ్చుగా నున్న దని పలువురు పలుకుచుందురు. ప్రచారమును హాకిరులు మాత్రమే చేసిన చాలరు. నాయకులు గూడ పూనుకొనవలెను. అంతవరకును ఖద్దరు అమ్మకము బాగుగా నుండును. ప్రజలు శ్రద్ధవహించినగాని ధరతగ్గిరు. అని నివేదికలో నున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున హాకింగు

పది నెలలలోను పట్టణములలో రు 192-4-7 వెలగలఖద్దరును గ్రామములలో 27417-9-3 వెలగలఖద్దరును అమ్ముబడినది. 69 మంది హాకిరులు 300 బిల్లులను పంకిరి. హాకిరుల కియ్యబడిన కమీషను మొత్తము రు 8639-13-10. గంటూరులో 20 మంది హాకిరులు పనిచేసిరి ఇదియే హెచ్చుసంఖ్య. చిత్తూరుజిల్లాలో 16 గురును పశ్చిమ గోదవరిజిల్లాలో 10 మందియును విశాఖపట్టణము జిల్లాలో 8 మందియును పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో 7 మందియును

నెల్లూరు స్త్రీలసమావేశ సమయమున, నూలుపోటీ జరిగెను.

(ఎ. రత్నా అండు కో.)

నెల్లూరు ఆది ఆంధ్రసమావేశము జరిగినపుడు, అన్నదానము చేయుట.

(ఎ. రత్నా అండు కో.)

నెల్లూరుజిల్లాలో నలుగురును గంజాముజిల్లాలో ఇద్దరును అంతే పుగముజిల్లాలో నొకరును నాగపురమున నొకరును పనిచేసిరి. గ్రామములలో అమ్మకము విషయమున మొదటిది గంటూరు జిల్లా. రెండవది చిత్తూరు, అమ్మకము. రు 4977-4-5. మూడవది పశ్చిమగోదావరి. అమ్మకము రు 4026-10-9. తరువాత విశాఖ పట్టణము. తరువాత నెల్లూరు. హాకిరులు విడివిడిగా చేసినపనిని బట్టిగంజాము అగ్రగణ్యము. దామాషా ఒక్కొక్క హాకిరు 250 రూపాయల వెలగల ఖద్దరునమ్మెను. నెల్లూరులో నలుగురు హాకిరులుచేరి 1075 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు నమ్మిరి (మో. క గాంధీ ఎంగలయిండియా 17-6-26)

ఆంధ్ర దేశము: ఖాదీ నివేదికలు

ఆంధ్రదేశములో ఖాదీలో పని చేయుసంస్థలు, ఉత్పత్తి స్థానములుగాని, విక్రయశాలలు గాని 27 వరకు గలవని తెలియుచున్నది. వీనిపేర్లు అఖిలభారత ఖాదీశాఖవారు ప్రచురించిన ఖాదీపుస్తకములో నమోదు అయి యున్నవి. ఇన్ని సంస్థలున్నను, మాకు నెలసరినివేదికలు పంపువారు కొలది మంది మాత్రమే; మూడు కి వ వంతు. గత ఏప్రిల్ నెలలో నివేదికలు పంపినవారి సంఖ్య ౨౨. వారిల మొత్తము ఖాదీ ఉత్పత్తి ౯౪౬౮-౧౨-౦. మొత్తము విక్రయములు ౧౯౪౮౧-౧౧-౧౧.

మే నెలలో నివేదికలు పంపిన సంస్థలు ౮౨. మొత్తము ఉత్పత్తి రు ౧౨౯౧౯-3-౬ మొత్తము విక్రయము రు ౨౬౪౮౯-౨-౯

మే నెల నివేదికనుబట్టి అభివృద్ధి కనుపడుచున్నది. ఇంకను నివేదికలు పంపని సంస్థలు ౨౦ కలవు. నిజముగా ఆం

ధ్రదేశములో ఖద్దరు పడిపోవుచున్న దా యన ప్రశ్నకు ఆంకెల వల్ల సరియైనజవాబు ఇయ్యవీలులేదు గాని స్వాతంత్ర్యమువల్ల ను, నాశనాచరల సాత్వమువల్లను ఖద్దరు షీటింపులేదని రూఢిగా ప్రత్యుత్తర మియ్యవచ్చును. ఖద్దరుకొనువారుకలరు. పెరుగుచున్నారు. ఖద్దరుధరించువ్యక్తులలో, జాతులలో, మార్పులు కలుగుచున్నవి. ఈయేడున్న క్లిష్ట రాజకీయపరిస్థితులలో ఖద్దరు నిరుటికన్న పడిపోయియున్నచో చాల సంతోషపడవలసి నదే. ఆంధ్రదేశములోని సంస్థలన్నియు సక్రమముగా నివేదికలు పంపినచో నిరుటికన్న లోటులేకుండ ఖద్దరు ఆంకెలను నియ్యగలము.

నివేదికలు పంపని సంస్థలు తమబాధ్యత గుర్తెలుంగవేడెదను. ఆంకెలు స్వల్పముగానున్నచో, ఇతరుల దురభిప్రాయము కలుగుటయెగాక, పనిచేయువారికి కూడ నిరుత్సాహము కలుగును. నిరుత్సాహము ప్రబలి, నిరాశకల్లును. దానివల్ల ఉద్యమ విప్లవము పొడమవుచ్చును. పరరాష్ట్రములలో మనకు నగుబాట్లు ఆరును.

కాన ఆంధ్రదేశములో ఖద్దరుతో సంబంధముగల వ్యక్తులు, సంస్థలు అందరు దయయుంచి నెలసరి నివేదికలు పంపవేడెదను. మే నెలలోని యభివృద్ధి మహాత్మాజీగారు యంగుండు యాలో నిరంతరము చేయుమిండు శంఖద్వనివల్లనే యని నమ్ముచున్నాము. ఆయనగారి ఆశీస్సులను గోరు సంస్థలును వ్యక్తులును జూకోమొదలు నెల ౧-౪ లేదాలోపల నివేదికలు పంపుమండ వేడెదను. ఆయన ఆశీర్వాదమును మించిన ఆనందకారణము లేదు.

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ.

పుట్టూలుపోటీ

బొంబాయి, జూన్ 26:— రాయల్ ఆర్మిలీవారికి క్రైస్తవయౌవనకుల సంఘమునకును పోటీజరిగెను. అందు క్రైస్తవ యౌవనకులు ఓడిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

తమ సంపాదించుకొనిన స్థిరదాస్తులపై వారికి సంపూర్ణముగ స్వాతంత్ర్యము అనుభవింపబడు అవకాశ ముండవలయును. (3) బ్రిటిషు వారులందరకు చట్టము ననుసరించి సమానముగ హక్కులు హాదా యుండవలయును. (4) వర్తమాంశిక బాలిబిభేదములను పాటింపక అన్ని రకములవారికి సమానముగ పౌరసత్వ ప్ర హక్కు లుండవలయును. (5) తమ దేశముల పరిపాలనవిషయములందు తమకు కొంత ఏకకార ముండవలయును. శ్వేతేతిర జాతుల కోరికలు న్యాయసమృత్తమైనవని అందరు అంగీరింపక తప్పదు.

ఉద్యమము

మద్యనిషేధకసభ

ఇండియాలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధము పొందడానికి...

డా. ఫెర్నాండెస్ గారు ఉపన్యసింపించుచు, ఢిల్లీలో నిరుడు...

ప్రభుత్వమువారు, కాసనపథము యందు విషయమున...

అధ్యక్షుని కోరికపై యితరులుగూడ మాట్లాడిరి...

అధ్యక్షుడు ఉపన్యసింపించుచు, నీలగిరి జిల్లాలో నిషేధపు...

ఒక అమెరికాదేశీయుడు తనదేశములో నిషేధపు యత్న...

ఫెర్నాండెస్ గారు అధ్యంతరములకు జవాబు చెప్పటంతో సభ...

మదరాసునివాసి యగు ఎ. రంగయ్యచెట్టిగారు కోమను...

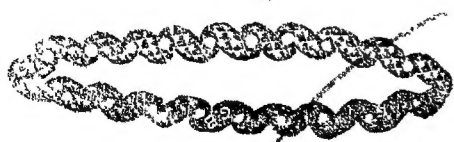
చంద్రశేఖరయ్యగారిని ఒక మహమ్మదీయ వారిష్టు...

(ఒక విలేఖరి)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

నవరసు బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే

జైనులకు కట్టినందున... అద్భుతమయిన ఒక...

గోల్డుబేంగిల్స్ మేనుపాక్చరింగ్ కో...

ద. ఇ. మహమ్మదీయ విద్యా

ప్రోత్సాహక సంఘము

విద్యార్థులకు వేతనసహాయము

ఎ. హమీదుహసను, ప్రైవేటు గౌరవకార్యదర్శిగారు...

1. అరబిక్, పెర్షియన్ భాషలు చదువు ప్రావీణ్యము...

2. జూనియరు ఇంటర్ లో నెలకు రూ 9 చొప్పున...

3. జూనియరు బి. ఎ. తరగతియందు నెలకు రూ 12...

4. నెలకు రూ 20 చొప్పున ఇద్దరికి, కోయంబూరులో...

5. నెలకు రూ 20 చొప్పున బి. సి. ఇ. ఇంజనీరింగు చదువు...

6. నెలకు మొత్తము రూ 50 ప్రీమియ విమగురికి ప్రాయ...

7. హుస్సేన్ విద్యార్థులు నలుగురికి (1) రూ 20 ఎల్.టి. తరగతివానికి...

అరబిక్, పెర్షియన్ భాషలు నేర్పడానికి అధికము మరెవరికి...

వాణిజ్య, పారిశ్రామిక, వృత్తివిద్యాసంస్థలయందు దంగీక...

తిరిగి వాఘనుజేయుట

ఈసంఘమునుండి వేతనముల గ్రహించి చదువుకొని నెల...

కావలయును

నెకండర్ గ్రేడ్, హయ్యర్ గ్రేడ్, లోయర్ గ్రేడ్ ప్రై...

గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.

ఆంధ్రజాతీయ విద్యామండలి

పరీక్షలుండవలెనా అక్కరలేదా?

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుట

(మాప్రత్యేకవిలేఖరి)

నీతానగరము గౌరవీయ సత్యాగ్రహోద్యమము, జూను 28:—పరీ...

మండలివారి యుదయము సమావేశమైనపుడు ఈక్రింది...

ఈక్రిందివారు పాల్గొనవలయునని నెన్నుకొనబడిరి.

జాతీయ విద్యా సంస్థలకు జూలై 1-వ తేదీయే సవత్స...

మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమైనపుడు విద్యావద్ధతుల...

ఈపరీక్షలను ఎవరు జరపవలెనో అనే విషయము తరు...

గోదావరిజిల్లా మహాసభ

(వర్తమానము)

రైతుల యుత్సాహము

గోదావరిజిల్లా మహాసభ 28 - గోదావరిమండల సభ ఈ

సోమవారము గోదావరి ఆంధ్రప్రదేశ్ సమావేశమయినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తిరుణాల్లెలలనున్న పట్టణాల్లో సమావేశమయిన సభ్యులతో కలిసి మహారాష్ట్ర 1500 లక్షలకు పైగా ప్రజలను తీసుకువచ్చి సభాకార్యములను నిర్వహించింది. ప్రజలను తీసుకువచ్చి సభాకార్యములను నిర్వహించింది.

ఈ సభ్యుల ప్రముఖులలో బంగళూరి ప్రకాశం, బిక్కిని వెంకటరెడ్డి, బి. వి. తారా, బి. సాంబశివారెడ్డి, బి. శివారెడ్డి, కా. నాగేశ్వరరావు, బి. సత్యనారాయణ, ఉమాకాంతం, కె. వి. రామస్వామి, కా. వి. రామస్వామి, అరవ ఆదిత్యారావు, కొమరవేల వి. రామారెడ్డి, కిల్లెరిగె శ్రీనివాస రావు, ఎం. రంగయ్య నాయుడు, మునిగల సుబ్బారావు, మేడి కొండరామయ్య, చుట్టూరి సుబ్బయ్య, డా. సుబ్బయ్య, డా. పట్టాభి వి. రామయ్య, డా. మొదలగు ప్రముఖులుగలరు. సీతానగరము జాతీయ విద్యాలయమునందు బాలికలు జాతీయతీతల గానమొనర్చుటతో సభ ప్రారంభించినారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యుగస్వామ్యము ముగియగానే, కార్యదర్శి యు. ఎ. అప్పారావుగారు, సభకు రాజాలక, సభకు విజయమునామమైన వ్రాసిన జాబును తంజినార్తలకు చదివించి, నేలం విజయరామచారి, టి. ఆదిత్యారావు చెట్టి ఎం. ఎల్. సి. గోదావరి రామారావు, సి. వెంకటరామ అయ్యంగారు, ఎన్. ఎ. చెట్టి (బొంబాయి కాలికలు బొంబాయి) కె. వెంకటరావు, పి. స్వామిరావు, బాలాంత్రపు శేషమ్మ గార్లు తాము రాజాలక సభకు విజయము సఫలమయిన సందేశము నందిరి.

కార్యదర్శి యుగస్వామ్యము శనివారము ప్రతికలో ప్రకటింపబడెను.

ప్రస్తుతము కర్షణాధ్యయనము, అంతయుగాక ఆపదతి అనుకొని సంపాదించుకొనుచున్నందున మరలకొంత రథియైనది. తుదికి పట్టణ మండలివారిచే వ్రాతమూలముగ నే యందు లుకు సభవారు నిర్ణయించిరి.

పట్టణ, విద్యాప్రణాళి నుగురించి చర్చ జరిగెను. కాని ఈ విషయమున జాతీయ విద్యాపాఠశాలల నుండి నివేదికములు వచ్చుచున్నందున ఆగమ్యమైన సభవారు నిర్ణయించిరి.

ప్రాథమిక తరగతులందు హిందీని నిర్బంధముగ నేర్పరచునట్లును, వర్తమానమున వర్తమానమున అనువయమునై తరువాతి చర్చ జరిగెను. హిందీ భాషాపాఠమును నిర్బంధముగ నేర్పరచరాదని స్పష్టముగా చదివేయవలెనని కొందరు చెలిపిరి. హిందీని నిర్బంధమున నేర్పరచునట్లును, బాలకు హిందీ తెలుగు, సంస్కృతం, ఇంగ్లీషు మొత్తము నాల్గు భాషలను పఠింపవలెనన్ను బాలకు కిది అసాధ్యము, అనుచి తము ప్రభుత్వపాఠశాలలందు పాఠశాలలయల చాల హెచ్చుగ నున్నది. జాతీయవిద్యాలయముల ఆశ్రయమున, తామే అకప్పు నొనర్చునదిగాను. అందుచేతనే ఆంగ్లజాతీయకళాశాలయందు, సంస్కృతమునుగాని లేక హిందీనిగాని మాత్రమే అభ్యసించుటకు విద్యార్థికి స్వేచ్ఛయుగలదనెను. తురుకు సభవారి దేవిధముగ విద్యార్థికి స్వేచ్ఛ నొనర్చుట అంగీకరించిరి.

హిందీ పరీక్షలను మండలివారు స్వయముగ జరుపరాదనియు, హిందీ ప్రచారకమండలివారి శిష్యులకు విద్యార్థులను తరలించుచేయవచ్చుననియు సభవారు నిర్ణయించిరి.

ఆంగ్ల శిక్షణనుచొంద్రక

కిల్లెరిగె శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు రచించిన ఆంగ్ల ఇతిహాసంధిక అను గ్రంథమును, వీరి వెంకటరావుగారు తయారుచేసిన ఆంగ్ల రాష్ట్రపతమును పరిశీలించి మండలి వారు నాగిన ప్రకటించుటనుగురించి అభిప్రాయము నొనర్చుటకు గాను కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు, కె. వి. రామస్వామి సీతారామస్వామి, బి. రామస్వామి, రామస్వామి, సభాగౌరవ యుగస్వామిగ నియమించిరి.

19 - వ గోదావరిమండల మహాసభ.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు,

నీరుకొండ వెంకటరత్నం చౌదరిగారి స్వాగతోపన్యాసము.

మహాజనులారా, సోదరి సోదరీమణులారా,

ఈ సంవత్సరము 19 వ తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభకు మా ఆహ్వానము సంగీకరించి ప్రయాణ సౌకర్య మంతగా లేని మార్గమున దయచేసినందులకు తమకెంతయు కృతజ్ఞుడను సీతానగరము, చుట్టుపట్ల గ్రామములు బహు భీషణములు ఎక్కువ గరువుభూములు అయినను మహాత్ముగాంధి నుడివిట్లు పల్లెలే ప్రజాజీవితమునకు ఆయువుపట్లు. శ్రమ కోర్కె తామిచ్చటకు దయచేసినందులకు మార్గప్రజల తరపున మీ కందరకు హృదయపూర్వకస్వాగత మొసంగుచున్నాము. ఇంతవరకును మండల మహాసభలు ధనవంతములగు ప్రాంతములలో జరుగుచుండుటచే మంచి సౌకర్యములు కలుగుచుండెడివి. ఈసారి మారుమూలమున్న బీషణ ప్రదేశమును మార్గముల ప్రతినిధులకు వలసినన్ని సౌకర్యములు కలుగకపోవుటచే కొంచెము శ్రమకలుగజేసినవారమే యగుదుము కాన ప్రతినిధులు మా ఏర్పాటులలోని లోపముల మన్నింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

మహాత్ముని ప్రబోధము

నేను రహితును అంగవిద్యాపరిచయము బొత్తుగా లేనివాడను. అట్టి నాకు ఈ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షత్వపదవి లభించి మిగుల స్వాగతమొసంగు భాగ్యము గలిగినదన్నచో, దేశములో మహాత్ముని చలువవలన కలిగిన ప్రబోధమే కారణముగాని వేరొందుగాదు. భారతవాన్యవిమక్తి కేవలము విద్యార్థుల మీదనే యధారపడియున్నదిను అపోహను తొలగించి, ముఖ్యముగా రైతులమీదను మరలినానిచేసుకొని జీవించు పాటకపు జనులమైనను ఆధారపడియున్నదను అభిప్రాయమును మహాత్ముడు ప్రతిపల్లెయందును కూడ వ్యాపింపజేసి భారతదేశమునకు మహాపకార మొనరించెను. నేటికి సుమారు 5 సం॥ లకు పూర్వము మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన మహావిప్లవమునకు మూల విడిచే ఈ సంరంభమును చూచుటయు, అందు పాల్గొనుభాగ్యము కలుగుటయు మన ప్రత్యేక అవ్యుత్పన్నుని నానందము రామభిక్షుడగు కంచెర్ల గోపన్నగారు (భద్రాద్రి రామదాసు) రామాయణగాథను వినినప్పుడు అయ్యో రామలవారి సమకాలికుడనై పుట్టియుండలేదే యను విచారమును చెల్లుచున్నట్లు, కొన్నితరముల యనంతరము గాంధీ మహాత్ముని ఘనతనుగూర్చి తెలుసుకొనిన మన మునిముసులు అట్లే విచారించెదరని నాబుద్ధికి తోచుచున్నది.

ఆ మహాత్మునిచే సంకల్పింపబడిన మహాసంరంభముందు పాల్గొను అవ్యుత్పన్ను మార్గమునకూడ కలిగినందులకు కెంతయు ధన్యులము. మార్గప్రజల లభ్యుడు అధికారుల బెడరింపులకు, నిర్బంధములకు లెక్కలేయక, తరతరములనుండి వచ్చుచున్న గ్రామోద్యోగుల సహితము తృణప్రాయముగా త్యజించి పూర్తినిచ్చి పన్నునుగూడ భరించి అవిరోధాహమును జూపి శక్తికొలది దేశసేవను సల్పియుండిరి నేటికిని మార్గప్రజలు కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా దేశసేవయొనర్చుటకు సంసిద్ధముగానే యున్నారని మనవిచేయుచున్నాను. దేశ మొత్తముమీద నిర్మలమైనాహిమ్మను లగవడుచున్న మార్గప్రజలలో నుత్సాహము కొంతవర కుండునట్లు చేసి యుత్సాహమును కార్యరూపముగా నొనరింపజేయుటకు శ్రీ డాక్టర్ సుబ్బయ్యారావు, ఇతర విశ్రులును గౌరవి సత్కారముగా ఆశ్రమమును స్థాపించుట యొక ముఖ్యకారణము. ఈ ఆశ్రమస్థాపనము ఆంగ్లదేశమునకంటె కీర్తిదాయకమైనను మార్గప్రజల ప్రత్యేక భాగ్యమని చెప్పక తప్పదు.

నిర్మాణ కార్యక్రమము

మహాత్ముని కార్యక్రమములో కెల్ల నిర్మాణ కార్యక్రమమే ప్రజాసామాన్యపూర్వకముగా నాకర్షించినది. ఆకార్యక్రమము కొనసాగుచుండుటలో ప్రజాసామాన్యము యొక్క లోపమెమియులేదు. నాయకులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయము లేకారణము నిర్మాణకార్యక్రమమందగింపబడినది. ఇంతవరకు కొనసాగవలెను. మానవునికి చిత్తశుద్ధియెట్లా జాతికి ఖడ్గరట్టిదని మహాత్ముడు నుడివిన వాక్యమం దెంతయు తత్వము గలదు. 4 సంవత్సరములనుండి దేశీయులయెదుట నున్న ఖడ్గదశనుగూర్చి నేనిప్పుడు చర్చింపబోవుట హాస్యాస్పదము. 4 ఏండ్లనుండియు ప్రతిక్షేప నిరసనము, ప్రభుత్వమువారి ధాటికిని కూడ ఖడ్గరు ఆసనది రాట్నము పేదలపాలిటి కల్పతరుని రుజువయినది. పూటకు టికెట్లకాతక ఒంటినిండా బట్టలేక యల్లాడు బీదలకు గాట్నము మహాసాధనము. విదేశస్థులనుల నాజారునముపై వ్యామోహమును విడచివలక ధనికులు దాని నాదరింపక పోయినను, బీదలుమాత్రము దానిని విడువ

జాలరు 'కాకిల్ల కాకిల్ల ముద్దు' అట్లే మనదేశములో తయారయి మన బీదలను పట్టులనిలపు ఖడ్గమును ఆదరింపకతప్పదు. రాట్నము, విల్లా ఏది దేశముయొక్క వస్త్రవిహీనత్వమును తొలగింపగలదను సవస్థను చర్చించుట విద్యాధికులపని. చర్చలయెడల వారికి శ్రీతిమెండు. కాన ఆసమాన్యవిధ్యమును వారికి ఎల్లదేశమేదను. ఖడ్గరు విశేషకాలము వస్తుటయును, ప్రజాసామాన్యముయొక్క రాబడిని వృద్ధిచేయుటయు, తిండి లేమిచే శ్రీతి మనమును పోగొట్టుకొని పీడినబడి మోటుపని చేసికొననక్కరలేకయే రాట్నము వారికి గౌరవజీవనము చేసుకొనగలుగు నవకాశము లొసంగుటయు, కన్నులార గాంచిన మాకు మిల్లు సంగతి యోచింపవలసిన అగత్యములేదు. ఖడ్గరు నిల్చితిరవలేననియే నాదృష్టమైన అభిప్రాయము ఇకరెండవ విషయము గ్రామపంచాయితీలు రహితును పీడించు శాధనలలో కెల్ల కోర్కెగా ఎక్కువది. ఈకోర్కెజాడమందు ఓడినవాడును గెల్చినవాడునుకూడ తుదకు ఓక్కిరితిగానే విలపించెదరు. అందుచే గ్రామములలోని తగాయిదాలను పైకిపోసేయకుండ చేయు ఏర్పాట్లు గావించవలెనని మహాజనులను, ప్రార్థించుచున్నాను. మా ప్రాంతముల యనుభవమునుబట్టియు ఆంగ్లనాయకులగు శ్రీయ్యుర గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు చేయుచున్న పనినిగూర్చి వినికిడినిబట్టియు తగుమనుష్యులు శీర్షవహించి పూనుకొనినచో ఆకార్య మంతకష్టముకాదని మనవిచేయుచున్నాను. ఇక మూడవవిషయము జాతీయవిద్య. పరప్రభుత్వ ఆదరణక్రింద మనవిద్యాలయములలో బోధింపబడుచున్న మన సాంప్రదాయము కూలము గాదని 1907 సంవత్సరంనాటినుండియు మననాయకులు గుర్తించియున్నారు. అనేక జాతీయ విద్యాలయములు బయలుదేరినవి కాని ధనములేమిచే చాలవరకు నీరసించినవి కాని ఉన్నవానినైనను ఉత్తమసంస్థలుగా చేయుభారము మహాజనులకుపెనున్నదనిమనవిచేయుచున్నాను. నిర్మాణ కార్యక్రమము సాగించుటకు నిరాడంబరులగు దేశభక్తులు కావలెను. ఈసందర్భమునరాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులకి శే గరికి పాటి ఆంజనేయ సూర్యవ్రతశాస్త్రాపుగారు జ్ఞప్తికి రాకమానరు ఎక్కువ ఆరోగ్యవంతుడు కాకపోయినను ఖడ్గరు ప్రచారముచేయుటకు ఎట్టి ఆర్థికములేకయే ఆయనపడినశ్రమ ఎంతయు ప్రశంసనీయును. ఈదేశభక్తుని మరణమువలన రాజమహేంద్రవరము తాలూకాకు, ముఖ్యముగా తీరనిలోటు కల్గినదని నానందము. హిందూసంఘమును నీరసించ జేయుచున్న అస్పృశ్యతాపితాచముయొక్క ప్రాబల్యము నీరసించుచుండుట సభసూచకము. మాప్రాంతములలో క్రైస్తవ మిషనరీలు ఈ మధ్య అమానుషులగు మూలమాదిగలకు లేనిపోనియాళులు కల్పించి, హిందువులు మిమ్ముల నంటరానివారిగా నుంచుచున్నారు. గాన క్రైస్తవమతమును స్వీకరింపవలసినదని బోధించుచున్నారు. వారిబోధలను ప్రతిఘటింపుటకును, అంటరానితనమును తొలగించుటకును మాచేత నై సంతోషరకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. ఈ పితాచమును జిల్లానుండి తరిమివేయుటకు మహాజనులు తగు కార్యక్రమమును ముచ్చించెదరుగాక! ఏరితిగా చూచినను నిర్మాణకార్యక్రమమే సాధనమని తోచుచున్నది. దేశబంధుదాసు ద్వంద్యపథుత్వము వంతమొందించి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మరలబుద్ధి గ్రామభువన్ని ర్యామయొక్క ప్రాశస్త్యమును వ్యక్తపరుపగలదు.

శాసనసభలు

రాజకీయ వాతావరణము దేశమార్పుల సంఘటిల్లుచుండును ఒకప్పుడు బహిష్కారము ప్రధానస్థానము నాక్రమించినది ఇంకొకసారి మద్యపాననిషేధము ముఖ్యమైనది. రాజకీయ వాతావరణముయొక్క శీతోష్ణములతో సంబంధము లేకుండ నిరాఘాటముగా నిలబడుచున్నది. ఖడ్గరే నేడు రాజకీయరంగమున ప్రాముఖ్యముగ నున్నది. శాసనసభాప్రవేశము. గాంధీమహాత్ముడు కారాగారమునకు పోయినపిమ్మట దేశములో కలిగిన మాంద్యముధర్మముగా నాయకులదృష్టి శాసనసభలపైకి మరలినది. దేశబంధు దాసు, సైహూపండితులు గయలో ఈసమస్యను బయలుదేరెడిసి కాంగ్రెసుచే తమనూచల సంగీకరింపజేయుటకై ప్రత్యేకముగా స్వరాజ్యపక్షమును నిర్మించిరి. దేశముకొరకు తమ సర్వస్వమును త్యజించిన దేశబంధు ఆపక్షమునకు నాయకుడుగుటచే క్రమముగా స్వరాజ్యపక్షము బలవంతము పడుచున్నది. దేశబంధుడు సంగరాష్ట్రమున ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించినరీతి, ఆయన చూపిన కార్యోత్సాహము, మొదలగువానివలన మహాత్మునిపిమ్మట దేశమునంతటని

మీకాటిగా నడువగలసమయములో యను ఆశ కల్పించెను. కాని ఆయన యకాలమరణముచే ఆయాశలన్నియు భగ్గుమయినవి. ఆ మహనీయుని నిరుపమానత్వము, కార్యోత్సాహము, ప్రతిఘటనాశక్తి, దైర్ఘ్యము మొదలగు గుణములు తలంపకొని నపుడు భారతీయుడగు ప్రతివారి హృదయము ఉస్మాంగక మానదు. ఆ వహామహాదుగతించి అప్పుడే ఒకవర్సరమయినది దేశములో ననేకమార్పులు గల్గినవి. దాసు ననంతరము మహాత్ముడు కాంగ్రెసును సంపూర్ణముగా స్వరాజ్యపక్షమువారి పరముచేసెను. శాసనసభాప్రవేశము లాభిమానము యను సమస్యను నే నిచ్చట చర్చింప దలంపకొనలేదు. ఈచర్యతో గయా కాంగ్రెసు నాటినుండి నేటివరకు నాయకులు కాలమును గడపి యున్నారు. జాతీయాభివృద్ధికి మూలమగు నిర్మాతాకార్యక్రమ సుమాట తలపెట్టక అహర్నిశలు కాన్సెలర్లవర్తయగు కాలము గడపి దేశమును కక్షలతోనింపి ప్రభుత్వమువారికి బలమును చే కూర్చి కొంతకాలము కాంగ్రెసా స్వరాజ్యపక్షమా యను వివాదము ప్రబలి అదికొంత గర్భకొనినతోడనే కాంగ్రెసా పరస్పరసహకారవాదపక్షమా అనగా ఉద్యోగనిరాకరణమా ఉద్యోగస్వీకరణమా యను వివాదము బయలుదేరినది. మొత్తము మీద కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారి పరమైనప్పటికొం చెము మితవాదము ప్రవేశించినట్లుగా మాబోంట్లకు తోచినది కాన్సర్లు కాంగ్రెసులో మోతీలాలుపండితుని నాయకత్వము క్రింద ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను మార్చివలె శాసన సభలవీడి ఐచ్ఛికతయను దేశములో నూతనోత్సాహము కలిగించునని యాశించితిమిగాని లాభము లేకున్నది. మరల ఏదోమొక పెట్టుకొని ప్రతిరాష్ట్రములోను శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారి నాయకత్వమున వెలుపలికి వచ్చినసభ్యులు లోనికి నడువనెంచుటచూడ "వెలుపలికి వచ్చుట"కేవలము నాటక మాత్రమేయని తోచుచున్నది. మిగుల విద్యావంతుడగు కాకాపాపుటచే కాబోలు మహానాయకుల రాజనీతిని నేను గ్రహింపక పోవచ్చును. కాని ఈరాజనీతివలన కలుగు లాభములు మాత్రము నా కెంత మాత్రము అవగాహన యగుటలేదు. శాసనసభాప్రవేశమువలన దేశమున కిటుమంతయు ప్రజలకు తోడ్పడగలమను విశ్వాసము నాకింతవరకు కుదురలేదు. కాని శాసనసభాప్రవేశమునకు మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసు అజ్ఞయైసంగినపుడు అజ్ఞను శిరసా వహించవలెనని నాయభిప్రాయము కాంగ్రెసుపక్షము శాసన సభలలో చేయవలసిన కార్యక్రమము ముందుగా నిర్ణయింపబడవలెనని నామానన వెలుపలికి వచ్చుటలో లాభమంతగా కనుపించదు. ప్రతిఘటనము సాగించుటకుకూడా ఏదేశబంధు దాసు వంటి మహనీయునితో చెల్లినదికాని సామాన్యులకు సాధ్యము కాదని నానమ్మకము ఇందులకు దాసుమరణానంతరము బెంగాలులో ఏర్పడిన పరిస్థితులే నిదర్శనములు. కావున శాసన సభలో ప్రజాపక్షముననుండి చేత నయినంతవరకు ప్రజలకు ఏస్వల్పఉపకారములైనను చేయుటకు ప్రయత్నించుటయే కర్తవ్యమని ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయమైయున్నది. పరిస్థితులనుబట్టి అవసరమగు మంత్రపదవుల స్వీకరించియే నను నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రోత్సహించుటలో దోషమేమియులేదని మాబోంట్లయభిప్రాయ మని చెప్పసాహసించినందులకు నాయకులు కినియకుండురుగాక! నాయకులు కొంచెము ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయములకూడ గుర్తించి తగినకార్యక్రమమును నిర్ణయించుట ధర్మము.

రాబోవు ఎన్నికలు

భారతదేశములో ప్రజలతరపున వ్యవహరించుటకు హక్కుకలిగిన సంస్థ, ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభిమానమునకు విశ్వాసమునకు పాత్రమైన సంస్థ, యొక్క కాంగ్రెసు మహాసభ యనియే నావిశ్వాసము. వ్యక్తి అభిప్రాయము లేట్లున్నను కాంగ్రెసుఅజ్ఞ అనులంఘనీయము. దానిని శిరసావహించవలసినదే ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువారి సంకల్పము నవంబరులో జరుగనున్న ఎన్నికలు. ఈ ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయము చేకూర్చవలసినభారము ప్రజలపైగలదు. వోటర్లభీష్మయముల గుర్తించెదరుగాక. ముఖ్యముగా మనరాష్ట్రములో జస్టిస్ వర్గము యొక్క ఉనికివలన ప్రత్యేకపరిస్థితు లేర్పడినవి. జస్టిస్ వర్గము గత ఆరు సంవత్సరములనుండియ్య ప్రజలకు గావించిన అపకార పరంపరలను నేను నేనికొడ యేకరువుపెట్టవలసిన యవసరములేదు. 'ముంజీతికంకణమున కడ్డమెందులకు' ప్రత్యక్షముగా వచ్చి, పాలనా ఫలితములగు బాధల ననుభవించుచున్నాము కులభేదముల పెంపొందింపజేసి దేశములోగల ఐకమత్య భావమును చెడగొట్టి ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశత్వమును బలపర్చుటవలన జస్టిస్ వర్గము మన కెంతయు నపకార మొనర్చినదనుట నిస్సంశయము. వారి చెడుప్రచారము నరికట్టి జాతీయతకు భంగము కలుగకుండ జేయుభారము మహాజనులపైనున్నది. ఎన్నికలలో వారిని పూర్తిగ నోడించి దేశము వారిరాజకీయమును హద్దించుట లేదని ఋజువు చేయవలెను.

జిల్లా ప్రత్యేకపరిస్థితులు

ఇక తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఈఎన్నికల సందర్భమున ప్రత్యేకపరిస్థితులు గలవు. జస్టిస్ వర్గ ప్రధాననాయకులలో నొకరగు సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయకుగారు మనజిల్లా భారతీయ జస్టిస్ అభ్యర్థిగా పోటీచేయుచున్నారు. గత ఎన్నికల

లో కాంగ్రెసు సంపూర్ణముగా కలుగ చేసికొనకుండుటచేతను, రెడ్డినాయకుగారి మంత్రితృప్త పలుకుబడివలనను, జమీందారుల తోడ్పాటువలనను, కాపు, తెలగ, కమ్మ మొదలగు కులభేదములపెట్టియు ఎట్లెట్ల జయముగాంచగల్గెను ఈసారి కూడ వారన్నివిధముల ప్రయత్నము చేయుచున్నారని వారిని ఓడించి జస్టిస్ వర్గమునకు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో స్థానము లేదని ఋజువుపరచవలసిన బాధ్యత మండలమహాజనులపై నున్నది. పానుగల్లు ప్రభువువారు ఉగ్రగృహలతపెట్టి పార్టీని బలపరచుకొనువిధ్యలో ఆరి తేరినవారు గోదావరిజిల్లాలో అధ్యక్షపదవి, రెండవజస్టిస్ అభ్యర్థినిసంగి ఆపలుకుబడితో ఎన్నికలందు విజయముపొంద జూచుచున్నారు. జస్టిస్ వారి పన్నాగముల భేదించుభారము మనపైనున్నది. ఇక భారత శాసనసభకు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి సుప్రసిద్ధకాంగ్రెసునాయకులును, స్వాగత్యగులును అగు శ్రీయుత టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి కెదురుగా మితవాదప్రముఖుడగు, ప్రభుత్వ కటాక్షపీక్షణములకై సదా యాశించునట్టియు బి|| బి|| శ్రీ మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలతరపున పోటీచేయుచున్నారు. వీరినికూడ యోడించి, మితవాదమును దేశము సహింపజాలని వ్యక్తపరచి కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుభారము మనపై నున్నది. ఇందులకు మా ఫిర్గానాను లెప్పుడును సంసిద్ధులైయి మనవిచేయుచున్నాను. జిల్లాలోని నాయకు లెల్లరును విస్తృతముగ కాన కాంగ్రెసు సంకల్పసిద్ధికిగాను కర్తవ్యమును నిర్ణయించెదరుగాక!

ఈమహాసభాధ్యక్షమునకు చిరకాలమునుండి దేశచేయందు నిమగ్నులయినట్టియు, కలకు వెయ్యిరూపాయిల నాదాయముదెచ్చు న్యాయవాదవృత్తిని విడదొంచి, కారాగారమునకు సహితముపోయి దేశదాస్యవిముక్తికై నిరంతరము కృషి సల్పుచున్న బెజవాడ పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయ్య శేవర కాశ్యోతరావు పంతులుగారు లభించుట మన అదృష్టము. వారి తోడ్పాటుతో ప్రతినిధులు మండలవాసుల కర్తవ్యమును, వోటర్ల ధర్మమును వ్యక్తపరచెదరుగాక. మండలములోని వివిధప్రాంతముల నుండి దయచేసిన ప్రతినిధులకును, మా ఆహ్వానము నంగీకరించి, శ్రమ కోర్చి, వారిదర్శనభాగ్యము లభింపజేసిన ఆంధ్రనాయకులకును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులకును మరొక్కసారి నా హృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచు శ్రీకాశ్యోతరావుగారిని అగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలెనని కోరుచున్నాను.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా మహాసభలు

"కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కేట ఓట్ల నీయవలయును?"

నేటితో సభలన్నియు ముగియును

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా ప్యరేక విలేఖరి)

సీతానగరం, జూన్ 28 - నేటి సాయంకాలముతో సభలన్నియు గౌరవ్యాశ్రమమందు ముగియును. అప్పటికై నివారక మహాసభ నిన్నరాత్రి శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులవారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్య రంగయ్యనాయకుగారు దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు ఉండే పూరితములగు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. యావజ్జీవ దేశరాధకుల సమవేశము కూడ జరిగెను. దేశరాధకులను పోషించు మాగ్గులు లక్ష్మీపంపబడినవి. శ్రీయుత నాకేశ్వరరావు ప్రకాశం డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగార్లచే సూచనలు చేయబడినవి. ఏల కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకే ఓట్లనీయవలెను?

ఏల ఎన్నికవర్గము మద్రాసు శాసనసభకును కాంగ్రెసు సభకును సభ్యులుగానండగోరి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా నిలిచిన వారికే ఓట్లనీయవలయును? అనువిషయమును గూర్చి నిన్న సాయంకాలము 6, 7 గురు వక్తలు తమ గంభీరోపన్యాసములచే నచ్చెప్పిరి. నిన్న వచ్చిన వారిలో మద్దీరా భా కృష్ణయ్యగారు గుంటూరు నుండియు, నరేరహముగారు తాడేపల్లి గూడెము నుండియు వచ్చి యున్నారు. శాసనసభా ప్రవేశ తీర్మానముపై మూడు గంటల సేపు చర్చ జరిగెను. అధ్యక్షున కొక వ్యతిరేకాభిప్రాయము గాని సవరణ గాని పంపబడి యుండలేదు. ఈఉదయమున సభ 10 గంటల వరకు, ఇతర తీర్మానముల చర్చించుచున్నారు. శ్రీసప్తా బులుగు సాంబ మూర్తి వెన్నేటి సత్యనారాయణ మహర్షి అన్నపూర్ణయ్య ఆంధ్రేశ్వరి టంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు శాసనసభా ప్రవేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రస్తుత శాసన సభాసభ్యుడును మంత్రపక్షవలంబులును అగు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయకుగారినిగూర్చి సప్తా అన్నపూర్ణయ్యగారు పూర్తిగా విపులీకరించిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు సర్ కూర్మాగారు క్రిందటి ఎన్నికలకు చేసిన వాగ్దానముల నేరవులెట్టిరి. శ్రుతులకు తమకు చేతగాని వాగ్దానములన్నిటిని చేసినవరి. ప్రతిఫిర్గాను ఎత్తిచెప్పిరి. ఎన్నికలభవమునుబట్టి వారు శ్రుతులగుగూర్చి ఆలోచించునదియు

తరువాత స్వల్పమయమే యాలోచింతురనియు తెలిపిరి. స్వల్ప శ్రుతుల లిబరలు శాసనసభలలో నేమిచేయుచున్నదనియు చెప్పి శ్రీ మోహన్ రామచంద్రరావుగారిని గూర్చి తెలిపి చర్చించిరి. తరువాత శ్రీయుత ఆంధ్ర శేసరి టంగటూరి ప్రకాశం పంతులు మూర్తిగారు కాంగ్రెసుకార్యక్రమము స్వరాజ్యవాదుల గూర్చి మాత్రము చెప్పిరి. ముఖ్య తీర్మానములు

ఈ వహాసభనకు ఎన్నికవర్గమును కాంగ్రెసుచే ఆమోదింపబడిన అభ్యర్థులకే సహ్యకుల నీయవలసినదని హెచ్చరించుచున్నారు.

శేంద్ర శాసనసభకు శ్రీ ఆంధ్ర శేసరి టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, ఉప్రా ఆలీషా కబిగారు, కాకినాడ నగరమునకు సాంబరూరి గారు, శాసనసభకు ఓక్సిన వెంకటరత్నం చౌదరి డాక్టరు నరేంద్ర అహనుగుగారు, మూడవవారిని త్వరలో నిర్ణయించుట శ్రీయుత కొత్తకేట మీన్నగారు ఉపాదించువారిని సుబ్బారావుగారు బలపరచిరి.

శ్రీమతా దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షుల జయమే దేశ జయమనియు, అభ్యర్థులు ఓడినను న్యక్తులకు గౌరవలోపము లేదనియు తెలిపిరి. ఈమెయే ఒక సంవత్సర కరివరకము ననుభవించి దేశగౌరవమునకు పాత్రురాలైన ఆంధ్ర మత. ఆప్టాగా రురిమింట్లు మాటాడుచు మనకింకను మిర్జాఖాన్ లున్నారని చెప్పి కృష్ణాజిల్లా సంగతికై తి మిర్జాపురము జమీందారుగారి అభ్యర్థిత్వమునుగూర్చి మాటాడుచు పారు శ్రుతుల స్థానమునకు నిజముట ఆశ్చర్యకరమనిరి. అనామతులను తాలూ కాబోర్ల అధ్యక్ష పదవులకు నియమించి ప్రజల దుఃఖముల పాత్రులగుచున్నారు." అని చెప్పిరి.

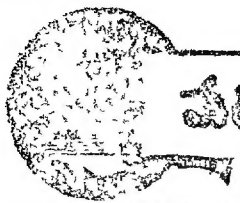
దేశనాయకుల యువోధనలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు శాసనసభలకేరకుట ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనావార్తము. మీరు ప్రజాప్రభుత్వమునకు ఓటునిచ్చెదరా? ఇక కాశ్యోత బానిసత్వసానమునకు సమ్మతించెదరా? యనుకు సాంబమూర్తిగారు శంఖముపూరించిరి.

"దాసుగారు విగళింపబడెనను వారి యాత్మ మననావహించియేయున్నది." అనుచు ఆంధ్రేశ్వరి సమారు ఒకగంట సేపు అనగ్గముగా నువ్వరించిరి. నేనే అభ్యర్థిగానున్నయెడల యితరంబే ఎక్కువ స్వేచ్ఛగామాట్లాడి యుండియుండును. తమ స్నేహితుడైనట్టి వారిని దూషించి నేను మీవోట్లను కోరుటలేదు. శ్రీయుత రామచంద్రరావు గారికి మూడుమార్లు కాంగ్రెసువారు అవకాశమిచ్చిరి. కానివారు ఉద్యోగస్వీకారమునకు ఇష్టపడియున్నారు. కాంగ్రెసువిధానమునకు వ్యతిరేకులు. శాసనసభలలోని భారతీయుల సహాయముతో ప్రభుత్వమువారు ఆవరణలో బెట్టిన నిర్బంధ విధానము జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. మహాత్ముని పట్టుకొనుటతోడనే అహాయవాదము నశించునని ప్రభుత్వము తలచెను. కాని అట్లు జరుగలేదు. దాసుగారి నాయకత్వమున జాతీయ కార్యక్రమము మూర్ఖుడి ప్రజల సానభూతి పడెననిది. మహాత్ముడు స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును వలదను నను యుద్దేశముతో బెంగాలు యువకులను పలువుర ముఖ్యులను జెములుండుంచిరి. మహాత్ముని చొకచక్కము అనుపమానము. దాసుగారికి సహాయము చేయుటకు నిశ్చయించెను. ప్రభుత్వమునకు అదియొక పెద్దదెబ్బ. దాసుగారి మరణమువలన ప్రభుత్వమునకు లాభము లేకపోయెను. శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు తమ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులతో దాసుగారుమాత్రమే ప్రతిష్టంభనవిధానమును ఆచరణలో పెట్టగలరను విషయమందు మాత్ర మేకాభిప్రాయ బాలమనిరి.

వీలనన మోతీలాలుగారి సార్థిత్వమున శేంద్రశాసనసభ యందు ఏమాత్రమును ప్రతిష్టంభనవిధానము వెనుక బడలేదు. మధ్యపరగజాలలో డాక్టరు మాన్సిగారి నాయకత్వమునకు కొరతవిడియుండక అత్యుత్సాహమునకు కారణమయ్యెను. అగ్రిలు, నిరసనముల విధానముంతరించినది. కలకత్తాలో ఆరేండ్లక్రింతయు ఆమెట్టును దాటినది. తిరిగి కాంగ్రెసు అపద్ధతిని అంగీకరింపదు. ప్రజాప్రభుత్వమునకు, అమానములు భరింపజాలని తెలుపవలయును. అవమానములు ఇక సహింపజాలరు. స్వరాజ్యము నకు ముఖ్యము ఏకమత శ్రీయు. ఆంగ్లజాతి అత్యుత్సాహంతో ఎన్నిక చేయవలసినయని చూచుచున్నది. భారతీయపక్షము లన్నిటిలోను కాంగ్రెసు పక్షమే దేశక్షేమమును గోరుచున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియొకడుఓడిన యెడల వ్యక్తికి ఏమాత్రపు అవమానమును లేదుగాని జాతికంతకు అవమానము. ప్రభుత్వమును బలపరచుట యగను.

అన్న పూర్ణయ్యగారు క్రిందటి శాసన సభా ఎన్నికలసమయముచేసినకూర్మాగారి వాగ్దానములచెప్పి నీతిలపై పాములేరు స్క్రిములగుగూర్చి ఏమిచేసిరియెడిగిరి పోలవరమందలి వ్యవసాయమునకు ఏమిసహాయముచేసిరి. రామచంద్రపురమందు చెరకుపంట కేమిచేసిరి. పంచదార ఫ్యాక్టరీ పెట్టించెదరమంటికి? ఏమిచేసిరి? పరిశీలకులకుప్రభుత్వమిచ్చు సహాయమునుగూర్చి చేసినశాసనము నందు ఏవిధముగ పాల్గొనిరి? వారు నిర్బంధవిధ్య నంపనాయక పాతకాలం, పరిశ్రమలభివృద్ధి తొక్కట్లు ఆసులపెడడ తగ్గించుట వీటిలో ఏమిచేసిరి? సర్, క. వి. రెడ్డినాయకుగారు ఏమి చేసిరి? ఏ క గు డు న్నారు! వారి వాగ్దానములేమైనవి? తరువాత కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సహ్యకుల నీయవలసినదని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సహ్యకుల నీయవలసినదని తెలిపిరి.

మరగాపకర్తలు

తిరుగుగొర్రెలు స్త్రీలను వందల వందల పురుషుని శవములను...

అభ్యర్థి పదజుకొనుట: చిత్తూరు ఇండ్రయ్యగారు, నరసాపురంకిలు తాను శాసనసభ అభ్యర్థిగ నిలువ నొల్లనని ప్రకటించుచున్నారు.

ఎస్. సత్యనారాయణగారు: మదరాసునకు రేపు ఉదయము తిరువాన్కొండ ప్రెస్సులలో నున్నారు. రేపుకాంగ్రెసు కమిటీ సభకు వాడరమురు.

నర్మదులు: రైలుమార్గము చెడుట: నర్మదులు ఎక్కువగా మరయుటచే జోలారుపేట రైలుమార్గము గుడియాలి ము ఇద్ద కొట్టుకపోయెను. నేడుదయము బెంగళూరు మెట్టు పొల్కం మెట్టు అలశ్యముగ వచ్చినవి.

మనమోహన ఎం. రంగస్వామినాయునివారి ఆశంకూర్ శ్రీరాధాకృష్ణనభ: చెన్నపురి పెద్దనాయునిపేట, ఒత్తవాడ థియేటర్ లో 1928 వ సం॥ రంజూన్ నెల 29 వ తేది మంగళవారము రాత్రి-9-30 ఘంటలకు శ్రీ మద్ రామాయణమున శ్రీ సీతాశ్యామము మొదలు శూరపాడు భంగమువరకు జరుపుచును.

రాకపోకలు: జె. పి. మిల్స్ అసోసియేషన్ లేబరు బోర్డు అధ్యక్షుడు, జనరలుగారు నిన్న ఉదయమున వచ్చిరి. పోస్టుమాస్టరు జనరలు పొన్నగుగారు నిన్న రాత్రి సినిమాకు బోయిరి.

కస్తూర్బ కలకత్తరు ఎక. ఎం. అయ్యగారు గొల్ల న్యా. సి. మాధవనాయుడు కెప్టెను టి. ఎస్. శాస్త్రిగారు కె. టి. పాలుగారు నేడుదయమువచ్చిరి. ఛార్జ్ కన్వేయిటరు రివిమందుగారు శనీవారము కోయంబుత్తూరు పోయిరి.

నర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు

కనడా జాతీయ ప్రదర్శనము తెరచుట: నర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు, పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరు కనడా జాతీయ ప్రదర్శనము తెరచుట కాహ్వానింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఆహ్వానమునందు ఒంటారియో ప్రధానాచార్యుడుగూడ అనుమతించి చెలియజేసెను. ప్రదర్శనమును టోరంటోలో ఆగస్టు 28 వ తేదీన తెరువబడును. ఆచారిగారు జూలైలో ఇండియానుండిపోయి తిరిగి ఆగ్స్టు 1 వ తేదీ సరికి ఉల్లిసూర్యును కవిమనునందు చేరుదురు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

జన్మినునీయువారి అల్లరి: పోలిసువారి అగత్యము: కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల బలపరచుటకై బహిరంగసభ చేపాకులో హిందూ మైనార్టీలున కెదురుగ బహిరంగసభ జరిగెను. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఒక కంపస్యూచెట్టి, సామి వెంకటాచలం చెట్టి, డా॥ వలయ్య, హమీదు ఖాను మున్నగు వారలవచ్చి యుండిరి. టి కృష్ణస్వామి పావలరు సభాద్యక్షమును చెల్పుచు, కాంగ్రెసువారి కట్టిప్రత్యేక సాంఘికాభిమానము లేదని, ఎవరు దేశమునకు ప్రజలకు మేలు జేసిన వారిని ఎన్నుకొనగోరుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఎం. శింగారపేట చెట్టిగారిని సభాధ్యక్షునిగ నూచించిరి. అధ్యక్షుడు కార్పొరేషనులో 10 స్థానములకు ఎన్నికలు జరుగనున్నవనియు చేపాకు డివిజనుకు అగణవారిని ఎన్నుకొనవలెననియు కోరిరి.

ఒక మహమ్మదీయుడు లేచి తమకు ప్రస్తుతమున్న డా॥ నరేశ్ ముహమ్మదుగారే పనికివచ్చుననియు కాంగ్రెసుసభ్యుడవసరమనియు చెల్లెను అంతట కొంత ఆలజడి కలిగెను. నరేశ్ ముహమ్మదుకి ఓట్లెలనియ్యరాదనికొందరడిగిరి. అల్లరి హెచ్చెను. సభ యిర్రతిగ భగ్గుమగుననెడి సూచనలునుండే ఆగవడిన. పావుగంట ముగిసిన గే అల్లరజేయవారు కనపడిరి.

ఒక మూలను జన్మినునీయుని సభ్యులు నిలవియుండిరి. అల్లరి కలుగజేయుటలో శ్రద్ధవహించుచు జె. ఎక. రామనాధనగారు ఎదురుగనుండిరి. సభలో శ్రీనివాసయ్యగారిని సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారిని దూషించిరి. ఇట్లు జరుగుచుండ శ్రీనివాసయ్యగారు హమీదు ఖాను తిరువల్లిక్కేటి సబుఇనస్పెక్టరు ముస్తను సాహేబుగార్లువచ్చిరి. సభజరుపుటా మానుటాయని చాలనేపు విచారింపిరి.

చివరకు నిలిపివేయుమిను నిశ్చయించి అయ్యంగారి తరపున కృష్ణస్వామి పవలారు సభ జరుపనట్లు ప్రకటించి యిట్లు చెలిపిరి: సభను భగ్గుపరచుటకై యుద్దేశించి కొందరువచ్చి యున్నారు. వారు నిజముగ నరేశ్ ముహమ్మదుగారి మిత్రులేయగుచో సభనుకానిచ్చివలయు ప్రశ్నల వేయవలసియుండెను. అట్లుగాక భగ్గుపరచిరి. నరేశ్ ము మదల్యారుకి తామెంతటి మిత్రులో కాంగ్రెసువారు నంకటిమిత్రులే.

కాంగ్రెసు మీటింగులు యికముందు జరుపునపుడు తనకు ఒకరోజుముందుగ చెప్పినచో అల్లరిజరుగకుండ జూచెదనని సబుఇనస్పెక్టరుగారు అయ్యంగారికి చెప్పిరి. పిమ్మట జననగూహమును తరిమివేసిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులందరు, పిమ్మట, వెద్దలు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేశ్వరులు అందరు ఓర్పువహించిరి. లేచున్నచో చాల గోలజరిగియుండెడిది.

అధికారవర్గమును లొంగించుట

స్వరాజ్యయులు శాసనసభల జేయు సాధనము

లోను స్వేచ్ఛనభ: అధికారమునాను లోను స్వేచ్ఛనందు కాంగ్రెసు బహిరంగసభ జరిగెను. జి. వెంకట ముద్రాచార్యులచెట్టిగారు అధ్యక్షుల వహించిరి. అధ్యక్షుడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు, జన్మిను పక్ష అభ్యర్థులకు గల భేదమును గుర్తించి వోట్లయ్యవలెను. జన్మిను పక్షము స్వరాజ్యోద్యమమును అణచివేయుటకే ప్రారంభింపబడినది. జన్మినుపక్షమువారు జమీందారులను భూస్వాములను ప్రోత్సహించుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు పేదవారలను దగ్గించుటకును దేశమాత బానిసత్వమును తొలగించుటకును కంకణము గట్టుకొనిరి. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనుట ఓటరులవిధి.

భక్తవత్సలునాయుడుగారు పిమ్మట ఉపన్యసించిరి. గత ఎన్నికలలో కార్పొరేషనుకు కాంగ్రెసువారినే ఎన్నుకొని మదరాసు నగరము యితరస్థలములకు ఆదర్శము జూపెను. ఆ గౌరవము నిలబెట్టుకొని యీసారి కార్పొరేషనుకు శాసనసభకు గూడ కాంగ్రెసు వారి నే ఎన్నుకొందురని నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో చేరి జేసిన మేలు వేరుగ జెప్పనవసరములేదు. జన్మిను పక్షము వారు ఆరేండ్లనుండి అధికారమునందున్నను పన్నులు తగ్గింపజాలకుండిరి.

జన్మినుపక్షమువారు సంఘాభిమానమును పేరున చాలదాబులు జెప్పుచున్నారు. ప్రత్యేక సంఘముల ననుసరించి ఉద్యోగముల నీయజూచుచున్నారు. అందుచే ప్రతిసంఘమువారికి యితరసంఘములను జూచినచో యిర్వద్ద జనించుచున్నది. అందరిలోను అసంతృప్తి పెరిగినది. ఈ సంఘములన్నియు ఉద్యోగాదంబరములకై తగవు లాడుకొనుచుండునంతకాలము నిరంకుశాధికారవర్గము ఒక అడుగైన ఆవలబెట్టు ఇండియా అంతయు ఐకమత్యముగ నుండిన యెడల బరిగ్గున పాడు ప్రభువుగారు భారతదేశమును కత్తికొనతో నణచి యున్నామని అనియుండజాలరు. కావున సాంఘికాభిమానములే ఇండియా అంతరాయములు గనున్నవి. ఆ భిన్ను ద్వి కి ప్రతిబంధకములుగ నున్నవి. కావున ఓటరులీదియమును గుర్తించి సాంఘిక విభేదముల పాటింపక కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓటు నీయవలెనని భక్తవత్సలు నాయుడుగారు చెప్పిరి.

స్వరాజ్యయుల ఆశయము

శ్రీ శ్రీనివాసయ్య రుపనగింపుచు యిట్లు చెప్పిరి: కాంగ్రెసువారు యీనతస్సరము ద్విగడికృత్యోత్సాహముతో పని జేయవలెను. జన్మినువారు అతితీవ్రముగ నెదుర్చుచున్నారు. ఎన్నికలలో జయమొందుటకు నీవిధముగ నైన పనిజేయుదురు. కావున కాంగ్రెసు వారుగూడ అందుకు తగినట్లు యత్నింపవలెను.

శాసన సభలలో నిదివరకు చేరినవారు నిరంకుశాధికారులలో చేరి ఏకమై దేశమాతను మోసగించిరి. సహాయనిరాకరణవాదులు బయట బోరుసల్పుచున్నపుడు వారు శాసనసభలలో అధికారవర్గము నెదిర్చియుండినచో ఇండియాకు స్వరాజ్యవివరకే వచ్చెడిది. వారట్లు జేయుచుంటేచేతనే నిరర్థకులు శాసనసభలలో జేరకుండ జూచుటకై దేశబంధు దాసుగారు స్వ

రాజ్యపక్షమును స్థాపించిరి. లెంగాలు మధ్యరాష్ట్రములలో శాసనసభలందు చేరిన స్వరాజ్యయులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును నిర్మాల్నింపగల్గిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో గూడనట్లు జేసియున్నచో నిరంకుశాధికారులు మోకానునై బడి ప్రజలుకోరినదెల్ల నిచ్చియుండురు.

స్వరాజ్యయులు శాసనసభల జేరుటకు చాల ఆకళితగలుదు. వారు ఇండియా యొక్క రాజకీయ స్థితిని ఓటరులకు చెలియజేయు నుద్దేశించిరి. ప్రతిపూలందోశన సర్వదా జరుపనెంచిరి. వివిధ సంఘములలోని భేదములతో లగించి ఐకమత్యముతో అధికారవర్గము నెదిర్చునెంచిరి. ఈ ఆశయములన్నింటిని స్వరాజ్య పక్షమువారు తప్ప యితర పక్షముల వాచ్యరను సాధింపజాలరు.

భారత శాసనసభకు నలుగురయ్యంగారులను కాంగ్రెసు వారు అభ్యర్థులు గ ని య మి ం చి ర ని జన్మిను పక్షము వారా తేపించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేశ్వరులను నియమించుటకు నాకెంతయో కుతూహలముగలరు. కాని ఎవ్వరు లేనందున విచారముచున్నది. సోమ కుందరం భారతి (మధుర) పి, వరదరాజులు నాయుడుగార్లును ఎసంట్ల అభ్యర్థులుగ నుండ కోరగా నిరాకరించిరి. ఎన్నికలలో సహాయము జేయుటకు చాలమంది మహమ్మదీయులు మాట యిచ్చిరి. జయము తప్పదు. కావున స్వరాజ్యపక్షముపై జన్మిను వారసవసరముగా జేయు నిందల పాటింపక ఓటరులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్లనీయవలెనని అయ్యంగారు బలికిరి.

చిత్తరంజన దాసుగారు ఏకపుత్రుడు చిర రంజనదాసుగారు మరణించినట్లు తంతివార్త వచ్చినదని అయ్యంగారు విచారముతో సభలో చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణపక్షముకాదు

ఎం. కె. ఆచార్యగారు దిల్లముగ ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసునకు బ్రాహ్మణ పక్షపాతియు లేదని స్పష్టముగ చెప్పిరి. ప్రజలతరపున పనిజేయును. తనకు ఎస్సంట్లయందు మోహము లేదనియు, బ్రాహ్మణేశ్వరు డెవడైన కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ వచ్చినచో తాను వదలుకొందుననిరి. చూనాంపేటజమీందారుగారిని కోరగవారు నిరాకరించిరి.

డా॥ వల్లయ్యగారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో జేసిన మేలులవరించి చెప్పిరి. అంతట సభముగి నెను.

రైలు ప్రమాదము

చిట్టగాంగు, జూన్ 27: సాశ్రీ భోజోలమధ్య జూన్ 28 తేదీ 15 గంటలకు 62 వ డివిజన్ లో 5 వాగనులు పడిపోయినందున రైలుమరల వేయనంతవరకు ప్రయాణికులకు బండి సౌకర్యముల వసరము. (అ. ప్రె.)

వ్యవసాయ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు బ్రాదుపుటుగారు పెండ్లిజేసికొనుటకు నెలవుపై బోయెదరు. వారిసోదరామస్వామి శివనుగారు. ప్రిన్సిపాలుగనుందురు. (అ. ప్రె.)

పాలకొల్లు (స్వకీయవిలేఖరి)

పురచాలక సంఘ సభ

ఈనెల 22 వ తేదీన జరిగిన పురపాలక సంఘసభలో బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టబడినది. మైనార్టీలు ఉపాధ్యాయులకు నేతనముల విషయమై జరిగిన చర్యలో ఆశ్రయించినవారికి అనుమలముగాను ఆశ్రయించివారికి ప్రతిపూలముగాను జేసిరి. అర్హత గలిగినవారిలో కొంతమందికి కొంచెముగా సదుపాయముజరిగినను మరికొందరు ఏమియు లేకుండుట కడు శోచనీయము.

కొంతమంది సభ్యులు తీవ్రచర్యలో పాల్గొని కోపాద్ధి పుల్లె చిట్టచివరకు ఒకరినొకరు నిరాకరించుకొనుట ప్రజలకు కడునవ్వబాటు. ఈరీతిని పరిస్థితులు సాగుచుండేనని రానురాను వివరములు రాగలవని భయపడుచున్నాము. ఇట్టివి లేకుండగ కాపాడుకొనుట పురపాలక సంఘసభ్యుల ఆత్మగౌరవము కాపాడుకొనుటయే.

మైనార్టీలు

మా మైనార్టీలకు రెండు సం॥ ములనుండి మి॥రా॥శ్రీ నిభానుపూడి వెంకటసుబ్బారావు గారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా కడు నిపుణతతో పని చేయుచున్నను వీరిని తగ్గించి వీరి స్థానే మరెవ్వరిని నియమింప దలచినారట. క్రొత్తవా రెవరో యింకను తెలియలేదు. గతవత్సరమువలె యీ సంవత్సరము కూడ యిచ్చట గూర్తులైనలు పరిష్కారితములు బాగగానే యున్నవి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ మహాజనసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీసామి వెంకటాచలంశ్రీశ్రీగారు అధ్యక్షులు

ఈనెల 27-తేది ఆదివారం ఉదయము 8 ఘంటలవీర దట పురమందిరమున నెల్లూరు మునిసిపల్ మహాజనసభ జరిగెను. స్వరాజ్య పక్ష నాయకులును మద్రాసు నగరపాలక సంఘాధ్యక్షులునగు శ్రీసామి వెంకటాచలంశ్రీగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు తమయభిప్రాయములను అంత్యోపన్యాసమున తెలుప నిశ్చయించిరి. ప్రథమమున శ్రీయంత బ. అన్నాస్వామి అయ్యర్ (వకీలు) గారు నెల్లూరు మునిసిపల్ వ్యవహారములను ప్రస్తుతము జరుగు అక్రమపద్ధతులను గూర్చి విపులముగ ముచ్చటించిరి. 15 వత్సరముల క్రితముకన్న నూటికి 50 వంతున పన్నులు అధికము జేయబడినవనియు, పురజనుల యొక్క హక్కు మేమాత్రము 100-కి 5 వంతునైనను అభివృద్ధి జేందలేదనియు 10 సంవత్సరముల క్రిందటనున్న ఆరోగ్యము నేడు పురజనులయందు గానించుటలేదనియు తెలిపిరి. రహదారి స్థితియు అసంతృప్తి కరముగ నున్నదని తెలుపుచు చిన్నపందు లలోమాత్రము పానుగల్ రోడ్డు యాహ్వానిరోడ్డులు మాత్రముగ నెలకొల్పియున్నారనిరి. ఆర్థిక విషయము ముచ్చటించుచు 28 వత్సరముల క్రిందట మునిసిపల్ ఖజానాలో ఒక అకౌంట్ పోయిన దని లేలగా కాకాశిల్లు ఆకాలమున పనిచేయుచుండిన సెక్రటరీ గారును దానిని చక్కగ విచారించి ఆకౌంట్ పైకము మరల మునిసిపల్ సంఘమువారికి చేరువట్లు యత్నించినందు రెండువత్సరముల క్రిందటనే మునిసిపల్ ఆఫీసునందు రు. 2000 దొంగతనముపొయి యుండియు రు. 100 మాత్రము ఒకరివల్ల రాబట్టి మిగతంతయు త్రోసివేసినదియు తెలిపిరి. కంట్రాక్టులకు సరిగా ద్రవ్యమొసంగక ఆలశ్యముచేయుచుకంట్రాక్టులను కొద్దు లో కేసుచేయునపుడు తమవర్తన సమర్థించుకొన బూనుకొనుటయు తుదకు కంట్రాక్టులే జయముగాంచుటయు అంతభర్త్యులతోపాడే వారికి కట్టుటయు తటస్థించుచున్నది. ఇకవోల్టర్ లిఫ్టులు తయారుజేయుటయందు దొంగమార్గములో దొంగ మార్గములేగాని సరియైన రావబాట లేనేలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులలో తమపై ఆక్షేపణ యుండుటచే ఛేర్మెన్ గారు మార్పుండుటకు వీలులేదని ప్రజలు వాదించుటచే యింకను విచారణ నిలిపియున్నారు. తీర్పుజేపుట కవకాశ మొసంగుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు హిందీభాషను పాఠశాలలో నేర్పుట కొప్పటలేదు. మునిసిపల్ సరిహద్దులలో కల్లుసారాయి అంగళ్ల నుంచగూడదను శీర్షానమును. గోహింసానిషేధము మున్నగు శీర్షానములను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయము తిరస్కరించు పురపాలక సంఘము లేర్పడియున్నది. కాని కాంగ్రెసు స్వరాజ్యవాదుల నంపి, వానిని పవిత్రపథముగ జేయవలయుననిరి.

తీర్మానములు

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేర్మెనుగారు యీసంవత్సరము తయారుజేసిన వోల్టర్ జాబితాలో అబద్ధరలు జరిగియున్నవనియు, వానిని మున్సిపలవలనదనియు, యిట్టిపరిస్థితులకు జవాబు దారులైన వారిపై తగుచర్య పుచ్చుకొనవలసినదిగానున్నది. ఇట్టి అక్రమములు ఇకనెన్నిటికిని జరుగకుండయ్యుండునట్లు తగు నిబంధనల నేర్పరచవలసినదని యీసభిపా రభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు: క్రికంపం చిందుమాధనరావుగారు.

ఆమోదకులు: కొమాండ్మారు పార్థసారథిఅయ్యంగారు.

(2) ప్రస్తుతము వోల్టర్ లిఫ్టుల గురించి, తీర్మానించుట శ్రేష్టమైన రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులయొక్క కార్యమును మునిసిపల్ ఛేర్మెనుగారు నిలుపుట అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు ఈ సభవారి యభిప్రాయము.

ఈతీర్మానమును గవర్న మెంటువారికిన్ని, కలెక్టరు గారికిన్ని కూడ పంపవలసినదిగా ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు: కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు.

ఆమోదకులు: టి. దండాయ్యంపిశైగారు.

(3) మునిసిపల్ సరిహద్దులలో కల్లుసారాయి దుకాణములు ఉండునలన అనేక అల్లరులు నష్టము కలుగుచున్నందున వానిని తగుండా, జేయవలయునని, వీలుకాకున్న మునిసిపాలిటీకి ష్రీ మైలు దూరమున కైనను పంపునట్లు చేయవలయునని ఈసభవారి అభిప్రాయము.

ఉపపాదకులు: మహమ్మద్ భాజామొహిదీన్.

ఆమోదకులు: నెల్లూరు రామానాయుడు.

(4) ఈసంవత్సరము మునిసిపల్ ఓటర్ల లిస్టులలో ఆయాపార్శ్వలలో ఒకరేవలన సంబంధించిన జనము జాస్తిఅయి యున్నారనియు, అందునుగురించి రికార్డుచూచి యదార్థము నిర్ణయింపవలయునని ఏర్పరచిన కమిటీవారు పంపియుండు విచారణ పర్యవసానపునివేదికమును రహస్యముగానుండుట సరి

గాదనియు, వెంటనే దానిని ప్రచురింపవలసినదిగా మున్సిపల్ ఛేర్మెన్ గారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప వావిలికొలను నరసింగరావుగారు.

ఆమో|| కొట్టా రామకృష్ణయ్యగారు.

(5) దేశపరిస్థితుల గమనించకయే కాంగ్రెసు వ్యవహారములున్న, స్వరాజ్యపార్టీ కార్యక్రమమును నెరవేర్చుట యను కోరికలు నిరాధారము లయినవనిన్ని, దేశపరిస్థితులుగమనించి, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యతను కలుగజేసి గాఢమైన ఆధారము కలుగజేయవలయునని ఈసభవారి యభిప్రాయము.

ఉప మహమ్మదు రహింతుల్లాసాహెబుగారు.

ఆమో|| మహమ్మదు ఖాజామొహిదీన్ గారు.

అధ్యక్ష-అంత్యోపన్యాసము

అంత్యోపన్యాసమున నిట్లుముచ్చటించిరి. 'ప్రభుత్వము వారు, వనపూర్వులకు స్వపరిపాలనాశక్తియే లేదనియు, స్వపరిపాలనానిష్ఠాంతముల నెరుంగవనియు, మనపై గొప్ప అపవాదముల గట్టించి, చిన్నబెట్టట నడచుటకై చేయబట్టుకొనియో, నెట్టుడుబండ్ల వోపంగియో మనము అభ్యాసము చేయించునట్లు, ఈస్థానికసంఘముల నేర్పించి, తమూలమున మనకు పరిపాలనాశక్తి నామర్థ్యముల నభివృద్ధిజేసిందింప తలచి యున్నారు.' మనరాజ్యమున చాలకాలమునుంచియు ప్రజా ప్రాతినిధ్యమే లేక పరిపాలన జరుగుచుండెను. తుదకు కొంత ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయ ప్రయత్నించిరి. కొందరు ప్రభుత్వ నియమితులు మరీకొండల ప్రజాప్రతినిధులు. ప్రభుత్వనియమితులు ఎక్కువనుందియుండి ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ననుసరించియే పనిచేయుచుండిరి ప్రజాప్రతినిధులను కోసువారును వారి ననువ రించుచుండిరి రెండువత్సములవారు నొకటిగ నేయుండిరి. కాన ఒకరిలోపములొకరు బరుటబెట్టు జాలకుండిరి కాని 1921 వత్సరమున కొంత 'అధికారము' ఒసంగబడెను. అయినను స్థానికసంఘములు సంకరముగ నేయుండెను. కొండలు ప్రజాప్రతినిధులు కొందరు ప్రభుత్వ నియమితులు. ప్రజాప్రతినిధు లెక్కువగ యుండినను ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించి కార్యము నిర్వహింపవలసినవారు లేకుండిరి. ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞకు మిరలేక, అనుకూలముగ ప్రవర్తించుచుండిరి. కొందరు ఒకసోపానమునుంచి మరొక సోపానము నధిష్ఠించుటకు ఈస్థానికసంఘములే ఆధారము లనుకొనుచుండిరి. వారు ప్రభుత్వమువారికి దాసానుదాసులై యుండెడివారు. కాని మహాత్మాగాంధీగారు వీనినన్నిటిని నిర్మూలించునెంచెను కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఈ స్థానికసంఘములను వశముచేసికొనవలయునని తీర్మానించిరి. సమయము దొరకినపుడెల్ల ఒక్కొక్కమా వీనిని ప్రవేశింప మొదలిడిరి. అది మొదలుకొని ఈసంఘములలోపములు బయలుపడ నారంభించెను మా మద్రాసునగర పురపాలకసంఘము (కార్పొరేషన్) కూడ నిట్టికోటికి చేరినదే. పూర్వము జస్టిసుప్రభుత్వసభ్యులు చేయుచుండిన అక్రమములు బయలుపడుచున్నవి. కాన దాక్షిణ్యస్థానపులు యితరుల దయకు పాత్రులై యుండ నెంచువారిని యిట్టిసంఘములకు ఎన్నుకొనరాదు.

భాగవతులనేవ భగవంతులనేవ యని పెద్దలువచ్చించిరి.

స్థానికసంఘములు దేశసేవకు ప్రథమమెట్లు. ప్రజలకష్ట నిష్కారముల గమనించి సదా వారికి 'మేలుచేయ నెంచుటకన్న ఉత్తమమార్గము వేరొకటిలేదు. కావున సోదరులారా, మీరును ఈ ఆదర్శమును మనస్సునందుంచుకొని ప్రజా ప్రతినిధుల నియమించుకొనుడు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే మీరు వరింపును. భారతమాత ధన్యరాలను. స్వరాజ్యమును త్వరలో చేపూరుచు.

కడపట అధ్యక్షులకును సభ్యులకు శ్రీయంత కొమాండ్మారు పార్థసారథి అయ్యంగారు వారు చందనము లర్పించిరి. 11-ఘంటలకు సభముగి నెను.

ఈసమావేశమునకు పూర్వమే దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారి చాయాటముకూడ పురమందిరమున బహిరంగ పరుపబడెను. శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు ఈకార్యమును పూనుకొనుటకు మిగల ఆనందించుచు దేశబంధువుని చరిత్ర నొక్కమారు స్మరించి ఆతని త్యాగశీలులను కొనియాడిరి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము-బెజవాడ

ది 1-7-26 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఉయ్యూరుగ్రామమున తూర్పుపశ్చిమ కృష్ణా జిల్లాకాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకసంఘముల సంయుక్త సమావేశము జరుగును.

విషయములు

1. ఆర్థికశీలిని చక్క-బరచుట
2. ఎన్నికల భవిష్యత్కార్యక్రమము
3. అశ్వశోధాధ్యక్షుల రాజీనామాలనుగూర్చి
4. ఇతర విషయములు

కారనిర్వహక సభ్యులందరూ విచ్చేయ ప్రార్థితులు సునర్గ శ్రీరామనరసింహం కార్యదర్శి

శతవృద్ధ

రుగ్మీ, జూన్ 24:- గార్లుమనులో బ్రతియున్నవారిలో సర్ జార్జి హిగ్గిన్స్ నేనాని కడువృద్ధ గతసోమవారము ఇతని నూరవపుట్టినదిన మహోత్సవము జరిగెను. బ్రిటరీయా బ్యారక్స్ కు పోవుసరికి అందరును గౌరవించి సత్కరించిరి. 80 ఏండ్లక్రిందట ఇచట ఇతడు సైనికవిద్య నభ్యసించెను. కన్నాటుప్రభువు, పటాలపు యధికారము సత్కరించిరి 300 పానుల ఛెక్కును కన్నాటుప్రభు వతనికి బహుమతిగా నిచ్చెను. ఆ సామ్యును హిగ్గిన్స్ వార్గ-కొనుట కితడు మరల ఇచ్చివేసెను' దీనిని ప్రజోపయోగము నిమిత్తము నియోగించవలె ననిరి. ఇప్పటికిని స్వంతముగ ఉత్తరములను వ్రాసికొనును. నడుము వంచకయే నడచును

ప్రకటన

నా కుమారుడు సూర్యనారాయణ, 17 సంవత్సరముల వయస్సు గల్గియుండి, దుష్టసహవాసములు చేయుచు నాకు వ్యతిరేకముగా నంచరించుచున్నందున, అతనికి ఎవరున్న, బదుల్లు యివ్వకూడదనియు, అతనితో ఎట్టి వ్యవహారమున్ను చేయకూడదనియు, ఇందు మూలముగా తెలియబరచుచున్నాను.

నడు పూడి సర్వాపురం తాలూకా } గుత్తిన కృష్ణమూర్తి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

నోటీసు

నా శ్వేతకుమారుడయిన పూసరపు విశ్వనాథం నాయుంట్లో నేను దామకొనివున్న నా స్వాస్థి తం బాపకు ప్రావిసరి నోట్లు, తనఖా పస్తావేజులు, నగదు, వెండినస్తువులు, తనఖా పట్టిన బంగారునస్తువులు, జుహుఖర్చు పుస్తకములు వగయిరాలు నాకు తెలియకుండా, 18-6-26 తేదీ రాత్రి తీసికొనిపోయినాడు కనుక నాయొక్క బాకీదారు వగయిరాలు నాకు ఇవ్వవలసిన బాకీలు నాకు వసూలుయిచ్చి నావద్దకుంచి క్రమముయన రకీడులు సాంపవలెనుగాని, విశ్వనాథమునకుగాని యితరులకుగాని సదరు ప్రావిసరినోట్లు వగయిరాలు తీసుకువచ్చినంతమాత్రము చేత వసూలు యివ్వకూడదు. సదరు ప్రకారం వసూలు యిచ్చేయెడల నేను బద్ధుడను కానని యందుమూలముగా తెలియపరచడమయ్యెడిది.

నరసాపురం } పడమటి గోదావరి } పూసరపు వెంకటరత్నం 20-6-26

కాకినాడలో 25 నూలుబేలులు బహిరంగ విలమువేసి విక్రయింపబడును

బొంబాయి రాజధాని, కెయికోజిల్లాలో నున్న నడియాడునందున్న మొదటి తిరగతి సోజిడిగారు దావా నెం 82/1926 రులో నడియాడునుండి కాకినాడ పోవుచు మనోర్ దాను హరక్ చందుగారిచే పంపబడిన 28 బేలుల నూలును బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించుటకు ఈ దినవ విలాసదారు డను కాలిదాస్ కల్యాణదాసు పక్షేత్ అను పేరగల నన్ను రిజిడరుగా మోక్షోద్ధరపున నియమించియున్నారు. గాన ఈ దినవ తెలుపబడిన సామానులను 30-6-1926 తేదీన సాయంత్రము 5 గంటలకు కాకినాడ, నాళం జిల్లాలో మెసర్యు రెస్టి అండు కంపెనీవారి గిడ్డంగికి ఎదుట బహిరంగవేలము వేసి విక్రయించబడునని యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయుచున్నాను. బేలులన్నియు 5 లాటులుగా విక్రయించబడును. ప్రతిలాటునందును 5 బేలులుండును. బేలు 1 కి 40 కట్టలుండును. నెం 20½ కృష్ణా టీక్వెట్టు నడియాడు మానార్ మిల్లు నూలు.

దీనిని కొనుటకు అభిప్రాయముగలవారందరూ పైన తెలుపబడిన స్థలమునందున్నయ్యముగా హాజరుకావలెను. ఖాయ పరచబడిన సవాలుదారుడు తక్షణమే పైకమును చెల్లించి, బేలులను పుచ్చుకొనవలెను.

కాకినాడ } కాళిదాసు కల్యాణభాయి పటేల్ 24-6-1926 } రిజిడరు, దావా నెం 82/1926.

ఇంగ్లండుకు

ముసులోనీవలయునా?

ఈ విషయమై బ్రిటీషుపత్రికలలో చర్చ జరుగుచుండుట కనువిచిత్రము. చర్చను ప్రారంభించిన వారు సామాన్యులు గారు. సుప్రసిద్ధులగు ఇంచీకేపు ప్రభువుగారే. లండను టైముస్ పత్రికకు వ్రాయుచు, “ప్రాన్సువలె ఇంగ్లండుకు గూడ, ముసులోనీ యొకరు గావలయును. దేశరక్షణము, న్యాయ నిర్వహణము, సక్రమపరిపాలనములకు అత్యవసరమగు ఖర్చులనుదప్ప, మిగిలిన ఖర్చుల నన్నిటిని పది సంవత్సరములవరకు మానివేయించుట కట్టివారు పూనుకొనవలయు”నని సూచించిరి. “రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్” పత్రికాసంపాదకులగు విక్ హాముస్ డుగారీ విషయమును గూర్చి సాధకవాదకములను జూనుమానపు సంచికయందు సాకల్యముగ చర్చించిరి. ఇంగ్లండుకు ముసులోనీ గావలయునా యని స్పీడుగా రడుగుచున్నారు. ఇంచీకేపుగారి యాహ్వానకారము, ముసులోనీగారు ఇటలీలో అనవసర వ్యయమును నివారించిరి. ఇది సత్యదూరమని స్పీడుగారి తలంపు. ఇటలీలో సోపలిస్తులను మొదట ప్రోత్సహించి, పిమ్మట ధనవంతులకు ముసులోనీ గారు తోడ్పడిరట. పరిస్థితులను చక్కగ పరిశీలించి, అనుకూలమయ మరుదొంచినపుడు తమ ప్రాబల్యమును వీరు స్థాపించుకొనిరి. కాని, ముసులోనీగారికి ఇటలీ సామ్రాజ్యమును విస్తరింపజేయవలయు నని తలంపు గలదు. ఇటీవల ట్రిపోలికి ముసులోనీగారు అఖండవైభవముతో వెడలివటలు, పాశకులకు దెలియును. ఇందుక్రింద మూడులక్షల నవరనులు వ్యయ మయ్యెను. ఇందువలన ప్రజలకు లాభము గలుగునా?

పైన్యవ్యయము రానురాను అతిశయించుచున్నది. క్రమమగు పైన్యముతో బాటు, క్రమరహితమగు పైన్యము చేర్చబడినది. ధనవంతులపై బడు పన్నులను తగ్గించి, వారికి లాభముగలుగజేసినను, ముసులోనీగారి అత్యాశలు అనవసర వ్యయమునకు దారిజూపుచున్నవి. ముసులోనీగారి నిరంకుశపరిపాలనము ప్రజాసంక్షోభమును తాత్కాలికముగ నణగద్రొక్కినను, ఎల్లరలో సంతృప్తి ప్రబలియున్నదని చెప్పటకు వలనుపడదు. ఇటలీ వ్యవహారము లెటు లున్నను, ఇంగ్లండునందు ముసులోనీ బోలువారు అవతరించుచో, తీరని సంక్షోభము గలుగునని, స్పీడుగారు భయపడుచున్నారు. ఫిలనన, మాక్స్ నాల్డు, ఆస్పిన్ వూట్ బోలువారలు స్వేచ్ఛగ నిలువజాలరు. పైనికుల అధికారము విస్తరించి, పార్లమెంటరీ అధికారము నన్నగల్గును. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లడుగంటిన

పిమ్మట ఇతరలాభము లెన్ని చేకూరిన నేమిథలమని, స్పీడుగా రడుగుచున్నారు. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారి ఆర్థాటము లెటులున్నను, ఇంగ్లండుకు ముసులోనీతో పనిలేదని, స్పీడుగారు నిస్సందేహముగ పలుకుచున్నారు. వీరుపురవాదప్రతివాదములెటు లున్నను, ఇంగ్లండులో గూడ ముసులోనీ అభిమానులు కొందరు బయలుదేరుచున్నారని అంగీకరింపకతప్పదు. పెద్దలే నిరంకుశాధికారమునకు ప్రోత్సహ మొనగుచుండ, తదితరు లూరకుండురా? మార్షింగుపోస్తు పత్రిక ఇట్టివారికి పట్టుకొమ్మ.

జూమానపు “ఇండియన్ రివ్యూ” పత్రికలో కృష్ణామండలపు కలెక్టరుగను, పబ్లిసిటీబోర్డు ఆఫీసరుగను పనిజేసి ఉపకారవేతనము బొందిన జే.టి. గ్విన్నుగారు వ్రాసినవ్యాసమును గమనించుచో, పైయూహకు కొంత ఆధారము గలదని తోచును. పాశ్చాత్యప్రపంచము లిబరలు రాజకీయ దృక్పథమునుండి మరలి, నిరంకుశాధికారమును ప్రేమింపదొడంగిన దని, వీరి తలంపు. అ మె రి కా లో “క్లుక్కు” సంఘ మొకటి గలదు. వీరికి శ్వేతేతరులు పైకివచ్చుట పనికిరాదు. తమకంటె తక్కువ వారు అమెరికాకు వచ్చిన, తమజాతి మలినమగునని వీరు తలంచెదరట. ఇతరులపోటీతో తాము జీవింపజాలమని వీరికి దెలియును. అందుచే, వీరు ఏవిధమున నయినను, ఇతరజాతులను తరిమివైచుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. స్టీగ్రోలపై వీరు పయోగించు పద్ధతులు నాగరికప్రపంచముకు తల్లడిల్లజేసినవి. మానవసౌభ్రాతృత్వము మున్నగు నవి అర్థములేనిమాట లని వీరి తలంపు. స్వలాభము నిమిత్తమై వీ రెట్టికృత్యముల కయినను పాల్పడుచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములందలి మగ్యతరగతులవారు వీరి ఆశయములపట్ల సానుభూతి జూపుచున్నారట. లిబరలు సాంప్రదాయములు తమను మోసపుచ్చెననియు, తలచుచున్నారట. ఇటలీలో ముసులోనీగారు లిబరలు సిద్ధాంతములను కూపుమాపిరి. ప్రాన్సునందుగూడ సరియగు నాయకుడు దొరకుచో, ముసులోనీ బోలువారవసరమని, గ్విన్నుగారు భావించుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు ప్రస్తుతము ముసులోనీ యవసరము లేకున్నను, పరిస్థితులు విషమించునేని కావలసివచ్చు నని, గ్విన్నుగారు జోన్యము జెప్పచున్నారు. ఐర్లెండు సీరిగూడ అటులనే యున్నదట.

గ్విన్నుగారి వ్యాసముబట్టి చూచిన, ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి మద్దతుజేయువారింకనుగలరని తోచుచు. గ్విన్నుగారి తలంపులుగూడ ఫాసిస్టీపక్షముపై నభిమానము గనుపఱచుచున్నవి. స్వేచ్ఛ, యవసరమయినను, అధికారనిర్వహణ మంతకన్నను నవసరమట. సంఘములందలి చెడుగును తొలగించు పనిని కేవలము కోర్టులకు ఒప్పించి లాభము లేదట. మానవస్వభావము ఫ్యాసిస్టుపక్షము వంకకు తప్పక మరలునట. హిందూదేశము గూడ ముసులోని పద్ధతులపట్ల అభిమానము జూపవలసివచ్చు నని, గ్విన్నుగారు భావించుచున్నారు. ఒక్క ఇటలీకే గాక, అంతర్జాతీయ వ్యవహారములన్నిటికిని, ఫాసిస్టుసూత్రములను వర్తింప

జేయవచ్చు ననియు, హిందూదేశముగూడ మానవ సోదరత్వమును అభిలషించి ప్రయోజనము లేదనియు, గ్విన్నుగారు తలంచుచున్నారు. సివిలుసర్విసు ఉద్యోగి యిట్టి యభిప్రాయములను తెలుపుట వింతగాదు. ఇంగ్లండునందేమి ఇండియాయందేమి, ముసులోనీ పద్ధతుల నభిమానించెడివారు లభింపకబోరు. ప్రజల స్వపరిపాలనాశయమును అణగద్రొక్క నెంచువారు, ముసులోనీ అభిమానులే యగుదురు. స్వరాజ్యవిముఖు లగు జప్టి సుపక్షమువారు, ఇదివరకే ముసులోనీ మార్గములను చేపట్టుచున్నారు. స్వపరిపాలనాభిలాషులనభిలషు జరుగుకుండ జేయుచున్నారు. నిరంకుశాధికారమునకు వీరు చేయూత నిచ్చుచున్నారు. ప్రస్తుతప్రశ్న, భావి పరిణామ మెటు లుండుననియే. ఇంగ్లండునందువలె, ఇండియాలోగూడ ముసులోనీలతో బనిలేదని ఖండితముగ జెప్పవచ్చును. సత్య అహింసాధర్మములపై నాధారపడు స్వరాజ్యము ప్రజల కవసరము. యూరపునందు ప్రజాపరిపాలనముపట్ల విముఖత ఏర్పడుచున్నను, ఇండియాలో నట్టిస్థితి ప్రబల నవసరము లేదు. స్వపరిపాలనము, ప్రతిజాతికిని జన్మస్వత్వము. ఇందుప్రాచ్య, పాశ్చాత్యభేదమేమియులేదు. స్వపరిపాలనపు రూపములు, దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి మారవచ్చును. కాని స్వపరిపాలన మాత్ర మెల్ల కాలము నిలిచియుండును. ఎవరెట్టి హితబోధల జేసినను, భారతీయులు స్వపరిపాలనాభిలాషను విడువజాలరు. ముసులోనీ మార్గముల నవలంబింపజాలరు. యూరపుకే స్వపరిపాలన మనిన విసుగు పుట్టుచున్నపుడు, ఇండియాకేలయని గ్విన్ను బోలు వారు బోధింపవచ్చును. యూరపునకు వినుపుపుట్టిన బుట్టుగాక. నిజమాలోచించిన, పాశ్చాత్యదేశములందు జన సామాన్యమున కింకను స్వపరిపాలనము లభింపలేదు. మగ్యతరగతులవారి ప్రాబల్య మధికముగనున్నది. తమయధికార మెక్కడ తొలగునో యనుభయముచే, మగ్యతరగతులవారు ముసులోనీ పద్ధతు పట్ల అభిమానము జూపవచ్చును. హిందూదేశ మటులగాక, సర్వజనస్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నది. అస్పృశ్యతానివారణకు గడంగుచున్నది. వోటునిచ్చు హక్కు ఎల్లర కొనంగ గోరుచున్నది. హిందూదేశాభిలాషలు నెరవేరునవలె, పాశ్చాత్యదేశములకు సయితము మార్గము జూపగల్గును. స్వపరిపాలనముపట్ల బెరుగుచున్న విముఖతను తొలగింప గల్గును. ఇకనయినను, పాశ్చాత్యులే భారతీయులకు గురువులుగ నుండవలయు ననియు, స్వపరిపాలనమునందు వారిని తరిబీతుచేయవలయు ననియు దెలిపెడి మామూలు పాటను చాలించుట మేలు. భారతీయులకు స్వపరిపాలన శిక్షణ నొసగెడి అర్హతను పాశ్చాత్యులు గోల్పోవు చున్నారు. స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్య మొనగుచో, గాంధీ మహాత్ముని బోలు నాయక శ్రేష్ఠులనహాయము మూలమున, హిందూదేశము ఆదర్శప్రాయమగు స్వపరిపాలనావిధానమును నిర్వహించి, పాశ్చాత్యప్రపంచమును తరింప జేయగలదు.

ఆర్థికవిచారణ సాధ్యపడిదా?

హిందూదేశమున ఆర్థికవిచారణ జరుగక ముందు పన్నులగూర్చి విచారించుట నిష్ఫలమని దేశనాయకు లెంత వాదించినను ప్రయోజనములేక పోయెను. పన్నులవిచారణ ముందుగ జరిగెను. అందుకు సంబంధించిన సూచనలు వెలువడెను. ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు తమ రిపోర్టులో ఆర్థికవిచారణ జరుగుటకు సాధ్యమగు నని స్పష్టముగ సూచించిరి. బ్రిటీషువర్తకుల కీయభిప్రాయము కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. ఆర్థికవిచారణ జరుగుట యసంభవమని బొంబాయి యూరపియను వర్తకసంఘమువారు చెలుపుచున్నారు. విచారణ జరుగుచో హాని కలుగునట. ఏమిహానియో తెలియదు. మెజారిటీ రిపోర్టుకు భిన్నాభిప్రాయము చెలిపిన ప్రొఫెసరు బర్నెట్టుగారి సూచనల నయినను వీరు పూర్తిగ నామోదింప లేకున్నారు. ఆర్థికసంబంధమగు లెక్కలను తయారుజేయుటకు రాష్ట్రసంఘమును నెలకొల్పుటగూడ బనికరాదని బొంబాయివర్తకులతలంపు. గ్రామప్రజల రాబడిని, ఋణములను, జీవనవ్యయమును కనుగొనుటకు వీలులేదని వీరు స్పష్టపరచు చున్నారు. భారతీయుల రాబడిని గూర్చియు, డబ్బును గూర్చియు అంచనా వైచుట నిరుపయోగమట. యూరపియను వర్తకులు, సర్ విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవారి సూచనల నింతతీవ్రముగ నాక్షేపించుటకు కారణము లేకబోలేదు. హిందూదేశము నానాటికి ధనవంతమగుచున్న దని ఇంతవరకు వీరును అధికారపర్గము వారును వాదించుచుండిరి. దాదాభాయి నారోజి కాలమునుండియు హిందూదేశము బీదదగుచున్నదని భారతీయనాయకులు సహేతుకముగ చెలుపుచుండిరి. మొదట నారోజి మున్నగువారి వాదము పరిహసింపబడినను రానురాను అదియే సత్యమని తేటపడుచుండెను. భారతీయులు భూమిలో దాచి పెట్టినధన మేములను కనుపింపలేదు. ఇది యంతయు కట్టకధయయ్యెను. నేడు ఆర్థికవిచారణ జరుగుచో భారతీయుల సంపదకు మారుగ దారిద్ర్యమే వెల్లడియగును. పన్నుల విచారణసంఘము వారి సూచనలు నిరాధారము లగును. తాము ధనవంతులమగుచున్నామా, లేక దారిద్ర్యములో మునిగి యున్నామా యని తెలిసికొనుటకు భారతీయులకు రుజువక్కరలేదు. తమ దుర్భరస్థితిని వారు అనుదినము గ్రహించుచునే యున్నారు. కాని అధికారవర్గాభిమానులును యూరపియను వర్తకులును నిజస్థితిని గ్రహింపగోరుచో గ్రామములందు ఆర్థికవిచారణ సలుపుట అత్యవసరము. అందు కంగీకరింపనియెడల వారింతవరకు జేయుచున్న వాదమునకు పట్టులేదని ప్రపంచమునకు వెల్లడిగాకబోదు.

ఇంగ్లండు: రుప్యవర్తకము

వ్యక్తులు కొంద రెల్లు బలికినను బాధ్యతగల బ్రిటీషు ప్రముఖు లెవరును వర్తకలాభమును కోల్పోవుటకు సమ్మతింప రని తెలిసినవిషయమే. రుప్యబంగారము బ్రిటీషు కార్మికులకు చేరె నను కారణమున చర్చిలోగారును బర్నెట్ హెడ్జుప్రభువు గారును రుప్య ప్రభుత్వమును కసిదీర తిట్టిరి. కాని

ఉడుకునీటికి కొంప లంటుకొనునాయను సామెత ప్రకారము యింతమాత్రముతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రుప్యతో వర్తకసంబంధమును తెంపు కొందురని ఎవరును తలచియుండలేదు. ఈవిధమగు తీర్మానమును లాకర్ లాంపుసనుగారు ప్రతిపాదించగ, బాధ్యతగల నాయకులెల్లరును నెదిరించిరి. రుప్యలో అనుకూలప్రభుత్వ మెప్పు డుండె నని లాయడు జార్జిగారడిగిరి. బాల్సువిక్కు ప్రభుత్వమునకు పూర్వము అంతకన్నను అధ్వాన్నమగు జార్జుప్రభుత్వము రుప్యలో పరిపాలించుచుండెను. అంతమాత్రమున రుప్యతో సంబంధమును వదలు కొనవల దని లాయడుజార్జిగారు హెచ్చరించిరి. రామ్సే మాక్డనాల్డుగారి విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుచు వర్తకపు ఒడంబడికను రద్దుజేయుచో రుప్య ప్రాతికూల్యము మరింత విస్తరించు నని వాదించిరి. ఛేంబర్లెనుగారు రుప్యవైఖరిని నిరసించినను వర్తకలాభమును పోగొట్టుకొనుట కేమాత్రము ఇష్టపడుటలేదు. అనుకూలపరిస్థితు లుదయించువరకు క్రొత్త ఒడంబడికలను మాత్రము జేసికొనమని ఛేంబర్లెనుగారు పలికిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును వీరు వ్యక్తపరచి రనుట స్పష్టము. హిట్టనుయంగు, నెల్సను, మున్నగు కన్న ర్వేటివులలోని అతివాదులుగూడ వర్తకపు ఒడంబడికను రద్దుజేయుట తప్పని చెప్పచుండ ఇందుల కేవలమువారును సమ్మతింపరనుట తథ్యము. బ్రిటీషు ప్రముఖులు అప్పడప్పుడు వెలిబుచ్చినతీవ్ర ప్రసంగములను నమ్మి భ్రమపడువారికి రుప్య సమస్యగూర్చి కామన్సునభలో జరిగిన చర్చ, నిజసందర్భములను గోచరింప జేయగలదు. అట్టివారి నూటలకును చేతలకును ఎంతయో తారితమ్యముండు నని గ్రహించుట యవసరము.

రంగుజాతుల కూలీలు

ప్రపంచపు మైగ్రేషను సమావేశమునందు గూడ, లాలాలజపతిరాయుగారు రంగుజాతుల పనివారల నిజస్థితి నెరుకపరచిరి. ఒకవంక తెలుపునలుపు భేదము జూపుచు, జేరొక వంక కార్మిక సౌభ్రాతృత్వమును ప్రకటించుట అర్థవిహీనము. అంతవరకును, కార్మికపమావేశములు బూటకము క్రింద పరిణమించును. భారతవర్షము, ఇతరదేశములకు తన కూలీలను బంపుట కాతురము జూపుట లేదు. తమలాభముకొరకు తెల్ల వారిదివరకు గొంపోయినవారి నే రక్షింపుడని భారతదేశము మొరలిడుచున్నది. స్వపరిపాలనము లేనికతన, తనతన యులను రక్షించుకొనజాలక, పరితపించుచున్నది. లజపతిరాయుగారు నుడివిపటలు తెల్లవారలు కృత్రిమ జీవితపద్ధతులను నెలకొల్పుచు, రంగుజాతుల జీవనమున కడ్డదగులుచున్నారు. శ్వేత యజమానులును, శ్వేత కార్మికులును గూడ ఈవిషయమున చేతుల గలుపుచున్నారు. అందుచే పాశ్చాత్యులు తదితరులపై భూతదయను జూపనిచో రంగుజాతులపనివారలు తమ హక్కులను కాపాడుటకు ప్రత్యేకకృషిని జరుపవలసినవచ్చును. ఈసంగతిని లజపతిరాయుగారు తేటపరచియుండుటచే, తమకిది తెలియదని చెప్పటకు పాశ్చాత్యుల కికమీద వీలుండదు.

నిర్బంధమా, ఐచ్ఛికమా?

దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను సాగనంపుటకు, అక్కడి ప్రభుత్వమువారు పాటుపడుచున్న సంగతి ఎల్లరకు తెలిసియే యున్నది. కాని, భారతీయుల ఇష్టముమీదనే, వారిని వెడలగొట్టుచున్నటుల మల్ మల్మత్రిబోలు అధికారులు చెలుపుచుండురు. కాని ఇయ్యది సత్యదూర మనియు, కొంత కాలమున కియ్యది నిర్బంధమే యగుననియు గాంధీ మహాత్ముడు, ఈవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో స్పష్టపరచుచున్నాడు. కారణ మేమన, భారతీయుల నెటుల నయినను లేవదీయుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రోద్బలపరచుచున్నారు. అందుకు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఇక డెచ్చర్లు కూలీలను బంపుటకు హిందూదేశమే బుద్ధిపూర్వకముగ మానుకొన్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నిష్పడు మిగిలియున్నవారు, అక్కడబుట్టి పెరిగిన వారే యనుటకు సందియము లేదు. అట్టివారు, ఇంట్లు వాకిళ్లను వదలి, ఇండియాకు బుద్ధిపూర్వకముగ వచ్చెదరా? భారతీయులు లేచిపోవునటుల పురికొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు పారితోషకముల నిచ్చి వజ్రేసిని నెలకొల్పినపుడు, ఐచ్ఛికపద్ధతి యంతరించుచున్నది. ఏ జెంటులు బుప్రోద్బలపరచి తెచ్చిన భారతీయులను, దొడ్లలోనుంచి కాపలా కాచెదరట. ఇది యక్రమమనియు, నిర్బంధముదప్ప వేరు గాదనియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. భారతీయులకు నిలువ నీడ లేకుండ జేయుట కొకవంక ప్రయత్నించుచు, వేరొకవంక వారిని ఐచ్ఛికనిర్గమన మనుపేర దేశము నుండి సాగనంపుట బట్టి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్య మెద్దియో గ్రహింపవచ్చును. రాబోవు రౌండుటెబిలు సమావేశమునం దీ విషయము లన్నియు ఎంతవరకు పరిష్కరింపబడునో దోచకున్నది.

జీ. శే. చిరరంజనదాసుగారు

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి మరణమునకై దేశమంతయు విలపించుచు, కంటతడి ఇంకను ఆరకముందే, వారి వైకపుత్రులగు చిరరంజనదాసుగారు విగతజీవులయిరను వార్త గుండెల నవియజేయకమానదు. చిరరంజనదాసుగారు తండ్రిదగిన చుపుత్రులు. వీరు స్వధర్మ నిర్వహణార్థమై కారాగృహ నిర్బంధము ననుభవించిరి. వసంతాదేవిగారిదుఃఖము నాప తరమా? చిరరంజనుడు, చిత్తరంజనుని జేర దివికేగెను. బెంగాలులో జరుగుచున్న అంతఃకలహముల గాంచి అతని మన మెంత రోసియుండెనో? నిర్భాగ్యులగు ప్రజలను వదలి తండ్రియొద్ద జేరి సుఖపడ నెంచెగాబోలు! చిరరంజనుని ఆత్మకు శాంతి గలుగుగాక! ఇకనయినను బెంగాలుప్రజ లేమి, ఇతరరాష్ట్రవాసులేమి అంతఃకలహములను మానుకొని మాతృఋణము దీర్చి కొందురుగాక!

భూకంపము

సిల్హ, జూన్ 27 :— సిల్హ 2800 మైళ్ల దూరమున నేడునియమున 1-2 1/2 గంటలకు సుమారున భూకంపము కలిగినట్లు స్థానిక సీమాగ్రామవాసిలను తెలియచున్నది.

(ఆ. తె.)

బెంగాలునందలి కాంగ్రెసు రాజకీయ వ్యవహారములు

ప్రత్యేక చంద్రశేఖర కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలి కంపిసలేఖ

శ్రీ గారి మాచనలు

(అసోసియేటెడు ప్రెస్ సెషన్లు సర్వీసు)

కలకత్తా, జూన్ 26:— శ్రీమంతుల దేశబంధు చిత్ర రంజనదాసుగారి మరణమునకు పూర్వము కొన్ని నెలలక్రితము విశేషాదవత్సమున విడిచి స్వరాజ్యపక్షములో చేరిన బెంగాలీ పత్రికా గతసంపాదకు డా॥ ప్రత్యేక చంద్రశేఖర కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిపేర నొక లేఖను వ్రాసిరి. దేశమందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయసంఘము నిర్విధానములగుచి విచారించి, జాతీయసమన్వయగు దీనిపరిష్కారమునిమిత్తము 1924 సెప్టెంబరు మాసములో ఢిల్లీయందు జరిగిన ఐక్యసమావేశమునందు గావింపబడిన తీర్మానములప్రకారముగ రాబోవు కాంగ్రెసునకు సిఫార్సులుగావింపబడు హిందువులు మహమ్మదీయులగు నొకమిశ్రమ సంఘమును నియమించుటయనని ప్రత్యేకచంద్రశేఖర వ్రాసిరి. మొన్నజరిగిన బెంగాలీ రాష్ట్రీయ కాన్ఫరెన్సునందలి కాన్ఫరెన్సు ఎన్నడును జరిగ లేదనియు, రానున్న రాజకీయతాపానున తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నములు ముందుగ సల్పనియెడల బెంగాలు రాజకీయపరిస్థితులు ధ్వంసము గాబడుననియు, బెంగాలు హిందూ మహమ్మదీయ ఒడంబడిక కొండపై బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమున ఓడ బ్రద్దలయ్యెననియు శ్రీ గారు వ్రాసిరి. వారివారి సంఘములవారే రానున్న బెంగాలు కాన్ఫరెన్సుభాగ్యర్థులుగ నుండ నర్హులని సన్నాహములు జరుగుచున్నవి. హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక, రాబోవుఎన్నికలవలన జరుగుచున్న గందరగోళమువలన బెంగాలు కాంగ్రెసు పరిస్థితులు అగమ్యగోచరముగ నున్నవి. కాంగ్రెసు తరపున జె.ఎన్. నేనువుగారు రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థుల నియమించుచున్నారు. కాంగ్రెసునందుగల యితరపక్షములు వారివారి అభ్యర్థులనిర్వహింప ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు నెడ వీరికి గల ప్రాస్థగౌరవముచే ఓడిపోవుట తట్టనింపవచ్చును. తన్మూలమున స్వరాజ్యపార్టీ నాశనమగుటయు, కాంగ్రెసు పలుకుబడి బెంగాలునందు అంతరించుటయు జరుగును. రాబోవు జనరలు ఎన్నికలకు అభ్యర్థుల నియమించు అధికారము బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటికి తీసివేసి, కాంగ్రెసునందుగల సర్వ పక్షప్రతినిధులు గల ప్రత్యేకసంఘమున అభ్యర్థుల నియమించుటకు ఏర్పరపవలయునని శ్రీ గారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలికి నూచించిరి.

పండిత మదనమోహన మాలవ్య గారి వంగదేశసంచారము

యథోచితసహకార హిందూమహాసభ భావికార్యక్రమ ప్రచారము

కలకత్తా, జూన్ 27:— కొన్ని దినములనుండి కలకత్తాలో ఆగిన పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు యథోచితసహకార హిందూ మహాసభ భావి కార్యక్రమముల గురించి ప్రచారము చేయుటకు వంగరాష్ట్రములో పర్యటనము జేయ ప్రారంభించెదరు. జూలై 1-వ తేదీన కలకత్తావిడిచి ఆదిత్యమునకు వచ్చెదరు. కాంతిపురం, రాసమాయిలకు 2-వ తేదీకి చేరెదరు. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 తేదీలందు వరుసగా రాజషాహి, సేరజ్ గంజి, మైమిన్గొ, హక్రా, నారాయణగంజి, చంద్రపురం, చుటగాంగు ఛరీచపురములను పండితుడు సందర్శింప నున్నాడు. జూలై 11-వ తేదీన మాలవ్యగారు కలకత్తాను విడిచి పుచ్చెదరు. అ. ప్రె.

సంతాపకర మగు వార్త

చిరరంజను దాసుగారు స్వర్గస్థులైరి
కలకత్తా, జూన్ 27:— శ్రీమంతుల దేశబంధు చిత్ర రంజన దాసుగారి యేకపుత్రులగు చిరరంజన దాసుగారు కలకత్తాలో అర్ధరాత్రియందు పరవశుడయిరి. అ. ప్రె.

మిల్లుకూలీ జగన్నా రాయణ హత్య

పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సాక్ష్యము

శనివారము ఆర్యమెంటు చెప్పబడును
కలకత్తా, జూన్ 26:— నేడు తిరిగి నాగమిల్లులో నేతపనివాడు జగన్నా రాయణ హత్య సంఘటన మిల్లులో అసిస్టెంటుగా నున్న జె. స్పెన్సరుగారి కేసు విచారణ ప్రారంభించి న్యాయాధికారి హాజరుగాను నైతి రాజా సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రామనందయకలి రాజాగారిని క్రాసుపక్షిక్ష చేసి తిరిగి పరీక్షించిరి. క్రాసులో అమిల్లుపనివాండ్లి ఇంట్లముందు జగన్నా రాయణుని బంధువులు ఎవరును లేరని తెలిపెను. 7 వ తేదీన తానువిచారించినపుడు మిల్లుబయట చాలమంది గుమికూడి యుండిరి. ఇంపుటను చూసినవారైనైన గలరాయని ప్రశ్నింప మువ్వరు ఎరుగుదుమని తెలిపిరి నేను వారుచెప్పినది వ్రాసికొంటిని. వీరుచెప్పినదానిని బట్టి నేనాహత్య ఉదయమున 8 గంటలకు జరిగినదని తెలుసుకొంటిని. అంతిమరకును ఉదయముననూ త్రము జరిగినదని తెలిసికొంటిని. రజనీ సర్దార్ నడుగగా 7 వ తేదీ ఉదయమున జగన్నా రాయణ అస్పృశ్యగానుండెనని తెలిపెను. రజనీ అతడస్పృశ్య గా నుండెననినెను నిజముగాజగన్నా రాయణుడు అట్లుండెనో లేదో నేనడుగలేదు.

తరువాత సాక్షి నడుగగా దుర్గను కర్మి తనతో ముద్దాయి తన్నులను గుద్దులను చెంపకాయలను ఇచ్చెననియు మొదటి తన్నుకే ఆతడుపడిపోయెననియుచెప్ప లేదనిచెప్పెను. సాక్షి మరియొక నేత పనివాని నడిగెను. దీనినంతయు చూచిన వాడుతిలోకధారి. రాజాలో కేసు మూడ రక్తపు చుక్కలేమియు కనపడలేదని చెప్పెను. కేసుతో కూడ 20,40 వుండి రాజాకు ఎచ్చియుండిరి. హత్యను గురించి తెలిసినవారు తక్కు మిగిలిన వారుండ నక్కరలేదనెను. 3-4 గురు తప్ప తక్కినవారు వెడలిపోయిరి. విచారణ సమయమున ఇరువురు జగన్నా రాయణుని తన్నులు గుద్దులు వింటి మని చెప్పిరి. కావుననే వ్రాసికొనలేదు. నైహతిలో ఆనాడు గాని తరువాత గాని సభ జరుగుడు తా నెరుగడు.

న్యాయము పూర్తియైనందున ముద్దాయిని న్యాయాధికారి తానేమైన చెప్పికొనునెమో యని యడిగెను.

న్యాయాధికారి:— నీవు 7 వ ఏప్రిలు తేదీన జగన్నా రాయణుని గుద్దుట వలనను తన్నుట వలనను తరువాత యాతడు చచ్చెననియు నీవై సాక్ష్యమును వింటివి గదా!

ముద్దాయి:— నే నానాడు ఆతనిని కొట్టనే లేదు.

న్యాయాధికారి:— నీవేమైనచెప్పికొనదలచుకొన్నావా?

ముద్దాయి:— ఆరోజున తమకు మనవి జేసిన దెంతో అంతే, అంత కంటే నింకేములేదు.

విచారణ జూలై 31 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. ఆనాడు ఆర్యమెంటు చెప్పబడును.

బాంకు ధనాపహరణము

ముద్దాయితో సంభాషించుటకు న్యాయవాదికోరుట

బాంబాయి, జూన్ 26:— క్రాఫర్డు అండు బెయిల్ కంపెనీ సాలిసిటర్ల తాలూకుల్లె ముగ్గురు ప్రధాన్ న్యాయాధికారి యెదుట నేడు హాజరుబాంకు ధనాపహరణమునందు ముద్దాయి ఇవాన్సుగారి తరపున వాదించుటకు ముద్దాయితో మాటాడుటకు అనుజ్ఞనీయమని కోరుమ దరఖాస్తుచేసెను. నిన్న పోలీసువారిసదుగగా అనుజ్ఞనీయ లేదనికూడదానిలో వ్రాసిరి. పోలీసువారి తరపున ఇట్టి ఆనోక్షిలు తీయునమయమున ముద్దాయితో ఎవరునుమాటాడరాదని వాదించబడెను. మూడవ న్యాయాధికారి. అధికారముందున్న కేసులో తాను జోక్యము కలిగించుకొనననిరి. దరఖాస్తుచేయుటకు తాను 3 వ న్యాయాధికారి బంగారాక్ష గుమస్తానని బ్లెయరుగారు పోలీసు డిప్టి కమిషనరుగారికి తెలియబరచిరి. అ. ప్రె.)

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణము

నిరుద్యోగసంఘమును సాపించుట

లాహోరు, జూన్ 26:— నిమ్మ జాతులను ఆర్థికముగా నుద్ధరించుటకై లాలాహంసరాజుగారి ఏర్పాటు ప్రకారము నిరుద్యోగ సంఘ మొకటి లాహోరునందు స్థాపనచేయబడెను. లాలాహంసరాజుగారు లాహోరులో ఆర్యసామాజికులు. వీరే నిరుద్యోగ సంఘ సెంట్రలుకమిటికి అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. అ. ప్రె.)

స్వపరిపాలనావ్యవస్థ

బారిసాలునందు శ్రీమతి సరోజినీదేవి హితబోధ జె. ఎన్. గుప్తాగారి ప్రసంగము

బారిసాలు, జూన్ 26:— నాటిపరహయ్యరు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలయందు బారిసాలులో కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, ఊర్కిలాదేవిగారల ఆహ్వానించి వినతి పత్రము లర్పించుటకు బహిరంగసమావేశము జరిగెను. “ మహమ్మదీయేతర దేశములందు నేను బెక్కుసార్లు మహమ్మదీయుల సంకల్పమున కనుకూలముగ ప్రసంగించితిని. భారతమాత ఋణమును చారు గుర్తించవలయునని నేను వారల గోరుచున్నాను ” అని హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములగురించి శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు వచించిరి. “ భగవంతుడు సర్వస్వతంత్రుడు. సర్వస్వతంత్రుడుగానియెడ ఆయన భగవంతుడుగానుండవలడు. భక్తులుగూడ స్వతంత్రులుగనుండవలయునని ఆయన నాభించుచున్నాడు. ఇందులకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపనియెడ, వారి తరపున నేను పెక్కు మహమ్మదీయేతర ాజ్యములందు పోరాడినను, భారతదేశమందు వారితో నే నిష్పక్షు పోరాడక తప్పదు. హిందూ, యిస్లాము మతముల సంగతులార్థము ముందుగ భారతదేశము స్వపరిపాలనను సంపాదించవలయును. స్వమతస్థులును తపస్వీయులయెడ నేను కప్పిపుచ్చును.” అని కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు కంకోక్షిగ వచించెను.

స్వరాజ్యసంపాదనకు ఐకమత్యావసరము

స్వరాజ్యము భారతదేశమందు స్థాపించుటకు భిన్నసంఘములందు ఐకమత్యము స్థాపించుట ప్రథమమున మిక్కిలి ఆవశ్యకము. ముఖ్యముగ హిందూ మహమ్మదీయులమధ్య గాఢమగు సంయోగముండవలయును. ఉభయసంఘములవారు కాంగ్రెసు ఆదర్శముల కాంగ్రెసు కార్యక్రమము, తీర్మానములయెడ గౌరవమును భక్తి విశ్వాసములతో మెలగవలయును. హిందూ మహమ్మదీయులమధ్య ఐకమత్యముగదరుట సుసాధ్యముగాదని మీరు నిస్సంశయంబు చెందెదరు? విశ్వాసపాత్రులై దీర్ఘ కాలము యిందుకొరకు అవిరామముగ ప్రయత్నములు సల్పవలయును. నిజముగ అవలంబింపవలసిన మార్గము కష్టతరమైనది. పెక్కు అంతరాయముల దాటవలయును. ఉభయసంఘములమధ్య వైరాభిప్రాయములగు గతములగులవాదుని ఆలోచించుడు. గ్రామములకుపోయి వేలకొలది హిందూమహమ్మదీయులుగలసి అన్యోన్య న్యాయ రాగముతో వారివారిపనులను జేసికొనుట జూడుదు. ఉభయసంఘముల మధ్య వైషమ్యముల గలుగజేయుటకు చేయబడుప్రయత్నములు ఎన్నికచివరకొరకుని గుర్తించుడు. నవంబరు నెలాఖరువర కీ అల్లరులు ఉభయసంఘముల మధ్య జరుగుచుండునని ఒకపెద్దమనిషి వచించెను. కొన్నికొన్ని స్థలములకు సాధనసంపత్తులతో వ్యక్తు లంపబడుచున్నారు. మళిదును, దేవాలయమును అపవిత్రము జేయబడినందుల కొక మహమ్మదీయుని పెంగియందు ప్రజలు బట్టుకొనిరి అని నేనుసంపాదకుని వచించిరి. అ. ప్రె.)

వ్యవసాయ కమిషను

అక్టోబరు 21 తేదీన పూనాకు వత్తురు

పూనా, జూన్ 26:— రాయలు వ్యవసాయసంఘము అక్టోబరు 21 తేదీకి పూనాకువచ్చినట్లుగా తాత్కాలికమైన ఏర్పాటు చేయబడినది. కమిషనరు హాజిగారి అధ్యక్షతక్రింద కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాజధాని వ్యవసాయ ప్రదర్శన ప్రదేశమునందు కమిషనువారికి అక్టోబరు 22 తేదీన స్వాగత మిచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఒకరోజుముందుగానే వ్యవసాయప్రదర్శన మచ్చట ప్రారంభము జేయుచుమని కమిటి వారిడిగినకోర్కె గవర్నరుంగీకరింపవచ్చునని లోచుచున్నది. వైరికకంట్రాక్టరులు ఖాన్ సాహెబు షేకుజానుమహమ్మదుగారు గవర్నరుగారికి రాయల్ వ్యవసాయ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు వ్యవసాయప్రదర్శనభూములందు విందోపంగుదరు. పెద్దపెద్ద సివిలు మిలిటరీ ఉద్యోగిస్థులును స్వదేశీసంస్థానాధిపతులును రావచ్చును. అ. ప్రె.)

విడుగు

పూనా, జూన్ 26:— శుక్రవారము మధ్యాహ్నమున గొప్పగాలివానవచ్చి పడుగుపడెను. దానివలన ఒక గోడకగిలి యట్టువాడ జైలులోనున్న ఖయిదీ యొకడు మరణించెను. అ. ప్రె.)

ఇంగ్లాండుకు మునులోని కావలయునా?

విక్టోరియాను ఇంచీకేపు ప్రభువుకు వ్రాసిన జాబు

(రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికా సంపాదకులకి విక్టోరియా స్టేట్ గారు ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి వ్రాసిన లేఖను ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.)

ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి, ఏప్రిల్ 10 వ తేదీన మీరు వ్రాయుటకు పంపిన వ్యాసమున వివాదముతో కూడిన అభిప్రాయములను నిట్టిని ప్రకటించియున్నారు. ప్రాన్సు ఆర్థిక పరిస్థితులగురించియు నోట్ల చలామణి అధికముగ నుండుట గురించియు విమర్శించి ఈ దేశమున పన్నుల భార మధికముగ నున్నదని మీరు నూచించియున్నారు. ఖర్చులను తగ్గింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గావించు చున్న ప్రయత్నములందు పార్లమెంటు సభ్యులు తోడ్పడనందులకు చింతిల్లుచు మీరీగ్రింది అభిప్రాయమును ప్రకటించిన్నారు. "దేశమున ద్రవీణములకు న్యాయనిర్వహణమునకును తప్ప పదసంవత్సరములవరకు ఇతర ఖర్చుల నన్నిటిని తగ్గించి ప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకు ప్రాన్సునకు వలెనే ఇంగ్లాండునకు కూడ ఒక మునులోని అవసరము"

ప్రాన్సు ఆర్థిక పరిస్థితుల విషయమై మీరు గావించిన విమర్శనము కొంత వివాదమును పురిగొల్పెను. కాని 'ప్రాన్సుకు వలెనే ఇంగ్లాండుకు కూడ ఒక మునులోని అవసరము' భావ గర్భితముగ మీ వాక్యములు వివాదమును పురిగొల్పకుండుట ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది.

ఇంగ్లాండునకు మునులోని కావలయునను భావము క్రొత్తదికాదు. ఇటీవల పలువురు ఈ అభిప్రాయమును ప్రకటించియున్నారు. ఈ అభిప్రాయము ప్రజాదృష్టిని చక్కగ ఆకర్షించినది. సాధక బాధకములను గుర్తెరుగక దూరదృష్టి లేనివారు, అని నేకులు మునులోని అవసరమని చెప్పుట సహజమైనది. కాని మీరంటివారు ఇట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించుటచే ఈ భావమునకు బలమేర్పడుచున్నది. మీరు విజ్ఞానవంతులు. రాజకీయ సుమములందు గొప్ప అనుభవముగలవారు. ప్రజాహితీవితమున ప్రఖ్యాతిగాంచినవారు. ప్రపంచమునంతయు వ్యాపించియున్న గొప్పవర్తక ప్రతిస్థాపనలకు అగ్ర్యులు. మీరు ఇతరుల వలె ముందుచెనుక లాలోచించక 'మునులోని కావలయునని' చెప్పుట అసంభవము. అన్ని విషయములను గుర్తెరిగి ఇంగ్లాండునకు మునులోని అవసరమని దృఢముగ నమ్మి మీరట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటించిరిని తెలచెదము. కేవలము నూత్రప్రాయముగ ఈ అభిప్రాయమును ప్రకటించుటకన్న మీ భావములను చక్కగ వివరించిన ప్రజలకు లాభము కలుగునని నమ్ముచున్నాను. తన కారణములు లేకున్న, మన రాజకీయ నిర్మాణమునందు విప్లవకరముగ మార్పులు కలుగవలయునని మీరంటి అనుభవకాలులు నూచించియుండరు. కావున మీరు గావించిన సిద్ధాంతము నంగీకరించిన ఏర్పడు పర్యవసానమును వివరించి మీ సిద్ధాంతమును నేనేల అంగీకరింపజాలనో ఈ దిగువ తెలిపెదను.

మునులోని ఇటలీయందు ఖర్చుల నన్నిటిని తగ్గించెననియు, రాజ్యసంరక్షణము, న్యాయనిర్వహణము తప్ప ఇతర అవసర ఖర్చులను రద్దుచేసెనని మీరు అభిప్రాయపడుచున్నట్లు మీ లేఖనల్ల తెలియుచున్నది. ఇటలీలో బాల్మి విశు ప్రచారము తీవ్రముగ నుండెననియు, పార్లమెంటు వారెయు చేయజాలకుండెననియు, విపరీతముగ ఆర్థిక పరిస్థితులచే తన వాణిజ్య పరిశ్రమల ధీమాదశయందుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు దుర్బలులై యున్నప్పుడు మునులోని రాజకీయరంగమున ప్రవేశించి నాయకుడుగ న్నట్టి అత్యున్నతముగ శక్తికావ్యములను ప్రకటించి చక్కని ప్రభుత్వ నిర్మాణమును స్థాపించి రాజ్యములందలి లోచములన్నిటిని రూపుమాపి ఇటలీకి విశ్వర్యము కాంతి నొసగి ఇటలీ గౌరవమును మునులోని కాపాడెనని. పలువురు నమ్ముచున్నారు. అందుచే ఈ దేశమునందుకూడ ఒక మునులోని అవసరమని అట్టి లాభము కలుగునని మీరు, మీతోపాటు పలువురు నమ్ముచున్నారు. రోధరుమేర ప్రభువుగారిచే నిర్వహింపబడు చారాపత్రము ఇట్టి అభిప్రాయములనే ప్రకటించినవి. ఇంగ్లాండునందొక మునులోని అవసరమని గొప్పలాభము కలుగునని రోతరుమేర ప్రభువుగారి ఒక వ్యాసమున వ్రాసియున్నారు. కాన్సర్వేటివు పక్షమువారి అభిప్రాయములను ప్రకటించు మార్షింగ్ హాఫ్ పత్రిక మునులోని సిద్ధాంతముల పట్ల సాను

భూతి చూపుచున్నది. బ్రిటిషు ఫాసిస్టు సంఘమువారు మునులోని సిద్ధాంతములను ఈ దేశమునందు వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఈ ప్రచారము లన్నిటికన్న మీరు తెలివిన అభిప్రాయము బలవర్తకమైనది.

ఏలయునన మీరు గొప్ప బ్రిటిషు నావిక పరిశ్రమ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. నూతన జాకనాలు కంపెనీకి ఉపాధ్యక్షులుగ నున్నారు. ఇండియా చైవా అసోసియా యందుల విన్నియో ముఖ్యవర్తక ప్రతిస్థాపనలందు భాగస్వాముగ నున్నారు.

ఎన్నియో బాంకిలయందు డైరెక్టురులుగ నున్నారు. ఆంగ్లో సర్వీ యను ఆయుధకంపెనీ డైరెక్టురుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడియున్నారు. ఇంతేకాక ప్రజాహితీ జీవితమున ప్రఖ్యాతిగాంచి ప్రజలవిశ్వాసమును పొందియున్నారు. ఇండియా కాన్సిలు సభ్యులుగ పనిచేసియున్నారు. ఫ్రెంచ్ వారితో సంధిసూతులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ యువారి రాయబారిగ తరలించియున్న పనిచేసియున్నారు. భారతదేశమున ప్రభుత్వపు ఖర్చులకు తగ్గించుటకై నియమింపబడిన విచారాసంఘమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానముపై అగ్ర్యులుగ పనిచేసియున్నారు. సర్ ఎర్లిక్ గిడ్లెసుగారి వ్యయవిర్ణయసంఘమున సభ్యులుగ నుండిరి. ఇంగ్లాండునందు ఖర్చులను తగ్గించుటకు మునులోని కావలయునని మీరంటివారుకొనిన మీ అభిప్రాయములను చులకన చూపుటకు వీలులేదు.

మునులోని విధానములన్ని ఇంగ్లాండునకు ఎంతవరకు లాభముకలుగునో పరిశీలించెదము. ఆర్థికముగ వాణిజ్యము మిగుల లాభకరమైనదని అంగీకరించినను రాజకీయపరిణామ మేవిగ మున నుండనో గుర్తెరుగవలయును. ఇటలీలో ఫాసిస్టువిధానముల కలిగిన ఫలితములను పరిశీలించెదము.

ప్రభుత్వనిర్మాణమున, రాజ్యపదవి ఆక్షేపించు ఆందోళము ఇటలీలో కొన్ని సంవత్సరములు జరిగెను. ఈ ఆందోళనమే ఫాసిస్టు ప్రచారమునకు ప్రారంభము. మునులోని విధానముల నవలంబించి లాభము పొందెమో పొందెమోగాని ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వవిధానమును రాజ్యపదవిని ఆక్షేపించి ఆందోళనము కొనసాగిన ఎట్టి విపరీత పరిస్థితులేర్పడునో గుర్తెరుగుట అవసరము.

1848 సంవత్సరమునందే ఇటలీలో ఒక విధమధ్యభుక్తి నిర్మాణ మేర్పడినది. ప్రభుత్వనిర్మాణ మేర్పడిన 60 సంవత్సరములలో మునులోని విభిన్నభింపి అనిర్మాణమును ధ్వంసముచేసిరి.

ఇంగ్లాండునందొక మునులోని అవసరమని బ్రిటిషు రాజ్యాంగ విధానమును ధ్వంసముచేసిన విప్లవ మేర్పడదా యని ప్రకటించుచున్నాను. సార్వభౌమానికి గౌరవము ప్రతిష్ఠి తీయించుట పార్లమెంటుతో లుబామ్యుయగుట వార్తాపత్రాల స్వాతంత్ర్యము వాక్స్వాతంత్ర్యము అనుగంటుట ఇంగ్లీషువారు సహించెదరా? ప్రభుత్వపు అనుచరులు వివిధరాలకీయపక్షముల నాయకులనుచంపుట ప్రభుత్వమువారు శ్రేడు యూనియనులను నిరోధించుట త్వరత్రయంత యు అంతరించుట బ్రిటిషు వారెన్నిటికి సహింపజాలరు తరతరములనుండితాము అనుభవించుచున్న ఈ హక్కులను సరక్షించుకొనుటకై వారతిరుగుబాటునర్పుట నిజము. ఇటలీ యందువలె ఇంగ్లాండునందు బ్రిటిషు మునులోని అనుచరులు కార్మికవర్గపు నాయకులకు రాష్ట్ర మాడ్ నాల్డు గారిని చంపినను లిబరలుపక్షపు నాయకుడగు ఆగ్నెస్టు ప్రభువుచూచుకొట్టినను ప్రజలూరకుండెదరా? మునులోని సిద్ధాంతము వియే మునులోని విధాన మిదియే.

నైతిక బలముతో కూడిన ఒక పక్షమువారికి సంపూర్ణాధికారము లివ్వవలసియుండును. ఆపక్షపు నాయకుడే ప్రధాన మంత్రిగను యుద్ధాంగకార్యదర్శిగను నైతిక నావికాదళ వాయు విమానముల మంత్రిగను నుండును. ఈ ప్రధానమంత్రి ప్రవర్తనమును ప్రశ్నించుటకు రాజునకు తప్ప ఇతరుల కెవ్వరికిని అధికారములేదు. ఇంక ఆ రాజు ఈ ప్రధానమంత్రి చేతియందొక ఓలు బొమ్మవలె నుండును. న్యాయస్థానముల స్వాతంత్ర్యము అడుగంటును. విశ్వ విద్యాలయములు విద్యాకాలాలు ఈవిధముకాధికార నిర్ణయముల ననుసరించి విద్యావిధానముల నేర్పరచుకొనవలయును. ఇతరుల ఆక్షేపించిన 6 నెలలు కఠింక జరిమానా విధింపబడును (ప్రివికౌన్సిలు). కామస్వసభ ప్రభువులసభ వీటిహక్కులు సాంప్రదాయములు అంతమొందును. ఇందు మునులోని ధానము మరియొక విషయము. విశేషములను స్వాధీనపరచుకొను అభిజాన మునులోని గారి లక్షణముగ నున్నది. జాతివిశ్వర్యమునే తీయింపజేయు విపరీతసామ్రాజ్యకాంక్ష దేశమును ఆధోగతికి లేగలుదు. మునులోని సిద్ధాంతములను ప్రచారము చేయు

చుండగలవు ఇటీవల ఇటలీయందు మునులోని సిద్ధాంతములను ప్రచారముచేయు ఒక పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:—

బ్రిటోని కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచుకొని ఆఫ్రికాయందునును విజృంభించవలయును. టూనిసు మొరాకో ఈకపును స్వాధీనపరచుకొని ఈ ప్రదేశమునంతయు రెనునీ సమీపముననున్న మనకు లోబడిన దేశములలో చేర్చవలెను. ఆసియా ఖండమున దొడకెనను సైప్రసుముగ్గు నున్న ప్రదేశమునందు మనము జోక్యము కలుగజేసికొనవలయును. ఐరోపాఖండము అంతలక్ష్యము చేయదగిన ప్రదేశము కానున్నను అక్కడకూడ మన ఆధిక్యమును స్థాపింపవలయును.

ఇవంతయు పిచ్చిభ్రమయని చెప్పవచ్చును. కాని పార్లమెంటునకు వార్తాపత్రాలకు స్వాతంత్ర్యము లేనప్పుడు నిరంకుశాధికారియగు కానకుని ఆక్షేపించుట స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాణమునకు అపాయకమైనప్పుడు ఇట్టిపిచ్చిభ్రమలు ఖండించువారెవరు? ఫాసిస్టులు ప్రతిపక్షులను ఆక్షేపించుట సహింపరు. అధికారమునందు తామే ఆశించెదరు వ్రక్తి స్వాతంత్ర్యముండదు. ఫాసిస్టువిధానమువల్ల తాత్కాలికముగ లాభము కలిగినను ఫాసిస్టు విధానము అంతమొందిన దేశము మరల తెలయెత్తగలుగుట అసంభవము.

కావున ఇంగ్లాండునకు మునులోని కావలయునను సిద్ధాంతమును నేనెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలకున్నాను. ఖర్చులను తగ్గించుటకు మునులోని అవసర మని మీరు తెలుపుచున్నారు. ఇటలీలో మునులోని ఖర్చులను తగ్గించెనని నమ్ముటకు ఆధారములున్నవా? ఇటలీయందున్న అన్ని నిధులను ఫాసిస్టులు స్వాధీనపరచుకొనియున్నారు. ఈ నిధులన్నియు సక్రమముగ నిర్వహింపబడుచున్నదిని మీరు నమ్ముచున్నారా? రాజకీయవిషయములందు భేదాభిప్రాయములను తెలుపువారిని చంపుటకు వెనదియనివారు భర్తృపతిష్ఠాపనలకు సంబంధించిన నిధులను దుర్వినియోగ మొనర్పరిని తలచుటకు వీలులేదు. ఈవిధమున నిధులన్నియు వ్యయపరుపబడిన పిమ్మట దొంగిలించుటకు ధనము లేనప్పుడు దేశముగతిఏమి? ఆర్థికనిర్మాణము రాజ్యాంగ నిర్మాణము అంతయు ధ్వంసమై యుండును. నూతననిర్మాణము గా విందుటకు ఆధారముకూడయుండదు. దేశము ఆధోగతి పాలగును.

మీ అభిప్రాయములు సరియైనవిగ నుండవచ్చును. నా హేతువాదములందు లోపములుండవచ్చును. భావి పరిణామమే ఇందలి సత్యాసత్యములను రుజువుచేయును. కాని మీ అభిప్రాయములకు బలవర్తకము ఇకర ఆధారములున్నగాని ఇంగ్లాండు ఆర్థికపరిస్థితులను చక్కచెట్టుటకు మునులోనివంటివారు అవసరమును సిద్ధాంతమును నేను అంగీకరింపజాలను. ఇంగ్లాండు ఎదుర్కొనవలసిన ఇబ్బందులు అధికముగ నున్నవి. ఆయినను మునులోని అవసర మని నాదృఢాభిప్రాయము.

ఇట్లు మీరొడల గౌరవము ఒక్కాసముగల విక్టోరియాను

ప్యాంగుహే-జిసాను ప్రతిమిల్లు నమ్ర

సందర్భమున నిన్నటి తంజివారలో పోలీసువారు కాల్చిరిని రూటురు దెలిపెను. అది తప్పనియే తుపాకులను పైకి దీసిరి కాని కాల్చిలేదని చదువుకొనవలె నని రూటురు మరల సవరణ బంపెను.

కుక్కుగారు సంధిని గోరుట

లండన్ జూన్ 25:—ప్రభుత్వమువారు 8 గంటలు పనిచేయవలెనను బిల్లును తీసివేయవలె ననియు, ఏప్రిల్ 26 తరులతో తక్షణము గనులలో పనిచేయుట సారంభించవలెననియు రూటురుతో కుక్కుగారు దెలియజేసిరి. అప్పుడు కార్మికులపతి నిధులతో ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు వీలగుననియు దానవలన తక్షణము పరిష్కారము కుదురుననియు నిర్బంధ మగ్గువర్తి పరిష్కార మవసరమేకండు ఒకే సారి వ్యవహారము తీసుననియు గనులపనివాండ్రకు న్యాయముగల్గుననియునుదీసిరి. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ సంధికి స్నేహముతో ప్రయత్నము చేయవలెను. అప్పుడు తామును తనసహచరులను శక్తివంచన లేక చేతి నైనంతవరకు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదమనియు కాని ఇంతయు జరుగుటకు ముందు గనుల పనివాండ్రకు ఆర్థిక అభయము నీయవలె ననియు కుక్కుగారు రిసిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యత

హైదరాబాద్ కిచ్చుగారి రంగపురం ఉపన్యాసము

ఉభయమతములకు తగియదా కారణములు

(అగ్రాంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య సర్వస్వ)

కలెండర్ జూన్ 28-రంగపురం బారు ఆసాసియే మను అహమ్మదు సంగీరించి, హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యత గురించి నువ్వొక గంటవేపు దాస్తారు నేపుద్దీను కిచ్చుగారు నిన్న నాపన్నకింతి. ప్రకృతి ముం దుభయంభుముల మధ్యగల వైషమ్యములను వివరించుచు, యిహలో కలకత్తాయందు జరిగిన అల్లగులచే నాయకులకు బుద్ధిచాందల్యము గలిగెనని కిచ్చుగారు చెప్పిరి. "హిందూ మతాధ్యక్షియందు గర్వింతునట్టి జాతీయ హిందూనాయకుడు నిప్పుల ఉచ్చవము హిందువుల జయముగ దలచుచున్నాడు నాని మిక్కిలి విచారముగలవనిచెను. నా ప్రతిబుద్ధిగ ఇది అధికారుల విజయవని నమ్ముచున్నాను." అని కిచ్చుగారు చెప్పిరి. తాను జాతీయవాదమును, తన దృక్పథమును ఉభయసంఘములకు నేరక్షులనియు కిచ్చుగారు బోధిరి. ఉభయసంఘములలో సొండువు అధికముగ అపరాధులని విశ్వసించ బలయును, విద్యాభిముఖును, వికలాభిముఖును, పెద్దఉద్యోగములందున్న వారను గల హిందూసంఘము ప్రాప్తదృష్టితో సంచ నిండును న్నాయకుగారు. హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యములేనిది స్వర్గాగ్నాభివృద్ధి కంపించుట వచ్చు అర్థరాహిత్యమున భవి. ఉభయసంఘములనాగిన పరస్పర సానుభూతులగు నుండవలయును. మతి మార్పులగునది ప్రకృతియు జరుగుచున్న పోరాటమునకు నా ప్రాముఖ్యత కలదిగానిది. రాజకీయ మార్పులగునదిని శ్రేయము లేకపోవుటకు నున్నది. పంజాబునందు బ్రిటీష్ ప్రతిఘటనలందు మహమ్మదీయులకు హిందూ ప్రాతినిధ్యము నిచ్చి ఇచ్చు దేశమునందు హిందూసంఘము, హిందూ హిందూ మహమ్మదీయ సహజములతో దేంగాలునందు ప్రారంభమయ్యెను. భారతదేశమునందు విదేశీయులకు కానిన సభలయందు ప్రాతినిధ్యము నాపించి కిచ్చుగారు విశ్వసించుటలేదు. ఈ చిల్లర అంశములు తగియదా కార్యముకావలెనని ప్రతిజాతీయ జాతీయ ప్రయత్నించవలయును. ఉభయమతముల మధ్య ఐక్యతయు సరిబట్టుటయు దేవతామతములను ధారాళముగ త్యాగ బుద్ధిజాపకమవుట తగవు చెరుగుటకు నరింత అవకాశముగ నున్నది.

మరికొన్ని కార్యములు

మహమ్మదీయులకు వైరము గలిగించుటకు మరికొన్ని కార్యములుగలవు. కుద్ద, సంఘటనోద్దమములు యీ కార్యములలో చేసెనున్నవి. సరియగుమార్గము వైసను ఉచితమున చిత్తపెట్టితోడను యీ ఉద్యమముల కొనసాగించుట మిక్కిలి ప్రశంసాపాత్రముగ నుండును. సంఘటనోద్దమమును కొనసాగించుటకు కిచ్చుగారు సహాయమును జేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. హిందువులు మతాంతరలభమునూరినయొ, తమముల మన రాజకీయముగ హిందూసంఘమున కుపద్రవమునంభవించు నని భయముచే నుద్ది ఉద్యమము ప్రారంభమయ్యెను.

మహమ్మదీయులలో పోటిచేయుటకొరకు సంఘటనోద్దమము బహులదేయ. పల్లెలందుగల హిందువులు మతావేళ పరలు. మహమ్మదీయగారును యీ అంశము సంగీకరించుచున్నారు. ఆగ్నే సహజస్థల విషయమై యీ అంశము సంపూర్ణముగ విశ్లేషించవలయును. ఈ ఉద్యమములందుగల భావములే మహమ్మదీయుల సీదాకథయందుండి మేల్కొల్పెను. సత్సంగ్రహము, అసహనముగల నాయకులందు మహమ్మదీయులకు విశ్వాసము గలిగెనుగాని యీ ఉద్యమములందు హిందువులతో గలసి ప్రతిఘటనలో బోరాడుటచే లాభము గలిగినది మహమ్మదీయులకు. మహమ్మదీయులకు గలిగించినయెడ వారు హిందువులతో గలసి దేశలాభమునకు కృషి చేయ సన్నముగ నున్నారు. మహమ్మదీయులు జాపకములను హిందువులవైరము, హిందువులు సామరస్యము జూపి మహమ్మదీయుల విశ్వాసమును బడయించెను.

ఈదులరెందుల వాద్యములు, గోవధ మొదలగునన్నియు, కేసులు పరిష్కార మర్హములుగావు. పార్టీల వివేకమునకు నీనిని వదలివేయవలయును. ఈవిషయములనిర్బంధముగబరిష్కరించు బూతులుచే వలయును.

కావరస్యముతో యీ విషయముల బరిష్కరించుటకు ఉభయమత సాయములగుల హిందూ మహమ్మదీయులకుగానింప లయును. ఆట్టి సహజమువలన మంచి ప్రతిఫలము గలుగును అని కిచ్చుగారు రంగపురం బారు ఆసాసియే మను అహమ్మదు సంగీరించి చెప్పిరి.

నాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు
మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు	మరికొన్ని జిల్లాలు
హైదరాబాద్	90.8	82.8	0.02	1.54	- 2.87
విశాఖపట్నం	90.8	77.6	0.28	2.70	- 1.82
కాకినాడ	98.5	75.7	0.14	2.78	- 1.49
మచిలీపట్నం	101.1	79.1	0.10	0.18	- 8.95
కర్నూలు	98.9	79.8	...	1.78	- 0.64
బళ్లారి	92.2	76.4	...	2.25	+ 0.05
అనంతపురం	5.44	+ 3.68
కడప	98.5	75.8	0.49	4.45	+ 1.88
నెల్లూరు	104.0	79.1	...	0.08	- 1.07
మద్రాసు	98.8	78.4	...	0.40	- 1.24
కడపూరు	96.8	78.2	0.08	1.10	- 0.06
నెల్లూరు	98.0	76.6	...	8.54	+ 0.88
కొయంబూరు	90.9	74.1	...	0.06	- 1.44
తిరువనాంతపురి	104.4	78.7	0.17	1.87	+ 0.01
నాగపట్నం	98.8	81.6	...	0	- 1.06
మధురై	101.2	79.8	...	1.20	+ 0.07
చొంగల్	88.6	82.8	...	0	- 0.10
తిరుచింగళి	0	- 0.56
తిరువేంగళి	81.8	76.1	0.09	9.77	- 8.54
కొచ్చి	82.2	72.5	0.62	81.59	+ 5.52
కాకినాడ	84.8	78.5	1.09	25.62	- 6.25
మంగళూరు	88.5	75.0	2.27	29.48	- 7.87
తెలంగాణ	88.5	67.1	0.89	2.88	- 1.88
మిరకా	74.1	68.8	0.84	9.77	- 18.85
కొడెకనూరు	67.8	55.2	0.07	1.78	- 1.86

సర్కారులు:—అంతటచేయుటకు పడినవి మేములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. దక్షిణమున ఆగ్రహారమున మచిలీపట్నములో 6, కాకినాడలో 8, గోపాలపురంలో 2, డిల్లీల పగటివేడిమి ఎక్కువ రాత్రివేడిమి కాకినాడలో 5 డిల్లీల తక్కువగోపాలపురంలో 2, డిల్లీల ఎక్కువ.

డక్టర్:—కడపలో 0.49 వర్షించెను బళ్లారిలో ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. తక్కినచోట్ల మబ్బులు దట్టముగా నున్నవి. కడపలో అగ్రత ఎక్కువ అచట రాత్రివేడిమి 8, డిల్లీల తక్కువ పడటితీరమున, ఉత్తరవైశాఖతీరమున వర్షము సాగును.

కర్నాటకము:—కడపూరులో చినుకులు బడినవి మేములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి ఆగ్రహారమున ఎక్కువ నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4, డిల్లీల ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2, డిల్లీల తక్కువ పడటితీరమున, ఉత్తరవైశాఖతీరమున వర్షము సాగును.

స్థానికచినుకులు బడవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా.
నాతావరణాస్త్రాడు.

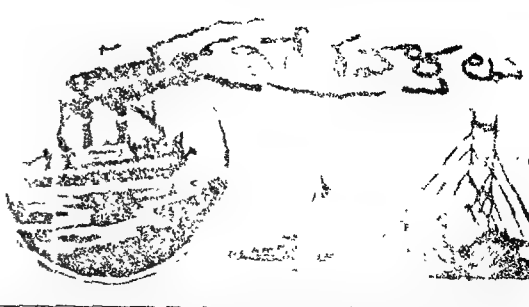
వర్షపాతము

సిద్ధా, జూన్ 27:—కొంకణమునందు, ఈశాన్య భాగమున వర్షాగమమువ్యాపించినది. దిగువబర్హా, బంగాళము, కొంకణము మలబారు, ఎగువబర్హా గ్రామములు అస్సాము, బీహారు, బొంబాయి, దక్కనులందు వర్షము సాధారణముగా నున్నది. కాశ్మీరము, గుజరాతు, హైదరాబాదులందు కొలదివర్షమున్నది.

గోపూర్వము లుండబోవు. (అ. ప్రె.)

సిద్ధా, జూన్ 28:—అరేబియా సముద్రవర్షాగమము మలబారులోని వ్యాపించినది అగ్రేయ అరేబియా సముద్రవర్షాగమము అనునానముగానున్నది. బర్హాయందు బంగాళాఖాతి వర్షాగమము సుమారుగా నున్నది. దిగువబర్హా, బంగాళము, బొంబాయి, మైసూరు, మద్రాసు, అస్సాము, గ్రామములు, వాయవ్యసరిహద్దు, ఉత్తర హైదరాబాదులో బీరారులందు సాధారణమున వర్షమున్నది. ఎగువబర్హా, బంగాళము, దక్షిణహైదరాబాదు, ఉత్తరమద్రాసుతీరములందు కొలదివర్షమున్నది.

కొంకణమునకు వ్యాపించి అస్సాములో సభికునును. (అ. ప్రె.)

చీనాకు మత్తుపదార్థములనంపుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ప్రయత్నములు భగ్నమగునట

హంబర్గు, జూన్ 28:—హంబర్గు వార్త ఎట్లు చెబుచున్నది; చీనాకు మత్తుపదార్థములను సుండునలుల తయారుచేసి మత్తుపదార్థములను వింతదృష్టితో ఏర్పాటుచేసి చీనాకు బంపు ముడ పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. హంబర్గునండా బుడాపుష్టు నండి 7 పెట్టెలు పోవుచున్నవి. హ్యంగేకు ఇవి పోవుచున్నవి. అనుమానము వదలుటచే పెట్టెలను తెరచిచూచిరి. లోపల సమాధిరాళ్లు గల్గినవని. ఒక్కొక్కదానిలో 210 గ్రాముల హిరోయిను అను విషవదార్థముండెను. పూర్వము హ్యంగేలో నివసించిన కేమ్యుడోలను అనువాద పెట్టెలను బంపుటకు ఏజెంటుగ నుండెను. ఆతనిని బట్టుకొనిరి. తన సేరమును ఒప్పకొనుటచే ఇతనికి 5 వేల మార్కులను జరిమానా విధించిరి. జరిమానా నీయనిచో 250 రోజుల వరకమును నిధించిరి. ఇతనిని దేశమునండిగూడ చెడగొట్టి ప్రవాసమున కంపనలెననిరి. అనరకునంతన ప్రభుత్వమువారే స్వాధీనపరుచుకొనిరి. ఇతడు బోప్టెవాస్తవ్యుడు. ఇతనిదగ్గర చాలదబ్బున్నది. మొన్ననే న్యూయార్కునండి 55 వేల డోలరులు వచ్చినవి. పోలీసువారు విచారణను నల్పుచున్నారు. ఇందులో అంతర్జాతీయ నల్లముం దుదొంగవ్యాపారము కేరియున్నారనుకొనుచున్నారు.

మ్యాంగు హత్యలు

వివరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 27:—మ్యాంగు హత్య విదేశీయులను ముట్టించుటను గూర్చియు జంపుటను గూర్చియు వివరములను మ్యాంగు హత్య (ప్రకటించుచున్నది. కనడా మత్తుప్రచారకుని భార్యను, నీడ్లి అనునామెను 7 లేదని చెంగటూదగ్గర జంపిన హతకుడు మతి చంచలముగలవాడని అధికారులు ప్రకటించిరి. అది పరియైన ప్రకటనముగాదనుచున్నది. కొన్నిరోజులు విదేశీయులను ప్రదేశములకు సమీపములోనున్న వీధులందు డాగోనియుండెననియు అతనిని దగ్గర పెద్దకత్తిని సంబోధించి కనపడకుండ బెట్టుకొనెననియు, విదేశీ ప్రయత్నమును సీట్టికప్ప ఇతరుల నెవ్వరిని ముట్టలేదనియు చెలియుచున్నది. ఆమెనెను ప్రకటననుండిచ్చి మొగమునడుగా సరికెననియు ఆమెను క్రిందకుపడద్రోసి తలద్రుంచెననియు, విధిచిరుననున్న మరుగు పెరడులో కిరమును పారవెనెననియు చెలియుచున్నది. ఈసంగతినిగూర్చి పంచాయతి విచారణ జరుగుచుండ ఒక ఆమెరికన్ స్త్రీని పీడింపగుటకు ప్రయత్నించుచు న్నారనియు కానిఆమె బలాధ్యురాలగుటచే కేప్టింనుకొనిపోరి పోయెననియు ఒకసందేశముకు భయంకరముగ వచ్చిచెప్పెను. ఈమెను రిక్ మెనుండి క్రిందికిలాగనట. విదేశీయులను ముట్టించుటకు ప్రతిసమూహమున గుంపులోకేరినవాడని ఆండ్రోహి కొంత సేపైసెవడ యొప్పుకొనెను.

విదేశీయులకు ప్రతిహతులుగా ప్రచారమున శిల్పిటచే చెంగటూదగ్గరతములు జరుగుచున్నవని ప్రతీతిలు చెబుచున్నవి. వీషియాటికు పెట్టెలయందు కంపెనీలో పనిచేయు డిల్లీ అను వారి కూలిమనిషిని డబ్బు దీసికొని వదలిబెట్టుటకు బదులు ఎందుకు జంపిరో ఆశ్చర్యముగనున్నదట. ఫిలిపుగారి పంట వానిని గూడ ఒకేకాలమున జంపిరట. ఫిలిపుగారి గుండెవిడ మాడుతుపోకి గుండె తూటుబడియున్నవట. ఆట్టి సీతియందు ఆరిని కేరిము నదవివరబడియుండ చీనా గుమాస్తా జూపెనట.

అర్. డబ్బు లిట్టిలుపుడుగారు

వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ సెక్రటరీ లిట్టిలుపుడుగారు యీ రోపునకుబోయి పాలుపెరుగు డబ్బుపాలు ముక్కుగునవి తయారుచేయు విధానము కేర్చుకొనివత్తురు. అందుకుగాను ప్రభుత్వమువారికి రూ 10000 ఖర్చును, డెస్కార్సు, స్విజరులందు సార్వే స్వీడను చేయుట కాది వర్కులు (అ. ప్రె.)

జాతీయపతాకోత్సవము

గోదావరిజిల్లా మహాసభ యం దధికౌత్సాహము

ప్రకాశంపంతులుగారి యుద్వేగము

(నృత్యేకవిలేఖరి)

శీతానగరం జూన్ 26:— బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి సాయంత్రము "గోదావరి ఆశ్రమమున" గోదావరి జిల్లా మహాసభ సందర్భమున జాతీయపతాకోత్సవము నొనర్చినపుడు సభ్యులందరూ అమితౌత్సాహము వ్యాపించెను. పురుషులు స్త్రీలుబాలురు స్వల్పము మూడు 1500మంది ప్రేక్షకు లీయొత్సవమున కరుదెంచి పాల్గొనిరి.

పతాకము-ఆంధ్రులు

జిల్లామహాసభ కార్యదర్శియగు మహారాజు అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రకాశంపంతులుగారిని, జాతీయ పతాకోత్సవమును నెరవేర్చు నాహ్వానించుచు, జాతీయపతాకరక్షణమునం దాంధ్రదేశము గవర్నరుచే త్యాగకార్యముల వివరించిరి. ప్రభుమున ఆంధ్రదేశమునందే, భారత జాతీయ పతాక స్వరూపనిర్ణయము నర్పణచేసెను. జాతీయపతాకమును బెజవాడయందు సమావేశమైనపుడు గాంధీజీవారు తివర్ణాత్మకముగ నీ పతాక నిర్ణయమునకై నున్నారు. జాతీయపతాకరక్షణముకొరకు ఎట్టిబాధలకైన నోర్చి కారాగారములకు జని భారతదేశముయొక్కయు, భారత జాతీయోక్తయు ఆత్మగౌరవమును నిలువబెట్టినదిగూడ ఆంధ్రదేశమే. అసహాయోద్వేగమున, కాకినాడయందు కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయముపై జాతీయపతాక మెగురుచుండగా, అప్పటికలెక్టరుగారు బ్రాహ్మణుల రావతాకమును లాగిపారవేయించి, జాతీయ పతాకముల నిషేధించిన సమయమున, జిల్లామహాసభమూర్తిగారు తిరిగి తిరిగి జాతీయపతాకముల ప్రతిష్ఠించి, తుదకు కారాగారవాసమునకుగూడ లోనైన విషయమును మరణజాలము. ఆ బ్రాహ్మణుడొరయే శీతానగరమునకు విచ్చి, ఇచ్చట యెగురుచున్న జాతీయపతాకమునూడ లాగించి హేయముగ, అన్యాయముగ కాలిక్రింద పడచేసి ప్రోక్షించిన సంగతి నెన్నటికిని మరచజాలము. అప్పుడుగూడ, జాతీయ పతాక రక్షణార్థమున భారతజాతీయత్యాగకార్యమును శీతానగరప్రజల గవర్నరుచే త్యాగములను సాహసములను ప్రశంసించుచు, ప్రపంచము దన్ని దేశములందును స్త్రీలును పురుషులును గూడజాతీయపతాకరక్షణార్థము ప్రాణములనైననర్పింపసినదనుచున్నారు. అట్టి యుత్సాహమున జాతీయపతాకోత్సవము నొనర్చుటకు ఈసత్వరము ప్రభుత్వమువారి నోడించి, ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు జెండా నెగురవేయ గంకణము గట్టుకొనిన బంగారు ప్రకాశము పంతులుగారి అన్నివిధముల దగినవారు.

ప్రకాశం పంతులుగారు.

పతాకోత్సవ మొనర్చక పూర్వము ప్రకాశం పంతులుగారు జాతీయ పతాకముయొక్క ఉత్పత్తివైతము వివరించుచు, జిల్లామహాసభమూర్తిగారిని, జాతీయ పతాక సంరక్షణ కారాగారములకు గూడ జనిన ఇకరవీరులను ప్రశంసించిరి. బ్రాహ్మణుడొర, జాతీయపతాకము నెన్నిమారులు లాగివేసినను అన్నిమారులుతిరిగి ప్రతిష్ఠింప గలిగిన దీ సాంబమూర్తియే. ఆసంరంభమునం దాతడు కారాగారమునకు జనినతరువాత, వారితోడివారుగూడ, జాతీయ పతాకము నట్లే ప్రతిష్ఠించి, జైయిలువకు వెళ్లిరి. ఈసంరంభము తరువాత నాగపురమున సంఘటించెను. నిరంకుశాధికారవర్తనవారి నిర్బంధభావమునలనను, భీతాహముగు చర్యలవలనను, జాతీయ పతాకరక్షణార్థముచుట్టివా రధికౌత్సాహములుగా ముందుకు వచ్చుటకు జంకుచున్న సమయమున, ఆంధ్ర, తమిళ, రాష్ట్రములను తదితర రాష్ట్రములను తమ ప్రాంతములనుండి జాతీయపతాకవీరులను నాగపురమునకు తమ పతాకరక్షణార్థము కారాగారమునకుగూడ జని కనుబరచిన దైవసాహసములును సహసములనుపమానములు. తుదకు, జాతీయపతాకవిషయమున ప్రజలృగీకృత్యమునుగాంచి ప్రభుత్వమువారు రాజీయనర్చుకొనిరి. జాతీయపతాకము, ప్రజలకును నాయకులకును, ఉత్సాహదైర్ఘ్యములను గలిగించుసాధనము. దక్షిణాఫ్రికావారుగూడయు నియంపతాకమును తొలగించి తమకొక జాతీయపతాకము నేర్పరుచుకొనుటకు గట్టిపట్టుబట్టి యున్నారు. యూనియను పతాకముగ్రహించునందుల తాముపరాజికులనుబానిసలనుభావ మేర్పడునను కారణముచే వారట్లు చేయుచున్నారు. ప్రజలు కృతనిశ్చయముతో నున్నారని ఆంగ్లేయులు గమనించినందుల వా

తెరురు చెప్పరు. ఇంతవరకును జరిగిన రెండు జాతీయపతాక సంరంభములందును భారతీయుల కృత్యమును ప్రభుత్వము వారికి బాగుగ దెలిసినవచ్చెను. ఆసంరంభములందు పాల్గొని కారాగారవాసము గూడ ననుభవించి నచ్చినవారి యాశ్రమమున నిర్దురు గలరు. ఇకమీద నెచ్చట పతాకోత్సవము జరిగినను అట్టివారిచేతనే పతాకము నెత్తించుమండలెను.

ప్రకాశము పంతులుగారు ముగించుచు, ఆంధ్రదేశము మొట్టమొదట జాతీయ పతాక పోరాటము సాగించిన కాంగ్రెసు కార్యాలయభవన మితరుల దగులచే పతాకము నచ్చట తాత్వముగ నెగురవేయ బలగాకావలెనని విచారించుచు గౌరవీయా ఆశ్రమమున మాత్రమీ పతాకమును తాత్వముగ నెగురవేయుమండలెనని ఆశించిరి.

పిమ్మట "జెండా" కీర్తనల గానము, సభ్యుల పూర్వయములం దంతట నుత్సాహము బిగ్గ జేయ నందేమాతరధ్యులు చెలరేగ ప్రకాశంపంతులుగారు జాతీయపతాకము నెత్తిరి.

అక్రమ ప్రవేశము

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు తిప్పలు

కలకత్తా, జూన్ 26:— బుర్రా బహారు వాస్తవ్యుడు కుంజాలాలలలుగారు మోపిన నేరమునకు పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు ఆహ్వానించినారు న్యాయాధికారి ఎదుటను సమాధానము చెప్పకొనుటకు వచ్చెను. ఏ ఏనులో జరిగిన కలకత్తా అల్లరుల సంధర్భమున ఈసబిన్స్పెక్టరు కొందరు కానిస్టేబులతో తిట్టుచు తన గృహమున ప్రవేశించి నేపాలీ విషయమై ప్రశ్నించినది వాది చెప్పెను. వాది తనకేముయ్య తెలియదని చెప్పగా ముద్దాయి వానిఅనుచరులు తనను ఇంకొకరిని కొట్టిగొయ్యు తరువాత తన్నుబలంతముగ తాజాకుతీసికొనిపోయి డ్రైగో సంతకముచేయించినదియు చెప్పెను. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

(అ. ప్రె.)

మెయిలు స్తీమర్లు

బొంబాయి, జూన్ 26:— ఎస్. ఎస్. "ఏషియా" జూలై 1 తేదీన ఇచ్చటినుండి బయలుదేరును.

"మాల్యా" బొంబాయినుండి 12 తేదీ మెయిలును తీసికొని మార్చేల్స్వరకు 25 తేదీ 11 గంటలకు చేరును. దీనిలో పోయిన ప్రయాణికులు ప్రత్యేకరయిలులో లండన్ కనివారము చేరుదురు. టిపామెయిలు స్వెయల్లో ఆదివారమున చేరును.

"రజ్యాక్" ఇంగ్లీషు టిపాలో నేడు మధ్యాహ్నమున బయలుదేరి లండను మార్చేల్స్వరకు వెళ్లెను. ప్రయాణికులలో ఎస్. ఆర్. విసఖుల్ ఫోడ్డు, జాక్స్టన్ స్పిత్తు గార్లుండి.

"మధుర" 12 తేదీన లండను బయలుదేరి 24 తేదీ పోర్టుస్మిథునకువచ్చి ఆమధ్యాహ్నమే బయలుదేరును. ఇచ్చటికి జూలై 4 తేదీ వచ్చును.

దర్బానుండి "కరగోలా" నేడువచ్చెను. (అ. ప్రె.)

హైదరాబాద్ జాతీయపతాక ప్రచారము

కలకత్తా, జూన్ 27:— హైదరాబాద్ జాతీయపతాకముతరపున ప్రచారము జేయుటకు బి.సి. పాలు ప్రభుత్వము నేడు కలకత్తానుండి సిరకే గంజికి బోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బరోపీయుని మోసము

దొంగడత్తరములు పట్టువడెను

లాహోరు, జూన్ 26:— అయికోపీయుడు వారే సమవాదు 420 వ నెక్లనుక్రింద మోసముచేయుటయను నేరముక్రింద పట్టువడెను. జూన్ 20 న తేదీన మాయిగోడ్డులో రెండు దుకాణములను మోసముచేయ నాతడు యత్నించెను. మొదట నొక దుకాణమువద్దకు టిడిలు అను పేరుతో పోయి 150 లకు లిసెన్సు డిప్టికమిషనరు ఈముసినట్లుగాకోరెను. కానీ ఫోనులో ఫిలిచికనుగనగా అబద్ధముని తేలెను. ఈలోపుగా తాతడు పారిపోయెను. డిప్టికమిషనరు పోలీసు నూపరింటుకు తెలిపి చర్యతీసికొనమనెను.తరువాత వ్రాడియును పేరుతో ఒక దుకాణమునకుపోయి దొంగ ఉత్తరము నొకదానిని చూపి 300 ల వరకు సరకు నిమిషెను. కాని వారు ఫోను గనుగొనగా ; ఆతని పోలీసువారు వెచ్చువరకును ఆవలవినదని కోరబడెను. ఈలోపుగా పోలీసువారువచ్చి వానిని పట్టుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

బక్రీదు అనంతరము

సాంఘికపోరాటములు

ఫిల్మ్,

64 మందికి గాయములు, 8 మరణములు

జూన్ 26 :— ఇచ్చట సాంఘికపోరాటమింతవరకును సామాన్యముగానున్నది. దుకాణములన్నియు తెరవబడినవి. నై నికులు పట్టాములు కావలెనయ్యున్నారు. గాంధీచౌకు, బా రబాబ్లి యధాప్రకారముగానున్నవి. అద్వానీ భాదర్ ఇకస్పెక్టరుచే కాల్యబడిన హిందువు చరణించెను హిందువులకు అద్వానీ భాదర్చే చాలాకోపమునచ్చి కలెక్టరుకు అగ్గినిపెట్టుకొనిరి. గురువారమున పొడిచిచంపబడిన హిందువుని మరణమునుగు రించి విచారణజరిగెను. హిందువులను ఉత్సవమును జరుపుకో నియ్యనందులకు వారికి కలెక్టరుపై కోపమువచ్చెను. వారంతట గాంధీ చౌకునందు గుములుకూడిరి. పిమ్మట తన కారణములను నూచించుచు కలెక్టరుకయ్య రైమును ప్రాసించెను. అందువల న హిందువు లుపకాంతిజెందిరి. ఖత్రానిల్ భాగ్యవాలీలయందు కట్టెలు రాట్లు మొదలగు వానిని పట్టుకొనుటకు ఇండ్లను సోదాలు చేయుచున్నారు. ఇంతవరకును 4 హిందువులు 8 మరణము దీయులు అరెస్టు చేయబడిరి. 64 మందికి గాయములు తగిలి అందు 8 మంది మరణించిరి. అందులో 40 మంది మహమ్మదీయులును 1 క్రైస్తులుగలరు.

అలహాబాదు

23 మందికి గాయములు

అచ్చటచ్చట ప్రయాణికులు మొదలగు వారిని వీధులలో కొట్టుటలు ఇంకను జరుగుచున్నవి. ఒక బంబెనుతోలువాడు దెబ్బలచే మరణించెను. 23 మందికి మొత్తముపై దెబ్బలు తగిలినవి. జమింకను భయపడుచున్నారు. దుకాణదారులు దుకాణములను తెరచుటలేదు. కలెక్టరు గారీక్రింది విధమున నిన్నుమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి:— నేడు నగరమున 12 హిందువులును, 10 మహమ్మదీయులును గాయ పరుపబడిరి. ఒకహిందువు పాడుకబడి మరణించెను. వీధి పోవుచుండు వారిని కొట్టి అవ్యవస్థలగుచున్నారు. నూంబాలకు పట్టుకొనుట కన్నజ్ఞ ఈముసినది. ఇందువలన వీధిపొరాటములు తగ్గనిని నమృకము. రాత్రి 10 గంటలు మొదలు ప్రాద్దున 5 గంటలవరకును బతుటరాగూడవను ఉత్తవు నేటినుండి ఆవ రణలోనికి నమృకు, ముద్రజాలయములు మొదలగు చోట్ల రాత్రులు పనిచేయబోవువారికి ప్రత్యేక లైసెన్సునీయదును. పట్టాములో ముఖ్యమంత్రివారికి 31 మందికి ప్రత్యేకపోలీసు అధికారము లీయబడెను. వారు పోలీసు అధికారులను తగినంత సహాయమును చేయుదురు. రాత్రియంతయు కాంతముగా గడచెను.

జూన్ 27:— మధ్యాహ్నము వరకును కాంతముగానే గడచెను. పిమ్మట నగరమున వివిధభాగములందు పోరాటములు జరుగుచున్నవని వార్తలు తెలిసెను. పోలీసులుబచ్చి వారిని పారదోలి కాంతినిచేకూర్చిరి. 40 మందిబిచ్చాముల అనురెట్టుచేరి. ప్రత్యేక పోలీసు అధికారులలో మహమ్మదు ఆహమ్మద్, సం గర్లాల్ అగర్వాల్, పండిత్ రామకాంతమాలవ్యా, పండిత్ కపిలదాస్ మాలవ్యా, సాహసీసలంజు సెయిద్గాగ్ల కలరు. సాంఘిక విక్రమత్యై బోర్డులు చక్కగా పనిచేయుటలేదు. దుకాణములను నేడువయమునుండి తెరచుచున్నారు.

కలకత్తా

జూన్ 27:— అహమ్మద్ : సోషలిస్టులు సంబంధించిన మనియార్డును జమారును కొందరు విహమ్మదీయులు త్రోవలో నడ్డగించి పంపిలితీసికొనబోగా అతడు అరచెను. పెక్కెల్ద్రుజులువచ్చి ఒక గూండాను పట్టుకొనిరి.

నిన్న సాయంకాలమున మాఫుజె ఇద్దరు హిందువులలో నొకడు ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండివచ్చి మార్చ్ కంపెనీలో నుండు రఘునాథరావు ఆ1 తెలియుచున్నది.

రావల్పిండి

చాలమంది హిందువులు యల రావల్పిండిచేరి. నగరము నను పట్టాలోను కాంతివ్యాపించింది. క్రైస్తవులే కిమ్మముచ్చి దుకాణములను తెరవననికోరెను. 10 గోడాల గుర్రామును జంపిన దివస దుకాణములను నేడు తెరచిరి. మైలికులు తొలగింపబడిరి.

నిన్న సాయంకాలము బహారుగో డుకాణము తెరిచెను. ప్రమాదముచే జరిగినదనియు సాంఘిక సంబంధముయొడి కావని యు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

“తులసీరామాయణపరీక్షలు”

రాబోవు శ్రావణ శుక్ల ౭ (తులసీజయంతి) అనగా ఆది వారము 15-8-26 రోజున ఆంధ్ర, తమిళ, శేరళ కర్ణాటక రాష్ట్రములందు “తులసీరామాయణపరీక్ష” జరుగును.

పరీక్షాకేంద్రములు:—1. బెజవాడ, 2. చెన్నపురి, 3. తిరుచనాపల్లి, 4. త్రివేండ్రం, 5. హుబ్లీ ఫట్టాములు గలవు. ఆంధ్ర, తమిళ, మళయాళము, కన్నడముల మాతృభాషగా గణింపబడియు హిందీభాషయందు ప్రేమగలవైయు షకల జనులు ఈపరీక్షలో పాల్గొనవచ్చును. పరీక్షార్థులు రాష్ట్రభాష పరీక్షయందు తీర్మానములను అనుసరించి పరీక్షలు నిర్వహించును. హిందీ మాతృభాష కలవారును హిందీప్రచారకులు ఇందు పాల్గొన జాలరు.

పరీక్షానియంత్రములు

1. సంక్షిప్త తులసీరామాయణము (మద్రాసు కార్యాలయము), 2. మానసదర్పణ, 3. మానస ప్రబోధ, 3. హిందీ పద్యరచన, 5. తులసీదాస నాటకము, 5. తులసీదాస కీసన (శ్రీ రామచంద్రశక్తి, మిరియ శ్రీ బాబూ శివనందన సహాయ రచితమును)
- పరీక్షాకుల్పము 5 రూపాయలు ఈపరీక్షా ప్రతినిధి ము “తులసీజయంతి” శ్రావణ శుక్ల 2 దినమున జరుపబడును.
- ఈపరీక్షకు సంబంధించిన తదితరనియమములు తెలియ గోరువారు 1 ఆణాస్టాంపు పంపి “వివరణపత్రిక” తెప్పించి చూడవలెను.

“బహుమతులు”

పరీక్షాహిందూదేశమునందు సర్వప్రథములుగా నుత్తీర్ణులగు విద్యార్థులకు క్రమముగా 50, 100 లు పారితోషికముగా ఇవ్వబడును. సర్వప్రథముగా నుత్తీర్ణులగు నొకరికి బంగారు పతకమున్ను ఇద్దరికి “రామాయణభూషణ” బిరుదుయొన్ను ఇవ్వబడును. తదితరములు ఉత్తీర్ణులగువారికి “తులసీరామాయణ పరీక్ష” యోగ్యతాపత్రము ఇవ్వబడును. పరీక్షకులున్న బహుమతి నిర్ణయకర్తలను ప్రయోగ కాగ్రాంతియును భృతి గాంచిన గొప్పగొప్ప హిందీవిద్యార్థులు లుందురు.

రాబోవు హిందీ పరీక్షలు

ప్రాథమిక, ప్రతేక, రాష్ట్రభాష, హిందీప్రచారక పరీక్షలు రాబోవు అక్టోబరు 10 వ తారీఖు ఆదివారమున అన్ని కేంద్రములయందు జరుగును. శుక్ర-సహితము దరఖాస్తు ఫారములు పంపుటకు ఆఖరు తేది 10-9-26. పరీక్షానియంత్రములు వగైరాలు వివరణ పత్రికలో జరుపును.

ఏదీక్షాసములలో జాతీయపాఠశాలలు గలవో, ఎక్కడెక్కడ హిందీప్రచారమున్న హిందీ ఉపాధ్యాయులున్న అత్యుత్సాహముతో హిందీభాష బోధించుచున్నారో అవియన్నియు హిందీపరీక్షాకేంద్రములుగా పరిగణింపబడును. కావున గడచిన పరీక్షలకంటె రాబోవు హిందీపరీక్షలలో చాలమంది విద్యార్థులు మార్పున రని నమ్ముచున్నాము. (ప్రాథమిక, ప్రతేక రాష్ట్రభాష పరీక్షలయందు సర్వప్రథముగా నుత్తీర్ణులగువారికి 10, 15, 20 రూపాయలు బహుమతిగా నియమింపబడినవి.

హిందీభాషాభిమాను లగు ఆంగ్లము ఈ ఉద్యమమునకు మిగుల చేయూత నొసంగవలదు.

హృషీ కేశవర్య

పరీక్షామంత్రి, హిందీప్రచారకార్యాలయం, మద్రాసు.

గొప్ప విలువు

అనేము వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చువులుచే కాపాడుకొనిరి. ఆశోగ్యము, విశ్వగ్యము, అభ్యుదయము ఓటికి సంబంధించిన ఆశోగ్యపద్ధతులను గుఱించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము చూచిన అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. 219

ఆరెలకొండగ్రామానికి 50, బ్రాహ్మే, మద్రాసు.

ఆంధ్ర హోమియో పార్కసి

తుమ్మపూడి, దుగ్గిరాల పోస్టుగంటూరుజిల్లా. హోమో హోమియో ఔషధములన్నియు తెలుగు చేగుతో దొరకును. జాబితా లు అర్థశాస్త్ర పంపును. సామాన్య రోగినివారణ హోమియో ఔషధ సంపూర్ణ పటము ఒకటింటికి మారు ఆణాల లెహూబిల్లను పంపి మావద్ద దొరకును. డాక్టరు సూర్యదేవర సహకారయోగం, యం. డి. ఆంధ్ర యస్. యస్. ప్రాప్తెటరు.

పార్వతీపురం వార్తలు

ఎం డ లు

ఈనె 1 వ తేదీనుండి తీవ్రమైన యెండలు కాచి వరి. నీళ్లుపడ దొరకనిస్థితికి రాగా, యూనియనుబోర్డువారు ఒకెరువులో నూతులు త్రవ్వించిరిగాని అవి అంతయుపయోగముగా నున్నట్లుతోచదు. నాల్గోజలనుండివర్షములు పడుచున్నవి. కొంచెముచల్లగానుండున్నది. తలంపవచ్చును. కాని యెండయనుంతయు యెక్కడ వేచిగాయన్నట్లు చెప్పవచ్చును. యితరవోట్లనె ప్రాంతప్రముగాని, యెక్కడవచ్చుగాని ప్రాంత లేదు. అక్కడక్కడ రోడ్లప్రక్కచెట్లు పడిపోయినవి. మునప బుకోర్డు తెరచినలగాయరు కొన్నాళ్లవరకు ఉరయం కేసులు విచారించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి తక్కిన ఆఫీసుల యుద్యోగిగళలు ఆపవచ్చు యెంతలను యెంతవడదెబ్బ తిరియుందురో యూహించుకొనవచ్చును. ఇంత ఎండలబాధ యెన్నడును పడలేదని అనుభవము గలవారు చెప్పుకొనుచున్నారు.

ప్రతీ ఆపరశినును చాలా గాయకంగా యున్నది. పెంలు, మినుములు, గోదూలు, కందులు, బియ్యం, ధాన్యం, యిది అది అనలేల కూరగాయలు అతిప్రియంగా అమ్ముచున్నారు.

రాజకీయములు: రాబోవుయెన్నికలు

ఇచ్చోట స్వరాజ్యపార్టీ తా|| యేదైనా బ్రాంచిలేదు. ఉన్న కాంగ్రెసు యుద్యోగులకు పూర్వమువలె యుత్సాహము లేదు. రాబోవు యెన్నికల గురించి ప్రచారము గురించి యంతవరకు ప్రచారపు కమిటీ సభ్యులు దౌర్జన్యము లేదు. ఈ దగ్గరనున్న బొట్టిలి, సాలూరు తాలూకాలలోనున్న రాయఖుడ, బింకటకం, సింగపురంవరకు, జయపూరువరకు కాంగ్రెసు తరపున యెన్నికలకు సభ్యులు నిలబడుచున్నారనే తెలియని ప్రజాచాలా యున్నట్లు ఆశంపించుచును. సంచారనాయకులు యెందును గురించి శ్రద్ధ తీసుకొని యీ ప్రాంతములకు త్వరలోనే దర్శనమిచ్చెదరని నమ్ముతాను. పెద్దలెను (బ్రాడుగేటి) ప్రజనులు చేరువయింప ముఖ్యపట్టాములే వచ్చే పోయే దారిలో మూడు నాల్గూర్పులు అయినా యీ పనిమీద ప్రబోధము గొందించుదురు. వార్తాపత్రికలో చదువునపుడెల్లను, గోదావరి, కృష్ణా, గంటూరు, నెల్లూరు, నీడెను డిప్రీప్రెస్సులలో వీరలు తిరుగుచున్నట్లు చూస్తూ యున్నాము. విశాఖపట్నం, గంజాం జిల్లాలు వెనుకబడియున్న కారణముచే నాయకులుఅంత యుత్సాహముగా శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రబోధముచేయ నిచ్చింపరు. కాబోలు. శ్రీయుత పి. వి. నరసింహారాజుగారు పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు, పి. యశ్. నరసింహారాజుగారు అయినా దర్శన మివ్వగోరుతాము.

ఆంధ్రదేశములో యేవైపున పరిశీలించినను, యేదోయొక తాలూకాలోనో, జిల్లాలోనో, తాలూకాసభలు, జిల్లాసభలు లేరుచున్నట్లు వార్తలల్ల తెలియుచున్నది. ఖిద్దురు ప్రదర్శనములు ప్రతి మహాసభలో జరుపుచున్నారు. ఈ జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ యుద్యోగులు యీసంవత్సరము మారిన తరువాత నిర్వాహక, కవులన్ని కార్యక్రమములు ఎక్కడానికా బదులను నీ తలంచుతిమి గాని పంగోరుకాలం జరిగేపోయినది. జిల్లావారు వహాసభ జరిగించే నూచనలు కానరావు ఇకనైనను చురుకుగా పనులు జరుపయత్నించి, నడికట్టి సంచారముచేయ బ్రాధితులు. గ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీలు పునర్యధిగతులగుటయి తర ప్రాంతములలో తగు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. జాతీయ విద్యాలయముల పోషణగురించి రాజకీయ ఖియదీల పోషణగురించి, పంచముల అభివృద్ధిగురించి, కాంగ్రెసు సంఘములు నెల కొల్లుటకు ప్రచారకుల పోషణగురించి, యెన్నికల ప్రచారము గురించి, దేశబంధు దాసునిధిగురించి యిత్యాదిదేశీయ మహాసభాదేశములను సంపూర్ణ చేయుటకు జిల్లాపెద్దలు సమావేశమై ఆలోచించెదరని విశ్వసించుచున్నాము.

తాలూకాబోర్డు

శ్రీయుత కొండలపూడి లక్ష్మణశివారంపరంబుగారు యీబోర్డు సభ్యులుగా యెండి యీసంవత్సరముచేసినందున తాలూకా స్వసహాయము తీరనివచ్చును 1926 వ సంవత్సరపు తప్పుడు. ఏంపూసే న్యాయవాదిని, సాతీయవాదిని, కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిలలో నొకరున్నా అది శ్రీయుత గణేశాచారి సుందరంపరంబుగారు బోర్డుసభ్యులుగా ఎన్నికొనబడినందున సంతోషపడాలి, ముగా నున్నది. ఇదియే యీబోర్డుసభ్యుల నిర్వాహకార్యక్రమము యెందుమై ఆదేశ నిర్వాహకులు వచ్చినచేసి, ఒకటియెడల యొకటి శక్తివంతముగా ఆచుటలలో పెట్టుచున్నారు. ఈ ప్రాంతసభ్యుల త్యాగము నాలూరులో జరిగిన బోర్డుమీటింగులో ఒకారంగంగా తెలుపబడినది. కొన్ని చాతకాలలలో రాట్నములు పెట్టి పనిచేయుచుటకు బోర్డు, రు తిర్వానింపుసమయములో డబ్బుప్రశ్న రాగా తాము నూరురూ

పాయలు అంతరించి యుచియుగా యిచ్చెదమని వాగ్దాన మొనరించిరి. అందుమీద బోర్డువారికి యుత్సాహము మెండ, కిష్కంతులుచేసి 250/లు ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఈ రాట్నములపనిచేయుటకు యొకసభ్యుని అయియున్న దేశాభిమానిని వేతనముమీద నియమింపవలసినదని కోరబడెను. కాని బోర్డుసభ్యులు అవసరములేదని త్రోసిపుచ్చిరి. కాని ఒకరిని నియమించుట అవసరమని రానురాను సభ్యులకు బోధపడగలదు. శ్రీసుందరంపరంబుగారు యెందునుగరించి ఆలోచించ కోరచున్నాము.

ఈ గ్రామములోను చుట్టుప్రక్కల గ్రామములోను ఖిద్దురు విక్రయము చాలా తక్కువ అని చెప్పవలసియున్నది. కారణములు (1) యెక్కువమంది మోకర్లు లేరు. (2) అరువు యిస్తే చాలామంది కొంటారు. వసులుకావడము కష్టము. రెండు మూడునందల రూపాయలు యిట్టి అరువు యిచ్చుట వల్ల నష్టపోయినవారలలో యీ గ్రామంలో పనిచేయుచున్న మోకరు అగు మంత్రాల లక్ష్మీనృ సింహం ఒకరు. (3) మిల్లు ఒట్టుకు ఖిద్దురుకు ధరలో చాలా వ్యత్యాసము కలదు. ఇదివరలో అలంబించినవారకూడా యిచ్చుడు మాని వేయుచున్నారు. (4) తగు ప్రబోధము లేరుచు జరుగుచుండుటలేదు. (5) చెక్కుచేసేవారు క్రొవ్వించే సమర్థులు అగుపెట్టు యింకా పెటకు రాలేదు. (6) గ్రామములో ఖిద్దురుత్వ తగుపెట్టుబడిపెట్టి పనిచేయించేవారులేరు.

(ఒకవిలేఖరి)

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమాసము

జూన్ 25—వర్షములేవు. గాడ్ములు తీవ్రముగా వీచుచున్నవి. కాలవలెంటి నీరు బాగుగా వచ్చుటలేదు. వచ్చిన నీరు ఆసుకుళ్లకై నను సరిపోవుటలేదు. జూన్ నెలఖర సమీపించినది. ఊడ్పులు ఎప్పుడెప్పుడో తెలియకున్నది. రైతులు వర్షముకొరకు ఎదురుచూచుచున్నారు.

రైల్వే

గుడివాడ నుండి కీమవరమువలకు వేయబోయే రైల్వేలైను నిమిల్లము యీతాలూకాలో కావలసినభూముల సంపాదనకొరతములో పూర్తికాకబడియు, మట్టికోడ్లు పనిగుమారు 15 దినములలో ప్రారంభింతురనియు, 1926 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో రైల్వే తెలుపబడుననియు తెలియుచున్నది. ఈరైల్వేలన కైకలూరు తాలూకా యొక్కపీడ వదలి పోవును.

తాలూకాబోర్డు

కృష్ణాజిల్లా బోర్డుపెసిడెంటుగారిమీదను కైకలూరు తాలూకా బోర్డుపెసిడెంటుగారిమీదను గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు సభలు కొద్దులో లేబడినదానా 3-7-26 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని తెలియుచున్నది. ఈసంవత్సరము తాలూకాబోర్డు మెంబర్లనందరిని నామింపన చేయుబడునని స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. అనామింపనలు యింకను ప్రచురముకాలేదు.

ఆరుతెగల పాడుసత్రము

14-8-26 తేదీని శ్రీమిర్జాపూరు జమీందారువారి చే పునాదివేయించబడిన ఆరుతెగల పాడుసత్రము పని ప్రారంభింపబడి యిప్పటికి గోడలు కట్టట తయారైనది. కష్టచేయుటకు కలప సిద్ధముగానున్నది. పూర్తి అయ్యేటిప్పటికి సుమారు 8 వేల రూపాయలగునని అంచనా వేయబడినది. పనియరుకుగా జరుగుచున్నది. సత్రము త్వరలో తెలుపబడునని తెలియుచున్నది.

దాశ్వాజమాబుది

23-6-26 తేదీనుండి కైకలూరులో దాశ్వాజమాబంది జరుగుచున్నది. క్రొత్తగా వచ్చిన గుడివాడ డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు మహారాజ శ్రీ బి. మాధవరావు పరతులుగారు జమాబందిచేయుచున్నారు. చాలసరఫరాగానున్న దని పరిజలు తలచు చున్నారు. ఈ తాలూకా పరిశీలకులను గమనించి శ్రీ పరతులుగారు యీ తాలూకాలోని కొన్ని చివర గ్రామములకై నను మందుమంచి దాశ్వాసంతుట కాల్యవీరు యిప్పించుటకు తగు సిఫార్సు చేయుచురని పరిజలు తలచుచున్నారు.

మకరధ్వజ సాయనము

దీనిని నేరీదవినగో బలము, శ్రష్టి, కాంతి, లేబస్సు, మహాబలము, రతిదాశ్వాజము కలగజేయును 60 మంత్రలగు నీనా 1 కి తపాలా ప్యాకెట్లగుట్టులో 3-7-0.

1 వి. ఆర్. మొదటిచేహార్ రామచంద్రపురం, (గోదావరి)

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయముల మహాసభ

వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి

అధ్యక్షతన వ్యాసము

ఈ కాలమునందలి గ్రంథాలయోద్యమముల ఆదర్శములను పూర్వకాలపు గ్రంథాలయముల ఆదర్శములకును ఎంతయో వ్యత్యాసమున్నది. విజ్ఞానము నపేక్షించువారికి ఉపయోగకరమగు ప్రత్యేకములందు ఫలము పూర్వము గ్రంథాలయముగ పరిగణించబడుచుండెను. ఇప్పుడుకూడ ఈ ఉద్దేశము కొంతవరకు ఉన్నది. కాని జనసామాన్యమునందు విద్యను వ్యాపింపజేయుటకై గ్రంథాలయములు నేడు ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నవి. ప్రాథమిక పాఠశాలలందు శిశువులకు విద్య అభ్యుదయమునకు వహింపబడుచున్నది. రాష్ట్రములందలి బాలలకు యువకులకు శివము ప్రారంభ విద్యలో తీర్చి చెందియుండ బాలకులు ఇట్టివారు తమ విజ్ఞానమును వృద్ధిచేసికొనుటకు గ్రంథాలయములు సాధనములుగ నున్నవి. ప్రతిపాఠకు విద్యగరవులు ప్రభుత్వమువారిధర్మమైయున్నది. రాష్ట్రవాసులందరకు విద్య గలపుటకై గ్రంథాలయములు సాధనముగ నుపయోగింపబడుచున్నవి. గ్రంథాలయములు విద్యనిలయములు గావు. విద్యావ్యాప్తక సాధనములని కుడి అర్థముగా రుచియున్నది.

భారతదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము

మనదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము కొలదిసంవత్సరములకు పూర్వమే ప్రారంభమయ్యెను. అమెరికా విధానమునే ఈదేశమువారు అనుసరించుచున్నారు. గ్రంథాలయోద్యమము అమెరికాలో 1878 సంవత్సరమున ప్రారంభమయ్యెను. ఉద్యమము చక్కగ వ్యాపించినది. నేటిదినము అమెరికా గ్రంథాలయోద్యమనిర్మాణము ప్రపంచవిఖ్యాతి వడసియున్నది. భారతదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు మారేన ఆదర్శముల శిర్షరచి శ్రీకాసామాన్యమునందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు సాధనముగ నుపయోగించుటకు బోధాద్యైక్యము ప్రభుములు. 1910 సంవత్సరమున గైకొన్నట్లు. ఎ. బార్తెనుగారిని ప్రధానగ్రంథాలయసాధకారిగ నియమించిరి. వీరు అమెరికావాస్తవ్యులగుటచే అమెరికాయందు వ్యాపించియున్న విధానమునే బోధాద్యైక్యము ప్రచారము చేసిరి. కే. జి. జి. యన్ కుడి అర్థముగా రుచియున్నది. వీరు పర్యటనమునందు అచ్చట గ్రంథాలయోద్యమము తెల్లు నిర్వహించబడుచున్నది పరిశీలించ నియమించబడిరి. 1915 సంవత్సరమున వీరు ప్రధాన గ్రంథాలయసాధకారిగ నియమించబడిరి. కాస్తనుగారు ప్రారంభించిన విధానమునే వీరు కొనసాగించిరి. భారతదేశమునకు బోధాద్యైక్యముయొను. ఇప్పుడు మహారాష్ట్ర ఆంధ్ర, మైసూరు, పుణెలో రాష్ట్రములందు వృద్ధిచెందియున్న గ్రంథాలయోద్యమములు బోధాద్యైక్యములందలి అమెరికా విధానము నేయనసరించుచున్నవి.

ఉద్యమ ప్రధానలక్ష్యములను పరిశీలించెదము. గ్రంథాలయములు రెండు ఉద్దేశములతో స్థాపింపబడుచున్నవి సంఘమునందలి అన్ని తరగతులకు చేరేవారికి లాభకరమగు ప్రతిసావనగ ఉచితగ్రంథాలయ ముండవలయును. అన్ని తరగతులవారికిని అన్ని వృత్తులందుండువారికిని పురుషులకును స్త్రీలకును వారీవారి యోగ్యత ఆర్హత అభిమానము ననుసరించి చదువుకొనుటకు వీలగు ప్రకములు గ్రంథాలయమునందుండవలయును గ్రంథాలయమునందును ప్రతిప్రకము ఎవరికి ఒకరికి ఉపయోగకరమైనదిగ నుండవలయును. గ్రంథాలయప్రచారము విరివిగ జరుగుట రెండవవిషయము గ్రంథాలయములల్ల కలగులాభములు అధికసంఖ్యాకులకు తెలుపబడవలయును. కుగ్రామములందుండువారు కూడ ఈ ఉద్యమములల్ల లాభము సొందునట్లు తగు ఏర్పాటులు చేయవలయును. ఈరెండు ఉద్దేశములు నెరవేరుటకు ఒక కేంద్ర గ్రంథాలయము, దానికి అనుబంధములుగ ప్రధానస్థానములందు చిన్న చిన్న గ్రంథాలయములు, ఇవికాక గ్రామాంతరములందుండువారి ఉపయోగార్థమై ప్రత్యేకగ్రంథాలయములు స్థాపింపబడుచున్నవి. గ్రంథాలయములందుండు ప్రకముల నూచిని తయారుచేయుట మీరుల ముఖ్యమగు కార్యము. గ్రంథాలయము వేరువేరు కాలముల విభజింపబడుచున్నది. బాలరకాల స్త్రీలకాలకాలములకు అను ప్రత్యేకకాలములన్నింటిని చూడవలయును. ఒక్కొక్క కాలమున ఒక్కొక్కతరగతివారికి ఉపయోగకరమగు ప్రకములందుండుచున్నవి. పాఠకులార్హతలనుగుర్తిగ వేరొకవిధమున గ్రంథాలయములందలి ప్రకములు విభజింపబడుచున్నవి. ఈ విధమున సాంకేతిక శాస్త్ర గ్రంథములు, చిత్ర

కళలకు సంబంధించిన గ్రంథములు, శాస్త్రపరిశోధన మొనర్చువారికి ఉపయోగకరమగు గ్రంథములు ప్రత్యేకముగ నుంచబడును. గ్రంథాలయమునకు బోయి చదువువారికి లాభకరమగు గ్రంథములు వేరుగను, గ్రంథాలయమునుండి గ్రంథములను బయటకు తెచ్చుకొని చదువుకొనువారి కుపయోగకరమగు గ్రంథములు ప్రత్యేకంపబడుచున్నవి.

ఈవిధమున గ్రంథాలయములందలి ప్రకములను వేరువేరుగ ప్రత్యేకించుటయేగాక ప్రజలకు ఆరోగ్యశాస్త్రములు, శిశుసంరక్షణము యున్న గు విషయములను వివరించుటకై మాజీకులారెండు పహా కుముతో ఉపన్యాసముల శిర్షరచుట కూడ గ్రంథాలయములవారే చేయుచున్నారు. ఇంకేకాక వైద్యకాలయందలి రోగులకు కంటికి ఇంపగు వస్తువులను చూపి సంతోషము కలుగజేయుట, కారాగృహములందలి వైదీలకు వైదీకిగల గుఱులు, విద్యార్థులకు ప్రత్యేక పాఠ్య సమల నిచ్చుట, సంకలనములను రాజకీయ సాంఘిక ప్రచారములను గ్రంథాలయోద్యమమునకే చేరవని. ఈవిధమున గ్రంథాలయసాధకారి కేసలము ప్రకములకు బయటకు నిచ్చువాడే కాక రోగి బాధ్యమును గుర్తిగి కొనవలయు ఇచ్చు వైద్యుని వలెకూడ వచ్చును.

గ్రంథాలయోద్యమము బాతీయోద్యమముకాదా?

ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము ప్రారంభమైనపుడు ఇది విదేశీ సాంప్రదాయ మనియు, భారతదేశ పరిస్థితులకు అనుగుణముగ లేదనియు, బాతీయోద్యమ మని చెప్పబడుట వీలులేదనియు పలువురు ఆక్షేపించిరి 1919 సంవత్సరమున చెన్నపురియందు జరిగిన యావద్భారత గ్రంథాలయ సభలో ఈ ఉద్యమము బాతీయోద్యమము కాదని తీర్మానము ప్రేక్షిరచుకు చర్చ జరిగెను. అధ్యక్షుడగు కుడలా, రుగారు కాన్సింగ్సన్లు ఇచ్చి ఉద్యమము బాతీయోద్యమ మని నిర్ణయించిరి. ప్రాచీన భారతవర్షమున పాటలీపురము, తక్షశిల, వారహాసి, అజంత, ఉజ్జయిని, నలందా విద్యాస్థానములందు గ్రంథాలయము లుండెననియు, దేవాలయములు, మఠములు గ్రామ పాఠశాలలు, భాగవతులు, ఉత్సవములందు భారత యోధుల పాటలు పాడువారు అధునిక గ్రంథాలయోద్యమముతో పోల్చుకొని ప్రాచీన ప్రతిస్థాపనలనియు కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈకాలమున ఇట్టి ప్రాచీన ప్రతిస్థాపనలను సంపూర్ణ లాభ ముండునాయని సందేహింపవలయున్నది. నేలము ప్రాచీనప్రతిష్ఠ పనులట్లు మూఢవిశ్వాసము ప్రకటింపవలయునని గాని పాశ్చాత్యసాంప్రదాయమును సంపూర్ణముగ ననుసరింపవలయునని గాని ఎవ్వరు కొరకులేదు. అధికసంఖ్యాకు లగు ప్రజలందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు అధునిక గ్రంథాలయోద్యమమే ఉత్తమప్రకారము మని అంగీకరింపవలయును. పూర్వకాలపు పాఠశాలకు కథలను విద్యాధులకు ప్రజాగౌరవవిశ్వాసములకు పోతులై యుండెదవారు విద్యకలపబడు స్థానము లగు దేవాలయములు పరిత్యజనములై ప్రజల కొక విధమున వైరికలమును కలుగజేయుచుండెను. ఇట్టి సాంప్రదాయములు లేని ప్రస్తుతపు గ్రంథాలయములు ప్రజాగౌరవమును పొందినవికన్న ఎని కొందరు ఆక్షేపించుచున్నారు.

గాని పాశ్చాత్యసాంప్రదాయములందును ప్రతిస్థాపనలందును ఇట్టి లోపము లున్నవి. పాశ్చాత్యవిధానముల ననుసరింపక మన సమస్యలను మనము పరిష్కరించుకొన బాలనంతకాలము ఇట్టి లోపములతో కూడిన విధానములను అంగీకరింపవలయును

బెల్జియమునందు జరిగిన యావద్భారతగ్రంథాలయ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన దేశబంధు దాసు తన అధ్యక్షతన వ్యాసమున ఇట్లు చెప్పిరి: “విజ్ఞానము నెడబట్టుటకై పాశ్చాత్యుల విధానము ననుసరింపవలసిన అవసర మేర్పడినది. మన విద్యాప్రతిస్థాపనల నిర్మాణమున అసంపూర్ణముగ నున్నది.

జనసంఖ్య అధికమగుటచేతను ముద్రాక్షరకాలము వ్యాపించుటచేతను, ఒకదేశమునుండి మరొకదేశమునకు ప్రయాణము చేయుటకు సౌకర్యము లేర్పడుటచేతను విద్యాసమస్య నూతనరూపము దాల్చినది. ప్రాచీన విధానము ననుసరించి ఈ సమస్యను నేడు పరిష్కరించుటకు వీలులేదు. విద్యార్థికిని ఉపాధ్యాయునకు పరస్పరపరబంధ ముండవలయునను సిద్ధాంతము ఇప్పుడు అప్రధానమగుచున్నది” నెకబంధు నూచించిన విధమున పరిస్థితులు మారినవి. కావున గ్రంథాలయోద్యమ ఫలితమును సందేహించుట ఉచితముకాదు. అధునిక గ్రంథాలయోద్యమమును ఆధారముగ గైకొని ప్రాచీన సాంప్రదాయములను సాధ్యమైనంతవరకు దానితో చేర్చి దాని నొక గొప్ప బాతీయోద్యమముగ మార్చుట కర్హము

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమము

ఈ ఉద్యమము వ్యాపించుటకు ఆంధ్రదేశమున అనుకూలమగు పరిస్థితు లుండెను ఆంధ్రభాషపై అభిమానము అధికమగుకొని ఉచితగ్రంథాలయములు తెలుగు నాస్తాపత్రికలు తెలుగు గ్రంథాలయములు గల సంఘములు సభలు రా

ష్ట్రమునం దంతయు వ్యాపించెను. 1914 సంవత్సరమున ఆంధ్రదేశ కేంద్ర గ్రంథాలయ సంఘము స్థాపింపబడెను. 1918 సంవత్సరమున బెజవాడ యందలి రామమోహన ఉచితగ్రంథాలయము ఆంధ్రదేశ కేంద్రగ్రంథాలయముగ అంగీకరింపబడెను. అది మొదలు ఈ ఉద్యమము ప్రక్రమపద్ధతులై రాష్ట్రముంతయు వ్యాపించెను. కేంద్రసంఘమునకు అనుబంధములుగ గ్రామములందును నగరములందును గ్రంథాలయములు స్థాపింపబడెను. నిర్మాణము ప్రచారము వీటియందు లోపములు లేక చక్కగ కొనసాగుచుండుటచే ఉద్యమము ప్రజాభిమానమును బడయగలిగెను. 1920 సంవత్సరమున కలకత్తాయందు జరిగిన అసెంబలీ దేశీయ మహాసభయందు అసహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడునప్పటికి ఆంధ్రదేశమున 600 గ్రంథాలయములు కేంద్ర సంఘమునకు చేరియుండెను. కేంద్రసంఘమునకు చేరని గ్రంథాలయములు కొన్ని యుండెను. విజ్ఞాన సాంఘిక రాజకీయ ప్రచారము సులువులకు ఈ గ్రంథాలయములు సాధనములుగ నుపయోగింపబడుచుండెను. స్వదేశీ ఖద్దరు వ్యాపింపజేయుట, బాటకరచనాశీలమును ప్రోత్సహించుట, సంగీతము ఇతర లలితకళల నాదరించుట బాతీయ ముద్రాక్షరకాలము స్థాపించుట, బాలభటులగు స్వస్వచ్ఛందసేవకులకు తగు శిక్ష గరల్చుట బాతీయ వ్యాయామ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుట బాతీయోద్యమమున కలుపుట, సహకార సంఘములను స్థాపించుట మున్నగు పనులన్నియు గ్రంథాలయోద్యమమునకు అనుబంధములుగ నుండెను ఇట్టి చక్కని నిర్మాణము శిర్షరచి ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను పనిచేసి ఉద్యమవిజయమునకు కారకులైనవారు ఎస్. వి. నరసింహాశాస్త్రి, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య గార్లని చెప్పవలసియున్నది. వీరి ఆంధ్రదేశమున వీరికి తోడ్పడినవారిని అభినందించుచున్నాను.

క్షీణదశ

కొంతకాలమునకు ఉద్యమపలుకృత్యము క్షీణించెను. ఇందులకు అధికారబలతోపాలు అసభికారులు కూడ కారకులని చెప్పవలసియున్నది. 1921 సంవత్సరము మొదలు 1923 సంవత్సరమువరకు అసహాయోద్యమము ప్రబలియున్నప్పుడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకై దేశీయుల దృష్టియందు తిరుగు నిమగ్నమైయుండెను ప్రతిగ్రామమునందును కాంగ్రెసు సంఘము స్థాపింపబడెను గ్రంథాలయోద్యమమును నడుపుచున్న యువకులు రాజకీయప్రచారమునకు తమ యావచ్చుకొని ధారవోసిరి. కాపు త్యాగము ప్రకటించి కారాగృహముల కేగిన రాజకీయ ప్రచారకులలో గ్రంథాలయోద్యమ నిర్మాణకులలో పలువురు దండీరను విషము ఎల్లరకు తెలియును. ఈ విధమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు క్షీణదశ సంప్రాప్తమయ్యెను పూర్వమువలె శివకళలో విరాజిల్లక నేటిదినము ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము నామమాత్రావశిష్టమై యున్నది అసహాయోద్యమ తీవ్రత తగ్గకనే గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములు కలెదవని అప్పుడు దుర్బలమై యున్న గ్రామగ్రంథాలయములు నిరుత్సాహపరు లగు కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు మరల కరణాలయములై ఆంధ్ర బాతీయ తమ వ్యక్తిత్వమును నిలబడెట్టి ఆంధ్రులందు మరల ఉత్సాహమును పురికొల్పుటకు సాధనము లై నవి.

గ్రంథాలయోద్యమము అనుగంటుటకు మన అధికారులు కూడ కొంతవరకు పాటుపడిరి. గ్రంథాలయోద్యమము బాతీయతాభావము పురికొల్పుచుండుటకు చూచి నిరంకుశాధికారులు ఓర్వకపోయిరి బాతీయవిశ్వాసమునకు సాధనములగు ఉద్యమము లన్నిటికి నెరవు జప్పెను మంత్రిసర్వమువారు అధికారులతో ఈ ఉద్యమమును అణచివేయ ప్రయత్నించిరి ఈ కార్యాగ్ర్యపు రాష్ట్రమున ప్రజావిజ్ఞానమును వికసింపజేయు ఈ గ్రంథాలయోద్యమమును నిరోధించువిషయమై మంత్రివర్గము వారు గావించిన కృషిని వివరింపవలసియున్నది. దేశభక్త కొందా వెంకటప్పయ్యగారు కాసనపట్నముగ నున్నపుడు ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయములకు సంవత్సరమునకు 20 వేల రూపాయల గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి దుర్మనండువలయునని కోరిరి. అందులకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి ఈమొత్తము పంచి పెట్టు అధికారము తనకుండవలయునని ప్రయత్నశాఖాధికారి యగు గిన్ గారు కోరిరి. ఈనూతన ఆమోదింపబడిన ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నశాఖకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములు అనుబంధములుగ నుండెడివి. కాని ఒక గొప్ప హాజాయందున్న భారతీయోద్యమము ఈ ఏర్పాటునందలి లోపమును గుర్తిగి ప్రయత్నశాఖకును గ్రంథాలయములకును పరబంధ ముండగూడదని పరిష్కరించిరి. స్థానికసంఘములద్వారా గ్రంథాలయములు గ్రాంటునకు చెరఖాస్తులు పంపుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కొన్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వమువారి విధమున గ్రాంటును పంచిపెట్టిరి పిమ్మట 10 వేల రూపాయల గ్రాంటు నాత్రమే ఇచ్చిరి. గ్రాంటుముత్తము పంచి పెట్టుటయందు కూడ కొంత మార్పు జరిగెను. పోలీసు అధికారులు, జిల్లా విద్యాధికారి, సబ్ డివిజనలు మాజీ స్ట్రీటు వాణిజ్యులను ననుసరించి గ్రాంటులు పంచిపెట్టబడుచుండును. ఇ

ఈ ధరించి యువకులతో నిండియున్న గ్రంథాలయములు బాతీయత్రులకు యంగుయిడియూ మున్నగువాటిని రప్పించు గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు యివ్వవలసింది. జస్టిసువత్తును వారిచే స్థాపించబడిన గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు మొత్తము వారిచే పెట్టబడుచుండెను. లేజరాడయందలి రావమోహన గ్రంథాలయము నకును, అంగలూరు కమండలి గ్రంథాలయములకును ప్రభుత్వముగారు గ్రాంటు ఇచ్చుట మానివై చిరి గ్రంథాలయోద్యమవిజయమునకు మంత్రులు ఏవిధమున తోడ్పడిరో ఇందు వల్ల స్పష్టముగ తెలిసికొనవచ్చును. బాతీయరికాసమునకు కేంద్రీకృతములై ఆచర్యవ్రాయమున ప్రతిష్ఠాపనలగ సంరక్షింప దగిన గ్రంథాలయములు విద్యాశాఖమంత్రిగారి ఆగ్రహమునకు గురియై యున్నవి. ఒకనిదర్శమునకును తెలిపెదను ఏలూరు నందలి యువజన సంఘమునకును ఒక చక్కని గ్రంథాలయము చేర్చియున్నది ఈసంఘమునకును గ్రంథాలయమునకు ప్రత్యేక భవనము కట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు కొంతపలము నొసగిరి, ఏలూరువాస్తవ్యు లొకరు పదివేల రూప్యములు వ్యయమొనర్చి ఆస్థలముపై భవనము కట్టుట ప్రారంభించిరి. కాని ఈ సంఘమున మంచి గ్రంథములే కాక దేశభక్తి గల యువకులు కూడ ఆసేకులుండిరి కావున సంఘమున కివ్వబడిన భూమిపై 500 రూప్యముల గ్రాంటు రెంటు విధింపబడినది. ఏలూరు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుడు జస్టిసువత్తునునకు చెందినవాడు. ఈస్థలము ను స్వాధీనపరచుకొన వీరికి అధికార మివ్వబడినది మద్రాసు మంత్రివర్గమువారు విద్యావిషయములందు ఎట్టి చౌదార్యమును ప్రకటించుచున్నారో దీనివల్ల తెలియుచున్నది. గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు ఇచ్చు వివరములను ప్రభుత్వమువారు ఇటీవలనే ప్రకటించియున్నారు. సర్వాధికారములు జిల్లావిద్యాధికారి కివ్వబడినది గ్రంథాలయములు దేశభక్తికిని బాతీయతకును ఆలయములగు నుండగూడదను ఉద్దేశముతో వీరు పనిచేయుచు రని నిస్సందేహముగ చెప్పవచ్చును.

భావికార్యక్రమము

భావి కార్యక్రమమును నిర్ణయించునప్పుడు రెండు విషయములను దృష్టియందుకొనవలయును. ఇంతవరకు ఈ ఉద్యమమునకై పాటుపడిన వారి ఆనుభవమును తృణీకరించరాదు. వారుచూపిన మార్గమునందే నడుచుట లాభకరము. రెండవవిషయ మేమనెన ఒక ఆదర్శమును నిర్ణయించుకొని తత్సాధనమునకై ప్రయత్నించవలయును. గ్రంథాలయముల నిర్మాణము ఈవిధమున నుండవలయునని నిర్ణయించుకొనవలయును. ఇంతవరకు బోధా నిర్మాణమును ఆదర్శముగ గైకొని పనిచేయుచుంటిమి. ప్రతిగ్రామమునకును ప్రతినగరమునకును గ్రంథాలయ ముండునట్లుగను పీటికప్పిటికిని ఒక కేంద్రగ్రంథాలయ ముండునట్లుగను పనిచేయవలయును 5000 జనసంఖ్య గ్రామములు తిమంతటామే స్థానికసంఘముల సహాయముతో గ్రంథాలయముల కేంద్రముకొనవలయును 2100 మొదలు 5000 జనసంఖ్య గల ప్రతిగ్రామమునకు ఒకగ్రామ గ్రంథాలయ ముండవలయును. ఆంధ్రదేశమున ఇట్టి గ్రామములు 1500 వున్నవి. ఒక్కొక్క గ్రామ గ్రంథాలయమునకు కనీసము 300 రూప్యములు కావలయును. ఈవిధమున 1500 గ్రామములకు 450000 రూప్యములు కావలయును. వెయ్యిమొదలు 3000 జనసంఖ్యగల గ్రామములకు సంచారగ్రంథాలయము లుండవలయును. అనగా ఒక పెట్టెనిండుకు పుస్తకములనుంచి వరకు గ్రామములకు పంపుచుండుట, ఇట్టిగ్రామములకు ఆంధ్రదేశమున 4500 యున్నవి. ఒక్కొక్కపెట్టె పుస్తకములవల 50 రూపాయలుండును. మొత్తమువీర ఇట్టి గ్రంథాలయములకు 175000 రూపాయలు కావలయును. ఈసంచారగ్రంథములపై అన్నిగ్రామములకు లాభించును. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు దేశములలో నిట్టి ఉద్యమములను ప్రభుత్వమువారు ఆదరించి ధనసహాయ మొసగెదరు. కాని ఈదేశమున ప్రభుత్వమువారి సహాయము మనము పొందుట దుర్లభము బోధాయించు నటులందున్న ఏర్పాటు శ్రేష్ఠమైనదిగ కనుపడుచున్నది. గ్రంథాలయమునకు కావలసిన మొత్తమున మూడింట భాగము గ్రామములే సేకరించుకొనవలయును. ఒకభాగము స్థానికసంఘములు మరియొకభాగము ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుగ ఇచ్చుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున స్థానికసంఘములు గ్రంథాలయోద్యమమునకు తోడ్పడవచ్చును. గ్రంథాలయోద్యమమునకు అనుబంధముగ సహకారసంఘముల నుద్ధామించువిషయమై ప్రచారము పలిపి ఈవిధమున స్థాపించబడిన సహకారసంఘములు ఉద్యమమునకు కొంత ధనసహాయ మొసగవలయునని నిర్ణయింపవచ్చును.

ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశమునందున్న ప్రతిస్థాపనలను పునరుద్ధరించుట ప్రథమ కర్తవ్యము. ఈ ఉద్దేశము సెరవేరవలయునని ఎంతయో కృషి సలుపవలయును. ఉద్యమ విధాన మెట్లుండవలయునో మిత్రులగు శ్రీయుత నరసింహశాస్త్రిగారు వివరించియున్నారు. పౌరధర్మములు లలితకళలు శాస్త్రములు మున్నగువాటిపై సుపశ్యాసముల కేంద్రముట గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేరిన వనియని వీరియభిప్రాయము. కొన్ని సంవత్సరములకుపూర్వము రామమోహన గ్రంథాలయమున ఇట్టి ఉద్యమము లేర్పరుపబడినది. నేనుకూడ ఒక ఉపశ్యాస మిచ్చి

తిని. ఈ ఏర్పాటు ప్రశంసనీయమైనది. ప్రజలయందు ప్రచారముసలుపుటయేకాక సహకారోద్యమమును ప్రజలయందు వ్యాపింపజేసి గొప్పలాభము పొందవచ్చును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుట గొప్ప సంఘటన మని గుర్రదగవలయును. స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న దేశములందు విశ్వవిద్యాలయముల ఆదర్శములే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు కూడ అనుసరింప పూనుకొనిన ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమమునకు మంచిదేశ విచ్చినదని నమ్ముచున్నాను. ఆంధ్రులయందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు గ్రంథాలయములు విశ్వవిద్యాలయములకు అనుబంధములగు నుండగలవు. ఆంధ్రాభిమానము గలవారే సెనటు సభ్యులుగ నున్న గ్రంథాలయోద్యమ పంపిణీనందని నమ్ముచున్నాను. నూతన విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము మన గ్రంథాలయోద్యమచరిత్రయందు నూతన శకమును సూచించుచున్నదని నమ్మెదము.

బాతీయతాభావమును వికసింపజేయుటకు ఈ ఉద్యమము గొప్ప సహకారిగ నున్నదను విషయమును గుర్రదగవలయును. ఉద్యమపటుత్వమును స్వాతంత్ర్య సంరంభమున ఆ ఉద్యమము మనకు గావించగల సహాయమును మనము గుర్రదగ బాలక మాధులపై ఎన్నియో యుద్ధములను చంపివైచితిమి. గ్రంథాలయోద్యమము బాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు చక్కని సాధన మని గుర్రదగు టవలయును. మన బాతీయతను వికసింపజేయుట కిదియొక సాధనము. బాతీయ వికాసమే స్వరాజ్య ఆచర్యము.

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప వద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్తేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హజారు క్యాఫుకేసరు, కాకినాడ

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మక్స్వీసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము. దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-క రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

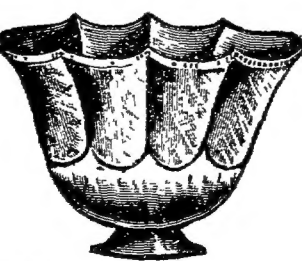
6, 7, తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు.

వర్తకులకు యిట్టి నదు పాయము ఇది వరకు లేదు

వర్తకశిఖామణులకు సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము ప్రతి గృహమునందును అమూల్యమైన తరుణము ఖరాగు ధర అవశ్యముగా నుండితీరవలెను

8 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 8 నైజాలదు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, శేయూరుగానున్నవి ఈ దిగున తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా ధరఫరా చేయవచ్చును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 8 వరకు	కు 1.5 ధర	రు 1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 డజన్లు ఒకేసారి తీరిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

ఆలిపోను నెం. 2802 ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ తంబిలివానము “ఉమ్మిడియార్” నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతశామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకశబ్ద సింఘ, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాలికోలైండు వెల 3-4-0 లు. అను ఖనిజభస్మరాజ్యము ఇందు సమ భాషములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి.రు. 500 కిమ్యుతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోలైండు వెల రు. 2-0-0 ర డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 1900 (28-6-26)

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు

కాకికామలము 22 x 22 ముంగిపూర్లు (బి)

రు 10-0.

కాకికామలము 22 x 22 వేరు రకములు (బి)

రు 9-10, సరాసరిరకము రు 8-10.

తెలుపుముల్లు 1708 రు 14-6; గ్లాస్ 9000

రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-0; ఇ. సి. 78 రు 9-12,

88-888 రు 12-12; 8978 రు 8-8; 1702 రు 13-0.

2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 8-0. జి. ఎ. రు 8-0

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) బ్రాక్—రు 5-5-0

చలువ రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-12-0; పడవ రు 9-0-0;

కాకి రు 9-0-0 సవరణ రు 7-14.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త—రూ

రు 11-14-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 18-0-0

నెమలి రు 16-12; "గేట్" రు 16-6-0 గొడ్డలి రు 10-4-0;

గడ్డిబండి రు 10-3-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-0-0; సింహము

జటకాడు రు 10-0;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—

నీలంచేప రు 20-4-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒకచారువకు ధర

రు 88.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 268. జర్మను (డిబ్బోమాక్)

రు 250; కాకిరేకు రు 256.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేవలకటికి)

9" రు 19-0-0.

కలాయెంతురేకు:—24" గేజ్ 8" 7" 8" రు 15-0

9" రు 15-0.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

కార్య ఆవునూర్లు రు 12-0, నెమలి రు

చక్కెర (రెడి) రు 84-8-0.

వాయిదాదలలు బాక్ 84-6. బాల్వై, 81-9. అగడ్టు 80-10-0

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"ఎస్.ఎస్" రు 57, రు 60-0.

పాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 140, "రైస్" రు 183.

అముదము

(గానుగ) రు 93.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టిక్

మొదలు వరకు

ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 12 0 రు 0 12 6

" (తేలిక) రు 0 15 6 రు 1 0 8

" బెంగళూరు (8 మొదలు 9 1/2) రు 0 12 7 రు 0 12 9

" " (తేలిక సరకము) రు 1 0 0 రు 1 0 6

" (బెంగళూరు 7 1/2 7 3/4) రు 0 18 6 రు 0 18 7

" (వీలూరు 7 1/2) రు 0 14 6 రు 0 15 0

గడతోలు రు 0 9 9 రు 0 10 8

గడదూడతోలు రు 1 0 9 రు 1 1 6

అవుదూడతోలు రు 1 10 6 రు 1 12 8

మేకతోలు రు 2 12 0 రు 2 14 0

గొడ్డెతోలు రు 2 14 0 రు 3 8 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంగళూరు మేకతోలు 100-కి రు 175 0 0 రు 190 0 0

బెజవాడ మేకతోలు " రు 170 0 0 రు 182 8 0

బెంగళూరు గొడ్డెతోలు " రు 140 0 0 రు 165 0 0

బెజవాడ గొడ్డెతోలు " రు 130 0 0 రు 170 0 0

అనారముపట్టు చూరవ 1-కి రు 80 0 0 రు 86 0 0

కొన్నంపట్టు " రు 20 0 0 రు 22 0 0

కరక్కాయలు " రు 88 0 0 రు 90 0 0

బిలపీసము, నరముల బిలపీసము

రక్త హాతి

1228

మొదలగు వాటికి

Deschiens' syrup

పిర్రును ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు ఒప్పకొనియున్న నాణ్యు. డెస్చియన్, పారిస్

అను మాట్లాడు, గమనించుము ఎక్కడను చిక్కను

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంక పరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

క్రీమునందు విల్సన్ పేరు ఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చౌకయైన అదేమాదిరి

గాగుల్సును మోసపోయి కొనరు.

మల్లర్ మార్కెట్ అందు కో., ఇన్స్—

ఇండియాకు ఏజెంట్లు, ప్రతినిధిగా నుండువారు.

2709

మొదలగు విల్సన్ అందు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

మొదలగు పాత్రపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Rg d

TradeMark

1. మ. సి. మందరరావు బెంగాల్ ప్రెస్, సర్దార్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలానుగమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బం

పించ ప్రార్థన.

2. మ. రజనీకాంతశర్మబరహ, ఆయుర్వేదవైద్యుడు—మల్లోరోడ్డు తోరోహట్ పి. బి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసి

నది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు,

3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది—తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుఱము నిచ్చియున్నవిపునః

సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య గుమస్తా సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇటుల వ్రాసియున్నాడు. తమ

కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుఱమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా నెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0,

25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594 1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు

నురుగువలన నుఖముగా

క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు

1

"ఎరాసిమిక్"

వే వింగుస్టిక్

ఎరాసిమిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని ప్రాంతములందును దుకాణములయొద్దను దొరకును.

2039

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

మొదలగు వాటికి

అమృతాంజనము

దక్క-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేట్. పొంపాయి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

19 హో రిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు

భిషగ్నాథుల ఆ లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. గారిచే స్థాపనైనది.

కాస్త్రోక్రమంగా తయారుచేయబడ నమ్మకమైన మందులు దొరకుటలము.

“భృంగామలకతైలము”

తలకు చల్లదనమిచ్చును, అధికోష్ణము, తలనొప్పి, కండ్లనొప్పలు, మెదడు దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన నివారిణి. 4. ఔన్నుల సీసా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాను. సీసా 1 కి రూ. 8/- కాంలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజంటు కావలెను.

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ.

మేనేజరు.

అమృతాంజనము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుమూత్రవ్యాధిని బోగొట్టి అందుందు తీవ్రపదార్థమును మాయముజేయును. వేడివి, దగ్గును, తుయను, బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుటాభిషేకమున కంటే హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. “..... తమరు పంపించిన అమృతాంజనము ఆతిశయముగా పనిచేసినది. సదరు సింహాసనము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను.”

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయగారు, ఆర్యపట్నము. “.....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమాత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు వి. పి. గా వెంటనే పంపుడు.”

శ్రీగుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపొట్టు) “.....మీ అమృతాంజనము 1 తులము నేవించినాను, దానివల్ల నాకున్న అతిమాత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపవలెను”

ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. “.....మీ అమృతాంజనము ప్రమేహ, తుయ, -గ్నిసంబంధ వ్యాధులగు వాడిగాచివాను. చా నాకుకన్న శ్రేష్టముగా ఉన్నదని నానమ్మకము. నారముతోజులలో 5 తులములకు ఆర్డరు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేర్లు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు ఆమ్మిలిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును

కొత్తషేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయి లాలలోను ఏజంటుగావలయును. ఏ. ఎంట్లకు వంచితమీదను యివ్వబడును. 2859

షేర్లకుగాని, ఏజంటుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజాగారికి వ్రాయవలయును,

హెడ్ క్వార్టర్లు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగు డైరెక్టరు.

అపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు

నాసికేతోపాఖ్యానము:—శ్రీనాథకవి

సార్వభౌమని బాంబరెడి దగ్గబల్లి, గగ్గ విరచితము. వెల 1.

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:—

కే. గొ. గ. లెనాలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటగురువచిత్ర, ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో; వెల 1-0-0

కాలనిర్ణయచంద్రిక:—చిట్టపల్లి పీఠా

రామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్రగ్రంథము పంచాంగ కర్తలకు, ధర్మనిర్ణయకులకు ఆముఖ్యమైనది. 2 సంపుటములు సగముధర సంపుటం 1 కి 1-8-0.

శ్రీకృష్ణభారతము: శ్రీ కవిరాజు. శ్రీ

పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి కృతి. సగము ధర ప్రథమ సంపుటం (ఆది, సభా) 1-8-0, ద్వితీయసంపుట (ఆరణ్యక 1-8-0 తృతీయ విరాట్పర్వం) 1-8-0 హరిష్వ మహా త్యయము, కృష్ణమహాత్యయము, వేదాద్రి మహాత్యయము అలి తాంబో పాఖ్యానము—బ్రహ్మనంద చంద్రిక, మొదలగు గ్రంథ ములుగూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2774

సరస్వతి కార్యాలయము,

జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

ఆరోగ్యపారిశుద్ధ్య గ్రంథములు

6. ఆరోగ్యము—వ్యాధులు 2

7. నిరోధింపబడదగిన వ్యాధులు 4

8. క్రిములను వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు 2

9. పాలు—ఆరోగ్యము

10. బ్రాంది సారాయి (అల్కహాల్) త్రాగుటవలన

కలుగు అపాయము 4

11. తనశరీరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము 2

12. ఇంటిలో ఉపచర్య 3

13. ఆహారము—ఆరోగ్యము 2

ఎవరికైన అపాయము కలిగినపుడు వెంటనే ప్రథమ చి కిత్తు చేయుపద్ధతి. ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కర్నాటక, మళయాళ, ఆంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడినది. అజాలు 12.

ఈగ్రంథములు దొరకు తావు:—

శ్రీకృష్ణ బ్రదర్సు,

కెమిస్టు అండు ఆస్ట్రీయన్సు, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిప్పుతున శుక్ల నవ్వుము, అతిమాత్రము మొ॥ పాటిన పురికిచి బలమును, పిర్వ వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతోషపూర్వ ని గలిగించుట 2 డబ్బీలు చాలును. 3351 (4)

20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.

పి. కె. ఏ. అండు శో, ఆయుర్వేదపరమ జం, పెరిచేపి. (నెలూరు)